

පාලි භාෂාව

මූලික පිරිවෙණ

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

1 වැනි ශ්‍රේණිය

(2019 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ)

පිරිවෙන් ශාඛාව

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකාව

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය

සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව

භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

විද්‍යුත් ලිපිනය : info@nie.lk

වෙබ් අඩවිය : pirivena.sch.lk

විද්‍යුත් ලිපිනය : pirivena@moe.gov.lk

පාලි භාෂාව

මූලික පිරිවෙණ

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

1 වැනි ශ්‍රේණිය

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2019

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

© පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

ISBN

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : pirivena.sch.lk

විද්‍යුත් ලිපිනය : pirivena@moe.gov.lk

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය

සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව

භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

පිරිවෙන් තුළ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සවිබල ගන්වමු.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් ශාඛාවේ මූලිකත්වයෙන් සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ තාක්ෂණික සහයෝගයෙන් මූලික පිරිවෙන් 1-5 ශ්‍රේණි සඳහා ප්‍රථම වතාවට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සම්බන්ධ ව අධ්‍යාපන විෂය භාර අමාත්‍යවරයා වශයෙන් සතුටට පත්වෙමි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි පෙළපොත් සහ විෂය නිර්දේශ මෙන් ම ගුරු මාර්ගෝපදේශවලින් ද සැලසෙනුයේ ඉතා වැදගත් පිටුබලයකි. මෑත කාලීන ව මෙරට අධ්‍යාපන පද්ධතියෙහි ගුණාත්මක සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම වෙනුවෙන් සංවර්ධනාත්මක තීන්දු තීරණ රැසක් ක්‍රියාවට නංවා ඇති අතර, පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනයට ද එහි දී විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇති බව සතුටින් දන්වනු කැමැත්තෙමි.

ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ගෙන ඇති මෑත කාලීන ක්‍රියාමාර්ග අතරට එක්වන තවත් සුවිශේෂ පියවරක් ලෙස මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමේ වැඩපිළිවෙළ හැඳින්විය හැකි අතර, මූලික පිරිවෙන් අධ්‍යාපන විෂය නිර්දේශයට ඇතුළත් ව ඇති සෑම විෂයයක් ම ආවරණය කරමින් සකස් කර ඇති ගුරු මාර්ගෝපදේශ සියල්ල පිරිවෙන් සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් කාර්ය සාධනය ඉහළ නංවා ලීම උදෙසා සැබෑ මෙහෙවරක් වනු ඇති බව ද මගේ විශ්වාසය යි.

මෙම සද්කාර්යය වෙනුවෙන් දායක වූ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අධ්‍යක්ෂතුමා සහ නිලධාරීන් ප්‍රමුඛ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයට ද, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමිය සහ නිලධාරීන් ප්‍රමුඛ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයට ද, කෘතවේදී ස්තූතිය පිරිනමමි.

අකිල විරාජ් කාරියවසම්

අධ්‍යාපන අමාත්‍ය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය

ශ්‍රී ලංකාවේ සම්භාව්‍ය අධ්‍යාපන සම්ප්‍රදායය සුරකිමින් ත්‍රිවිධ ශාසනයේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් ථේරවාදී භික්ෂු සමාජයේ මනා පැවැත්මට උර දිය හැකි ධර්මධර හා විනයධර භික්ෂු පිරිසක් හා ලාංකේය අනන්‍යතාව ආරක්ෂා කර ගනිමින් අනාගත අභියෝගයන්ට මුහුණ දිය හැකි ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයකින් හෙබි පුරවැසියන් පිරිසක් බිහි කර ගැනීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ අපේක්ෂිත ය. අනාගත ලෝක ප්‍රජාවේ යහපැවැත්ම සඳහා වූ ආදර්ශවත් පුරවැසියන් පිරිසක් බිහි කිරීමේ වගකීමෙන් අපට මිදිය නොහැකි ය.

කාලීන ව වෙනස් වන ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ තාක්ෂණික ක්‍රමශිල්පයන් හා විවිධ කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් පිරිවෙන් ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව බලාත්මක කළ යුතු ය. මානව හා භෞතික සම්පත් මනාව උපයෝජනය කර ගැනීමටත් විෂයමාලාව හා පන්ති කාමර කළමනාකරණය ඇතුළු කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය වගකීමෙන් හා වගවීමෙන් යුක්ත ව හසුරුවාලීම ගුරු භූමිකාවට ආදර්ශයකි.

කාලීන අවශ්‍යතාවන්ට ගැළපෙන පරිදි විශ්වීය පුරවැසියකු නිර්මාණය කිරීමේ අභියෝගයට ශක්තිමත් ව මුහුණ දීමට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය, ඔබට මහඟු පිටිවහලක් වනු ඇත. ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවේ විවිධත්වය හඳුනා ගෙන වඩාත් උචිත ක්‍රමශිල්පයන් යොදා ගනිමින් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ජාතික අධ්‍යාපන අරමුණු, පරමාර්ථ හා සුවිශේෂ ව පිරිවෙන් අභිමතාර්ථ සාධනයට සියලුම පිරිවෙන් ගුරු ප්‍රජාව කටයුතු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

එම්. එන්. රණසිංහ

ලේකම්

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් ශාඛාව මගින් සම්පාදනය කර තිබූ විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය සංශෝධනය කිරීමෙන් පසු අදාළ නිපුණතා සාක්ෂාත් වන පරිදි පාඩම් සැලසුම් කිරීම සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අභිනවයෙන් පිහිටුවන ලද පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය මගින් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය සම්පාදනය කර ඇත.

පාසල් පද්ධතියේ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ගුරු මාර්ගෝපදේශ, පිරිවෙන් ගුරුවරුන්ට ද ලබා දී ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය උසස් මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා සැලසුම් කිරීම අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය ගත් යහපත් තීරණයකි. ඒ වෙනුවෙන් අපගේ ස්තූතිය හිමි වන අතර ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කිරීම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට පැවරීමෙන් එම තීරණය යථාර්ථයක් බවට පත් විය.

සාම්ප්‍රදායික ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියට පමණක් සීමා නොවී නව ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශ පිළිබඳ යොමු වීමට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ අන්තර්ගත උපදෙස් පිරිවෙන් ගුරුවරුන්ට උපකාර වනු ඇත. ඒ අනුව නව ප්‍රවේශ හා ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද පිළිබඳ ගවේෂණය කර තම පාඩම් සැලසුම් කර ගැනීමෙන් ඉහළ ගුණාත්මක ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියක නිරත වීමට ගුරුවරයාට හැකියාව ලැබේ.

මෙහි අන්තර්ගතය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. එනම් විෂය නිර්දේශය සහ එහි නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට උපකාර වන ක්‍රියාකාරකම් සන්නතිය යි. එක් එක් නිපුණතාවට අදාළ නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන ආකාරයට ඉගෙනුම් පල සාක්ෂාත් වන පරිදි ඒ සඳහා වෙන් කර ඇති කාලය ද සැලකිල්ලට ගෙන ක්‍රියාකාරකම් සමූහය නිර්මාණය කර ඇත. තව ද ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කර ගෙන නව ක්‍රියාකාරකම් නිර්මාණය කර ගැනීමට ද මෙමගින් අවකාශය ලැබෙනු ඇත.

ඉතා කෙටි කාලයකින් මූලික පිරිවෙන් විෂයමාලාවෙහි සියලු විෂයයන් සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමට ශාස්ත්‍රීය නායකත්වය දුන් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකයටත් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ විෂය විශේෂඥයන්ට මෙන් ම බාහිර සම්පත් දායකයන්ටත් මාගේ ස්තූතිය පිරිනැමේ.

ආචාර්ය ටී. ඒ. ආර්. ජේ. ගුණසේකර

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පෙරවදන

පිරිවෙන ශ්‍රී ලාංකීය අධ්‍යාපනයේ කේන්ද්‍රස්ථානයකි. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ශ්‍රී ලංකා ධරණී තලය තුළ ස්ථාපිත කළ උතුම් සම්බුද්ධ ශාසනය යුග යුග පසු කර නොයෙක් බාධා හමුවේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍යපරම්පරාව වෙත අවිච්ඡින්න ව දායාද කරමින් ධර්මඥානයෙන් පිරිපුන් යතිවර පරපුරක් හා දෑ හිතකාමී ජන සමාජයක් පිරිවෙන මගින් නිර්මාණය කිරීමට හික්ෂුන් වහන්සේලා සමත් වූහ.

අතීතයේ පටන් ම කාලීන අවශ්‍යතා සපුරාලමින් හා සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාව ආරක්ෂා කර ගනිමින් ගිහි පැවිදි සමාජයේ අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් පිරිවෙන මගින් සිදුවූ මෙහෙය අනුපමේය ය. සම්භාව්‍ය අධ්‍යාපනය ආරක්ෂා කර ගනිමින් පාරම්පරික ශාසනික ක්‍රමවේද හා නූතන අධ්‍යාපන රටා මනාව සම්මිශ්‍රණය කර වර්තමානයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය ලබන ශිෂ්‍ය හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ සහ ගිහි සිසුන්ගේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන අද වන විට නිපුණතා පාදක වන විෂයමාලාවක් ඔස්සේ අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීම සඳහා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව දරන ප්‍රයත්නය අතිශයින් අගය කරමු. එයට ශක්තියක් වෙමින් සියලු ම විෂය සඳහා නව විෂය නිර්දේශ මුද්‍රණය කරවීම හා මූලික පිරිවෙන සඳහා පෙළපොත් 54ක් වාර්ෂික ව මුද්‍රණය කර ලබා දීම මගින් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව ද අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා ඇත.

නිපුණතා පාදක වන විෂයමාලාව සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සැකසීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් පළමු වරට සිදු වන උසස් ක්‍රියාදාමයකි. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය හා පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව එක් ව සම්පාදනය කළ මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මුද්‍රණය කර ඔබ අතට පත් කිරීමට ලැබීම සතුටට කරුණකි. මෙම කාර්යය සඳහා දායකත්වය සැපයූ උපදේශක, සංස්කාරක, ලේඛක මණ්ඩල සාමාජික සියලු දෙනාට ද අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට ද මගේ ස්තූතිය පිරිනමමි. පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ ඉදිරි දියුණුව ද පතමි.

ඩබ්ලිව්. එම්. ජයන්ත වික්‍රමනායක

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉසුරුපාය

බත්තරමුල්ල

2019.04.10

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය

නූතන ලාංකීය පිරිවෙන් ක්‍ෂේත්‍රයෙහි මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ බිහිවීම ඓතිහාසික අවස්ථාවක් බව මම පළමු ව සඳහන් කරමි. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයක්, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අංශයක් සුසංයෝග වී මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය වීම ඊට හේතුව යි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා විෂය නිර්දේශ, ගුරු මාර්ගෝපදේශ, ගුරු පුහුණු, අධ්‍යාපන කළමනාකරුවන් පුහුණු කිරීම සහ අධ්‍යාපන පර්යේෂණ සිදු කිරීමේ ව්‍යවස්ථාපිත බලය ඇති එක ම ආයතනය 1985 අංක 28 දරන පනතින් ස්ථාපිත වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය යි. එහෙත් මේ වන විට වසර 2325ක ඉතිහාසයක් ඇති මහා විහාරයීය අධ්‍යාපන සම්ප්‍රදායේ කේන්ද්‍රස්ථානය වූ 'පිරිවෙණ'ට ව්‍යවහාර වර්ෂ 2017 තෙක් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සෘජු දායකත්වයක් නො තිබිණි.

පිරිවෙන් අංශයක්/දෙපාර්තමේන්තුවක් නොමැති ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයක් තිබිය හැකි දැයි නිතර අප පෙළන ලද කරුණකි. මෙයට විසඳුමක් ලබා ගැනීම සඳහා අපට දායක වීමට හැකි වූයේ වර්තමාන අතිගරු ජනාධිපතිතුමන්, ගුරු අධ්‍යාපන ඇමතිතුමන්, 2018 වර්ෂයේ කටයුතු කළ අධ්‍යාපන ලේකම්තුමන්, එවකට පිරිවෙන් අධ්‍යක්ෂ ස්වාමීන්ද්‍රයාණන්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමිය සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ආයතන සභාවේ පූර්ණ අනුග්‍රහය හා ආශීර්වාදය ලැබීමෙනි.

ඒ අනුව අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2017 ජනවාරි මස 31 දින රැස්වූ ජාතික බෞද්ධ බුද්ධි බල මණ්ඩලයේ තීරණය පරිදි සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ආයතන සභාවේ 2017-03-16 දිනැති 412'5'12 IM No.5157 තීරණය පරිදි ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨයේ සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ව පිරිවෙන් ඒකකය ස්ථාපිත විය.

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පිරිවෙන් ගුරු මාර්ගෝපදේශ, පිරිවෙන් ගුරු පුහුණුව සිදු කිරීමේ කාර්යවලට දායක වීමට ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට සෘජු ව හැකි විය. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සතු ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද පිළිබඳ පළපුරුදු බව, පර්යේෂණ, අත්දැකීම්, තාක්ෂණික ප්‍රාග්ධනය සුසංයෝග කර ගනිමින් පිරිවෙන් පංති කාමරයෙහි අවදිමත් බවක් ඇති කිරීමට ලද මෙම අවස්ථාව මහාර්ඝ භාග්‍යයකි. අප්‍රමාණ සතුවකි.

පිරිවෙන්වල ගුරු භවතුන් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ පරිශීලනයෙන් තම පංති කාමරය තුළ ශිෂ්‍ය මිත්‍රභාවයෙන් හා ප්‍රබෝධාත්මක ව කටයුතු කරමින් ඉහළ සාධනයක් කරා පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය නංවා ලීමට උත්සුක වන ලෙස ගෞරවයෙන් ආයාචනා කරමි. මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනයට දායක වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ, පිරිවෙන් ඒකක ප්‍රධාන සහ සියලු විද්වතුන්ට ගෞරවය පිරිනමමි.

ආචාර්ය පූජ්‍ය මාඞ්ලිගොඩ සුමනරතන හිමි

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

භාෂා, මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය

පිරිවෙන් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂගේ පණිවිඩය

මහින්දාගමනයෙන් පසු ලක්දිව ශාසන ප්‍රතිස්ථාපන කාර්යයේ දී මහා අරිට්ඨ තෙරුන් විසින් මහා මහින්ද තෙරුන් මූලසූත තබා ථූපාරාම විහාරයේ ධර්ම මණ්ඩපයේ දී මත්තාභය තෙරුන් ප්‍රමුඛ 500ක් සංඝයා වහන්සේට විනය ඉගැන්වීමේ රාජ්‍ය මහෝත්සවයෙන් ලක්දිව පාරිවේණික අධ්‍යාපනය ආරම්භ කෙරිණ. එවක පටන් විවිධ අවධීන්හි උන්නතියට හා අවනතියට ලක්වෙමින් ලක්වැසි ගිහි පැවිදි සුවහස් සංඛ්‍යාත ප්‍රජාවට පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයෙන් වූ සේවාව මහාර්ඝ ය. පිරිවෙණ මගින් සාරධර්ම අධ්‍යාපනය කේන්ද්‍ර කර ගත් සමය හා සමයාන්තර ඥාණයත්, සම්භාව්‍ය හා නූතන භාෂාවනුත්, ශිල්ප කලා ඥාණයත්, ජ්‍යෙෂ්ඨවිද්‍යා වාස්තු විද්‍යා ඥාණයත්, ආදි ඥාත සම්භාරයත්, කාලීන අධ්‍යාපනය අනුව පුද්ගල පෞරුෂයට අවශ්‍ය සියලු සාධකයනුත් සම්පාදිත කෙරේ.

21 වන සියවසේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය නිපුණතා පාදක ක්‍රමයට නැඹුරු විය. පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයට නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපන ක්‍රමය ආගන්තුක නොවුණ ද පිළිගත් ක්‍රමශිල්ප ඔස්සේ පිරිවෙණට අවශ්‍ය විෂය නිර්දේශ හා පෙළපොත් සම්පාදනය කෙරිණ. එමගින් ශිෂ්‍ය නිපුණතා මට්ටම අනුක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන ශිෂ්‍ය මිතුරු පාඨමාලාවක් පිරිවෙන්වලට ඉදිරිපත් කෙරිණි.

ගුරුභවතුන්ට අවශ්‍ය පාඩම් සැලසුම් කිරීම සහ මිනුම් ඇගයුම් ක්‍රම හා තක්සේරුකරණය සඳහා අවශ්‍ය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කරදීම පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඉතිහාසයේ පළමු වරට සිදුකරන්නට ලැබීම පිළිබඳ අනතිමානී ආනන්දයක් ලබමි. පංතිකාමරය තුළ වඩාත් ඵලදායී ගුරුවරයකු වීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ එන උපදෙස්, ගුණාත්මක යෙදවුම් හා ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගැනීම ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. පාරිවේණික ගිහි පැවිදි සිසුන්ට අවශ්‍ය මනා ඉගෙනුම් පරිසරයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ඔබට මේ ගුරු මාර්ගෝපදේශය මහෝපකාරී වනු ඇතැයි සිතමි.

මේ මහඟු කාර්යය යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමේ දී සහය වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත්, උපදේශකත්වය, සම්බන්ධීකරණය, විෂය නියාමනය හා විවිධ අයුරින් සම්පත් දායකත්වය සැපයූ සියලු පාර්ශ්වයන්ටත්, මාගේ කෘතඥතාව පිරිනමමි.

විජිත වෙලගෙදර
අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (පිරිවෙන්)
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

විෂයමාලා කමිටුව හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය : ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය හා පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව

මෙහෙයවීම : ආචාර්ය ටී. ඒ. ආර්. ජේ. ගුණසේකර, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විජිත වෙලගෙදර මයා, අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

අධීක්ෂණය : ආචාර්ය පූජ්‍ය මාඞ්ලිගොඩ සුමනරතන හිමි
පීඨාධිපති, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
භාෂා මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

එම්. ආර්. ඩබ්ලිව්. මද්දුම මයා
අධ්‍යක්ෂ, සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

සම්බන්ධීකරණය : පූජ්‍ය කුකුරම්පොළ ඤාණවිමල හිමි
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, ඒකක ප්‍රධාන
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ඒකකය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පූජ්‍ය කෙහෙල්වල විපස්සි හිමි
සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

විෂය නියාමනය : පූජ්‍ය තෙරිපෑහැ මේධංකර හිමි
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, අංශාධිපති
සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

කේ. ඒ. සුමිත් ධර්මශ්‍රී මයා
සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (පාලි භාෂාව)
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

විෂය විශේෂඥ උපදේශනය : පූජ්‍ය මහාචාර්ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ලේඛක මණ්ඩලය	:	පූජ්‍ය පුස්පල්ලාවේ ඤාණරතන හිමි කථිකාචාර්ය (බාහිර), බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය පූජ්‍ය වදාලේ ධම්මරතන හිමි පරිවෘත්තාචාර්ය, කු/මලියදේව විද්‍යාරක්‍ෂක මහ පිරිවෙණ කුරුණෑගල ආර්. ඒ. විමල් ප්‍රේමතිලක මයා කථිකාචාර්ය, සීතාවකපුර පිරිවෙණ ගුරු අභ්‍යාස ආයතනය අවිස්සාවේල්ල කේ. ඒ. සුමිත් ධර්මශ්‍රී මයා සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්‍ෂ (පාලි භාෂාව) පිරිවෙණ අධ්‍යාපන ශාඛාව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය නදී අමා ජයසේකර මිය ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යාපනඥ, විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
භාෂා හා විෂය කරුණු සංස්කරණය	:	පූජ්‍ය මහාචාර්ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය ආචාර්ය විමල් හේවාමානගේ මයා ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
සෝදුපත් කියැවීම	:	ඩී. එම්. එස්. දිසානායක මයා පරිවෘත්තාචාර්ය, විද්‍යාධාර මහ පිරිවෙණ කලාකරඹුව
පරිගණක වදන් සැකසීම	:	ආර්. ඒ. විමල් ප්‍රේමතිලක මයා කථිකාචාර්ය, සීතාවකපුර පිරිවෙණ ගුරු අභ්‍යාස ආයතනය අවිස්සාවේල්ල
පිටකවර නිර්මාණය	:	

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය සඳහා උපදෙස්

පාලි භාෂාව වූකලී ලෝකයේ අතිවමක්කාරජනක මධුර මනෝහර භාෂාවන්ගෙන් එකකි. එයින් රචිත ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය ඇතුළු අටුවා ටීකා හා ප්‍රකරණ සාහිත්‍යාගත කෘති දාර්ශනික හා සාහිත්‍යමය වශයෙන් ලෝකයේ කිසිදු සාහිත්‍යයක දක්නට නොමැති වටිනාකමකින් යුක්ත ය. මෙබඳු භාෂාවක් හා සාහිත්‍යයක් රැක ගැනීම හා පෝෂණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලාංකේය ථේරවාද සම්ප්‍රදායකට ලෝකයෙන් හිමි වන්නේ වර්ණනා විෂයාතික්‍රාන්ත වූ ගරුත්වයක් බව අපි දනිමු. මිනිසකු විසින් ලැබිය හැකි නිරාමිෂ ආස්වාදය හා බුද්ධත්වය දක්වා වූ උත්තරීතර ආධ්‍යාත්මික පරිපෘෂ්ටියත්, තදනුබද්ධ භාවිකත්වය හා බුද්ධිමය සංවර්ධනයත්, ලබා ගත හැකි විශිෂ්ට සාහිත්‍යයක් ශ්‍රී ලාංකික අප සතු වන බව මැනවින් හඳුනා ගත් බටහිර උගතුන් පවා එකී ගරුත්වය හා කෘතඥතාව ශ්‍රී ලංකාව වෙත පුද කොට ඇත. එපමණක් නො ව එම සවිඤ්ඤාණිකත්වය මුළු මහත් ලෝකයට ම ලබා දීම ජීවිත කාලයක කළ හැකි උත්කෘෂ්ට කර්තව්‍යයක් බව හඳුනා ගත් ඔවුන් එය යුරෝපා රටවලට හඳුන්වා දීමට ක්‍රියා කළ බව ද අප විසින් තේරුම් ගත යුත්තක් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ එවකට විසූ විශිෂ්ට පඬිවරයකු වූ යාත්‍රාමූල්ලේ ධම්මාරාම හිමියන්ගෙන් පාලි භාෂාව උගත් ඊස් ඩේවිඩ්ස් පඬිතුමා එංගලන්තයේ පාලි මූලාශ්‍රය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සංගමය(Pali Text Society) පිහිටුවා අද දක්වා පමණක් නො ව අනාගතයේ ද මුළු ලෝකයාට ම පාලි භාෂාව හා බුද්ධවචනය ආශ්‍රිත ඥාන සම්භාරය ආධ්‍යාත්මගත කිරීමට ඉඩ සලසා තිබීම මෙයට එක් නිදසුනක් පමණකි. මෙහි වටිනාකම මැනවින් හඳුනාගෙන ඇති බටහිර උගත්හු ඉතා උද්‍යෝගයෙන් හා කැපවීමෙන් යුතු ව මීට සම්බන්ධ හැදෑරීම් මේ වන විටත් සිදු කරමින් සිටිති. ත්‍රිපිටක ධර්මයෙහි ඇතුළත් දාර්ශනික සිද්ධාන්ත පමණක් නො ව භාවනාව හා එමගින් සිදු කෙරෙන මානසික සංවර්ධනය මිනිස් ජීවිතයේ ලැබිය හැකි ලෞකික අලෞකික සියලු පුරුෂාර්ථයන් සාධනය කිරීමෙහි ලා මහඟු පිටිවහලකි. එහෙත් ශ්‍රී ලාංකික අප මෙබඳු වටිනා ඉගැන්වීමක් හා ධර්ම සාහිත්‍යයක් ළග තබා ගනිමින් වර්තමානයෙහි අවිඤ්ඤාණික ව සිටීම බලවත් අභාග්‍යයක සලකුණකි.

ශ්‍රී ලාංකේය සම්බුද්ධ ශාසනය ශෝභමාන කිරීම හා විරස්ථායී කිරීම සඳහා උගත් බුද්ධිමත් හා ගුණගරුක හික්ෂු හික්ෂුණී පරපුරක් සිටීම අවශ්‍ය වේ. එසේ ම උපාසක, උපාසිකා, ගිහි පිරිස ද ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත විය යුතු ය. මෙම කාර්යය සඳහා නිර්දේශිත මාර්ගය සනිටුහන් වන්නේ පාලි භාෂාවෙන් රචිත ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ මිස අන් කිසිදු තැනක නො වේ. එම මාර්ගය සුරක්ෂිත කිරීමත් විවරණය කිරීමත් සඳහා අතිත ශ්‍රී ලාංකික උතුම් මහ සඟරුවන විසින් ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් ඉටු කරන ලද කාර්යය නමස්කාර පූර්වක ව සිහිපත් කළ යුතු ය. එහෙත් වර්තමාන සඟ පරපුරෙන් එම වගකීම හා කාර්යභාරය ගිළිහී ගොස් ඇති බව උකටලී සිතින් මෙනෙහි කිරීමට සිදු වී ඇති බව ද නොවළඟා කිව යුතු ය. ශ්‍රී ලාංකේය ථේරවාද සම්ප්‍රදායට අයත් එය සුරක්ෂිත කිරීමට අවශ්‍ය වන අමුදින පාලි ටීකා ප්‍රකරණ ග්‍රන්ථාදියෙහි පුස්තකාල හා අත්පිටපත් සිය දහස් ගණනක් මෙනෙක් කිසිවකුගේ අවධානයට පත් නො වී තිබීමත්, ඒවා ඒ ඒ තැන්හි දිරාපත් වෙමින් තිබීමත්, ඇතැම් විට මුදලට විකිණීමත්, යනාදී කරුණු රාශියක් නිසා අපට අහිමි වෙමින් පවතී. මෙයට එක ම හේතුව වන්නේ පාලි භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් නො තිබීම හා එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිදු වී ඇති විශේෂයෙන් ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ ගැඹුර හා අනේකවිධ වටිනාකම් පිළිබඳ අවබෝධයක් නො තිබීමත් ය.

මෙයට විසඳුම කුමක් ද? එය අත් කිසිවක් නො ව පාලි භාෂාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ අනාගත පරපුර ප්‍රවීණයන් කිරීම යි. එය කළ හැකි වන්නේ අනුක්‍රමික ව පාලි භාෂාව ඉගෙනීම සඳහා ආධුනිකයන් පුරුදු පුහුණු කිරීමෙන් හා එය වැඩි දුරටත් ප්‍රගුණ කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයන් තුළ උත්තේජනයක් ඇති කිරීමෙනි. ලෝකයේ විශිෂ්ටතම සාහිත්‍යය, දර්ශනය හා ජීවිත විද්‍යාව ඇත්තේ පාලි ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ බව පාලි විෂය උගන්වන ගුරුවරයා විසින් මෙන් ම ආධුනිකයා විසින් ද දත යුත්තකි. විශිෂ්ට පර්යේෂණ ක්‍රමයක් හා ගැඹුරු ඥාන සම්භාරයක් අවුවා හා ටිකාවල ඇතුළත් බව ඔවුන් විසින් තේරුම් ගත යුතු ය. ශ්‍රී ලාංකික අපගේ ඉතිහාසය තේරුම් ගත හැක්කේ මහාවංසය දීපවංසය ඇතුළු වංසකථා ග්‍රන්ථවලින් හා පාලි අට්ඨකථා ග්‍රන්ථවලිනි. එපමණක් නො ව මෙම සාහිත්‍යයේ පඨේමධු වැනි කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද, චූත්තෝදය වැනි ඡන්දස් ග්‍රන්ථ හා සුඛෝධාලංකාරය වැනි අලංකාර ග්‍රන්ථ ද, ජීනවංසදීපමහාකාව්‍ය වැනි මහාකාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද, මහානෙක්ඛම්මවම්පු වැනි වම්පු කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද, බාලාවතාර, රූපසිද්ධි වැනි ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථ ද, අභිධානප්පදිපිකාව හා එකක්ඛරකොස වැනි කෝෂ ග්‍රන්ථ ද, ධම්මනීති, ලොකනීති වැනි නීති ග්‍රන්ථ ද, හෙසප්පමඤ්ජුසා වැනි වෛද්‍ය ග්‍රන්ථ ද, මිළින්දපඤ්ඤ වැනි තර්ක ග්‍රන්ථ ද, චූත්තමාලාසතක සිරිසුමංගලසතක වැනි ශතක ග්‍රන්ථ ද, මහානාගකුලසන්දේසය වැනි සන්දේශ ග්‍රන්ථ ද, කල්‍යාණිසිලාලිපි වැනි ශිලාලේඛන ද, වක්කවාළදීපනී වැනි විශ්වය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ ද, යනාදී වශයෙන් අනේකවිධ විෂයයන් සම්බන්ධයෙන් පාලි භාෂාවෙන් ලියැවුණු බොහෝ කෘති ඇත. මේ නිසා පාලි භාෂාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ මනා දැනුමක් ඇති කෙනකු විවිධ ශබ්ද ශාස්ත්‍රයන් පිළිබඳ නිරායාශයෙන් ම අද්විතීය විද්වතකු බවට පත් වේ. එබඳු උගතකු රටක තුන්කාලයට අයත් අගනා වස්තුවක් බව අමුතුවෙන් කිව යුත්තක් නො වේ. තව ද අප විසින් දත යුත්තක් වේ. එනම් කෙනකු තුළ පවතින උගත්කම පමණක් වටිනා අබරණයක් නො වේ. එයට හැදිවිවකම ද එකතු විය යුතු ය. පාලි පොතපත කියවීමෙන් මිනිසකුගේ ආධ්‍යාත්මයෙහි නො සිතිය හැකි තරම් ආලෝකයක් විහිදේ. ඔහු ඉතා උසස් මිනිසකු වේ. තථාගත දේශනාව ඇතුළත් මෙම පොතපත කියවීමෙන් ලැබෙන දැනුම හා හැදියාව විස්මය ජනක වන්නේ එහෙයිනි.

යාවත්කාලීන වීම

මූලික පිරිවෙන් සඳහා නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ මාලාව ඉහත කී ප්‍රධාන අරමුණු ඉලක්ක කර ගත් කෘති සමුදායකි. ඒවා මැනැවින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පසු ආධුනිකයකුට පාලි භාෂාවෙන් ලියැවී ඇති කවර කෘතියක් වුව ද කියවා තේරුම් ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික පදනම ලැබෙනු ඇත. එහි සැකසුම හා එය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ පාලි භාෂාව උගන්වනු ලබන ගුරුවරයාට මනා අවබෝධයක් තිබිය යුතු බව මුලින් ම තේරුම් ගන්න. අධ්‍යාපනය යන්න මුළුමනින් ම පාහේ රැ දී ඇත්තේ ගුරුවරයා මත ය. ඔහුගේ කාර්යය වන්නේ නො දන්නා දෙය දන්නා දෙයක් බවට පත් කිරීමක් නො හැක්කා හැකි අයකු බවට පත් කිරීමක් ය. එබැවින් ගුරුවරයා නො දන්නෙක් හෝ හැකියාව නැත්තෙක් නො විය යුතු ය. ගුරුවරයා මුලින් ම පූර්ව සූදානමකින් ශිෂ්‍යයා පුහුණු කිරීමේ කාර්යයෙහි නිරත විය යුතු ය. කිසි විටෙකත් ගුරුවරයා නො දන්නකු හෝ නො හැකියාව ඇත්තකු හෝ බව ශිෂ්‍යයාගේ මනසට සම්ප්‍රේෂණය නො කිරීමට වග බලා ගත යුතු ය. මේ සඳහා ගුරුවරයකුට ඇති ප්‍රබලතම ශක්තිය වන්නේ ඔහු සතු ඥානය හා එම ඥානයෙහි යාවත්කාලීන බව යි. එබැවින් පාලි ගුරුවරයා දිනපතා පාලි භාෂාව සම්බන්ධයෙන් තම දැනුම පෝෂණය කර ගත යුතු අතර ම ඒ සම්බන්ධ අලුතෙන් ම ලියැවෙන පොතපත කියවීම, අලුත් වචන හා එහි සංවර්ධනීය

ලක්ෂණ, නවතම ඉගැන්වීම ක්‍රම යනාදිය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් සිටිය යුතු ය. එය මූලික අවශ්‍යතාවකි.

ඉගැන්වීම් ක්‍රම

ගුරුවරයාගේ ඉගැන්වීමේ කාර්යය සිදු විය යුතු ආකාරය PPP Theory ලෙස වර්තමාන අධ්‍යාපනඥයන් විසින් පෙන්වා දී ඇත. එය 1. Presentation (ප්‍රස්තුතිකරණය), 2. Practice (භාවිතය) 3. Production (නිෂ්පාදනය) යනුවෙන් දක්වා ඇත.

පළමු වන පියවර වන ප්‍රස්තුතිකරණයේ දී කෙරෙනුයේ නියමිත පාඩමට අදාළ දත්ත ගෙනහැර දැක්වීම යි. මෙය ගුරුවරයා විසින් කළ යුත්තකි. ඔහු විසින් විවිධ ක්‍රමෝපායන් යොදා ගනිමින් අදාළ පාඩම ශිෂ්‍යයාගේ මනසට කාවචිත ලෙස විස්තර කර දිය යුතු ය. ඒ සඳහා අදාළ මාතෘකාව නිර්වචනය කිරීම, විස්තර කිරීම, නිදසුන් දැක්වීම, පුවරුවක පෙන්වීම, උපමා රූපක චිත්‍ර සටහන් ගෙන හැර දැක්වීම, සංයුක්ත තැටි හෝ වීඩියෝ දර්ශන ඉදිරිපත් කිරීම, අතීතකථා ජනකථා වර්තමාන සිද්ධි මගින් තහවුරු කිරීම යනාදි විවිධ ක්‍රියාකාරකම් කළ හැකි ය. මෙකී කවරාකාර විධියකින් හෝ අදාළ ඉදිරිපත් කිරීම චිත්තාකර්ෂණීය ලෙස සිදු කළ යුතු ය. මෙහි දී ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය 90%ක් වන අතර ශිෂ්‍යයාගේ සහභාගිත්වය සිදු වනුයේ 10%කිනි.

දෙවන පියවර වන භාවිතයේ දී එකී පාඩමට අදාළ ප්‍රායෝගික භාවිතයන් නැතහොත් පුරුදු පුහුණු කිරීම් ශිෂ්‍යයා ලවා සිදු කරවිය යුතු ය. එහි දී ශිෂ්‍යයාගේ සහභාගිත්වය 60%ක් වන අතර ගුරුවරයා විසින් 40%ක දායකත්වයක් සැපයිය යුතු ය. ප්‍රශ්න කිරීමට හා තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට හා ලියා ගැනීමට අවස්ථාව දීම, සජ්ඣායනා කරවීම, අභ්‍යාස කරවීම යනාදි ක්‍රියාකාරකම් කරවීම මෙහි දී සිදු විය යුතු ය. ගුරුවරයා විසින් මඟ පෙන්වීම කළ යුතු ය. අවසානයේ දී ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයන්ගේ පොදු වැරදි හඳුනා ගනිමින් ඒවා නිවැරදි කරවිය යුතු ය.

තුන් වන පියවර වන නිෂ්පාදනයේ දී ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය ඔහුගේ ක්‍රියාකාරකම්වලින් ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රමවේද ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. මෙහි 90%ක් ම සිදු කරනු ලබනුයේ ශිෂ්‍යයා විසින් වන අතර, ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය 10%කි. එහි දී ඔහු අදාළ පාඩම සම්බන්ධයෙන් කරුණු දක්වයි. උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරමින් ලිවීම කථා කිරීම නිර්මාණ ගෙනහැර දැක්වීම සිදුකෙරේ.

බොද්ධ අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයෙහි ඊට වඩා අතිශයින් ම හරවත් අනුක්‍රමයක් දක්වා ඇත. සුවිපුලිභා මුක්තො කථං පණ්ඩිතො භවෙය්‍ය යනුවෙන් අර්ථකථාවාරිනු සු-චි-පු-ලි-භා යන මෙයින් තොර ව උගතෙකු විය නො හැකි බව කී හ.

සු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ සුණාති (Listens - අසයි) යන්න යි. ඒ අනුව මුලින් ම ශිෂ්‍යයාට පාඩම අසා ගෙන සිටීමට සැලැස්විය යුතු ය.

චි යන්නෙන් අදහස් වන්නේ චින්තෙති (Thinks - සිතයි) යන්න යි. දෙවනුව ව ඇසු පාඩම පිළිබඳ යමක් සිතීමට හා මතකයෙහි රඳවා ගැනීමට ඉඩ සැලසිය යුතු ය.

පු යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ප්‍රච්ඡති (Questions - විමසයි) යන්න යි. ඒ අනුව ශිෂ්‍යයාට යම් යම් දේ තමාගෙන් (ගුරුවරයාගෙන්) ප්‍රශ්න කිරීමට අවස්ථාව සැලසිය යුතු ය.

ලි යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ලිඛති (Writes - ලියයි) යන්න යි. ලේඛනය යි.

ලිවීම, කියැවීම මෙන්ම අදාළ දත්ත ඒකරාශී කර ගැනීමට ඉඩ සැලසීම මෙයින් අදහස් කෙරේ. එනම් තමා උගත් දේ දීර්ඝකාලීන මතකයක් කරා රැගෙන යාම පිණිස ලියා තබා ගැනීම ඇතුළුව ඉදිරි ප්‍රයෝජනය සඳහා අවශ්‍ය අභ්‍යාස කිරීමට පෙළඹවීම මෙයින් අදහස් කෙරේ.

හා යන්නෙන් අදහස් වන්නේ **භාෂිති** (speaks/Expresses - ප්‍රකාශ කරයි) යන්න යි. අවසාන වශයෙන් ශිෂ්‍යයාට තමා ඉගෙන ගත්, අවබෝධ කර ගත් දේ වාචික ව හෝ නිර්මාණාත්මක ව හෝ වෙනත් යම් විධියකින් හෝ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට හැකි වෙයි.

මේ අනුව බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය සතු ඉගැන්වීම් ක්‍රම කෙතරම් යාවත්කාලීන ද යන්න මැනැවින් තහවුරු වෙයි. ගුරුවරයකු වශයෙන් ඔබට අපට ම අනන්‍ය වූ මෙම ක්‍රමවේදය අඛණ්ඩව යුතු ව අනුගමනය කළ හැකි ය.

තව ද බුදුන් වහන්සේ හඳුන්වනු ලබන විශේෂණවාචී එක් පර්යාය නාමයක් වන්නේ සත්ථා (teacher or instructor) යන්න යි. ඒ අනුව උන්වහන්සේ ද ගුරුවරයෙකි, නැතහොත් උපදේශකයෙකි, එසේත් නැත්නම් මාර්ගය පෙන්වන්නෙකි. උන්වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් ක්‍රමවලින් එකක් දැක්වෙන පාඨයක් බොහෝ සුත්‍රාන්ත දේශනාවල දක්නා ලැබේ. එනම් අභං ආචික්ඛාමි දෙසෙමි පඤ්ඤාපෙමි පට්ඨපෙමි විවරාමි විහජාමි උත්තානිකරොමි යන්න යි. මම කියමි (tell) දේශනා කරමි (preach) පණවමි (declare/appoint) පිහිටුවමි (establish) විවරණය කරමි (explain) බෙදා දක්වමි (analyse) ගැටලුවෙන් එතෙර කරමි (make clear) යනු එහි තේරුම යි.

1. ආචික්ඛති - ගුරුවරයා පළමු ව පාඩම සම්බන්ධයෙන් සුහදශීලී යමක් කියයි.
2. දෙසෙති - තමාගේ කීමට ගරුත්වයක් ආරෝපණය වන පරිදි තම භාෂාව හසුරුවයි. එය දේශනාවක් මෙන් ගැඹුරු පිළිගැනීමක් සහිත වූවකි.
3. පඤ්ඤාපෙති - එම පාඩම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් ම මූලික සංකල්පයක් දක්වයි. නිදසුනක් ලෙස සමාස ගැන යැයි සිතන්න. 'සමාසවලින් පද රාශියක් එකතු කොට කෙටිපදයක් සාදා අදහස් රාශියක් කෙටියෙන් කිව හැකි ය' යනුවෙන් පැහැවීමක් නැතහොත් ස්ථිර මතයක් දැක්විය හැකි ය. වෙනත් විධියකින් කිවහොත් සමාසො පද සංඛෙපො යනුවෙන් පාඩමට ප්‍රවේශයක් ලබාගත හැකි ය.
4. පට්ඨපෙති - අදාළ කරුණු දක්වමින් ශිෂ්‍යයා තුළ විශ්වාසය හා රුචිකත්වය ගොඩ නගමින් එකී ඉගැන්වීම තුළ ශිෂ්‍යයා පිහිටුවයි.
5. විවරති - විස්තර විවරණ දක්වමින් කරුණ පැහැදිලි කරයි.
6. විහජති - විශ්ලේෂණය කරයි. බෙදා දක්වයි. සමාස නම් එහි විග්‍රහ වාක්‍ය මහන්තො ව සො පුරිසො මහාපුරිසො (මහත් වූයේත් ඔහු ය පුරුෂයකු වූයේත් ඔහු නුයි මහාපුරුෂ නම් වේ.) යනාදි නයින් විග්‍රහ වාක්‍ය දැක්වීම එයින් දිගු අදහසක් කෙටි වී ඇති ආකාරය, එබඳු පද භාෂාවේ යෙදී ඇති ආකාරය, ඒවා නාමපද මෙන් විහක්තිවල වරනැගෙන ආකාරය, එයින් අර්ථය වෙනස් වන අයුරු, භාෂාව අලංකාරවත් හා ඕපේ ගුණයෙන් යුක්ත වන ආකාරය යනාදිය පැහැදිලි කරයි. අනතුරු ව සමාස බෙදා දක්වමින් 'බෙදා දක්වා හෙවත් විහජනය කොට' ඒ සම්බන්ධයෙන් පරිසමාප්ත දැනුමක් ලබා දෙයි.
7. උත්තානිකරොති - ගැටලුවෙන් නිදහස් කෙරේ. ශිෂ්‍යයා සමාස පිළිබඳ තිබූ සියලු ගැටළුවලින් නිදහස් කෙරේ.

බුදුදහම තුළ පවත්නා මෙවන් සුවිශේෂ ක්‍රමවේද ඕනෑ ම කාලයක කවර ම හෝ විෂයකට කෙතරම් උචිත ද යන්න විමසා බැලීම වටී. තමා උගන්වනු ලබන සෑම පාඩමක දී ම මෙබඳු පැහැදිලි රාමුවක් තුළ හිඳිමින් සැලසුම් සහගත ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම ගුරුවරයා සතු වගකීමකි.

අවධානය රඳවා ගැනීම

ඉගැන්වීම වූ කලී හැම අයුරකින් ම සැලසුම් සහගත, විධිමත් හා යහපත් පරිදි සිදු විය යුතු කාර්යයකි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කරුණු ගෙනහැර දැක්වීමේ ස්වභාවය විවරණය කෙරෙන පද කිහිපයක් පෙළෙහි දක්වා ඇත. එම පද සං (යහපත් ලෙස) යන උපසර්ගය පූර්වක වන පරිදි යොදා තිබීම විශේෂයක් වේ.

සන්දස්සෙති - කරුණු මනා ව දක්වයි.

සමාදපෙති - එම කරුණු කෙරෙහි මනා විශ්වාසයක් ගොඩනගයි.

සම්පහංසෙති - ශිෂ්‍යයා තුළ ඉගැන්වූ කරුණු කෙරෙහි සතුටක් ඇති කරවයි.

සමුත්තෙජෙති - ඉගෙනීම කෙරෙහි උත්තේජනයක් ඇති කරවයි.

ගුරුවරයා විසින් කරනු ලබන කාර්යය විධිමත් වූ ද, මානසික සතුට උපදවන්නා වූ ද, ශිෂ්‍යයාට වැඩිදුර හැදෑරීම සඳහා උත්තේජනයක් ඇති කරවන්නා වූ ද, ක්‍රියාවලියක් විය යුතු ම ය. ශිෂ්‍ය අවධානය දිනා ගැනීම කිසි සේත් ඕලාරික පහත් ග්‍රාමය කථා ආදිය කීමෙන් සිදු නො කළ යුතු ය. එය බොද්ධ ක්‍රමවේදය නො වේ. එසේ ම එවැනි දෑ තුළ ස්ථිරසාර දීර්ඝකාලීන වටිනාකමක් ද නැත. ගුරුවරයාගේ ශිෂ්ට සම්පන්න බව හා ප්‍රියශීලී හෘදයාංගම භාෂාව, දයාබරිත බව, පාඩමට අදාළ ව ම කරුණු දැක්වීම, පැහැදිලි හා නිරවුල් උච්චාරණය, සරල ඉගැන්වීම් ක්‍රම, ආකර්ෂණීය ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යනාදිය ශිෂ්‍ය අවධානය රඳවා ගැනීමේ හේතු ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ එවන් ආදර්ශමත් ඉගැන්වීමක නිරත වූ ශාස්තෘවරයෙකි.

ව්‍යාකරණය හා පරිවර්තනය

මූලික පිරිවෙන් පාලි විෂය ග්‍රන්ථ මාලාවෙහි සෑම පාඩමක් ම සැකසී ඇත්තේ කිසියම් ව්‍යාකරණාංගයක් ඉගැන්වීමට අදාළ වන පාලි පාඨයක් ප්‍රස්තුත කොට ගනිමිනි. එම පාඨ හුදු පරිවර්තනයක් කිරීම පමණක් අරමුණු කොට ගත් ඒවා නො වේ. බොහෝ විට පාලි ඉගෙනීම සඳහා අනුගමනය කරනුයේ ව්‍යාකරණ ඉගෙනීමත් පරිවර්තනය කිරීමත් යන ක්‍රම දෙක යි. මෙම ක්‍රමය 18 වන සියවස දී පමණ ක්‍රියාත්මක වූ දැනට යල් පැනගිය ක්‍රමයකි. ව්‍යාකරණය හා පරිවර්තනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයෙන් කිසිදු ජීව භාෂාවක් සාර්ථක ව ඉගෙන ගත නො හැකි ය. එහෙයින් සෑම පාඩමක් ම ආරම්භ කෙරෙන පාලි ඡේදය දෙස ඊට වඩා පුළුල් ඇසකින් බැලිය යුතු ය. පළමු වන ශ්‍රේණියේ සිට පස් වන ශ්‍රේණිය දක්වා සෑම පෙළ පොතක් ම සැකසී ඇත්තේ අනිවාර්යයෙන් ම දත යුතු ව්‍යාකරණාංග කිහිපය කෙරේ දැනුම පුළුල් වන පරිදි ය. නිදසුනක් ලෙස සෑම පන්තියකට ම අදාළ ග්‍රන්ථයේ මුල් ම පාඩම වන්නේ පාලි අක්ෂර මාලාව යි. දෙවැන්න නාමපද යි. සෙසු පාඩම් ද එසේ ම ය. ඒවා කිසියම් රටාවකට සැකසී ඇත. එම පාඩම් අනුක්‍රමයෙන් ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම දියුණු කිරීම අරමුණු කොට සකසා ඇති බව පාඩම් සැසඳීමෙන් වටහා ගන්න. එය ඒ ඒ පන්තියේ දී තම අවධානය වැඩි වශයෙන් යොමු කළ යුත්තේ කවර විෂය සීමාවක් කෙරෙහි ද යන්න අවබෝධ කර ගැනීමට ඔබට උපකාරී වනු ඇත. එකී සෑම පාලි ඡේදයක් ම මැනවින් උච්චාරණය කිරීම, ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පෙන්වා දීම, එයින් ලැබෙන ජීවිත අවබෝධය සාකච්ඡා කිරීම, කාව්‍යමය හා සාහිත්‍යමය ලක්ෂණ පෙන්වා දෙමින් රසාස්වාදය කිරීම, සමාජ සංස්කෘතික හර පද්ධතීන් විවරණය කිරීම, ආගමික කාර්යයන් සඳහා යොමු කරවීම, නිර්මාණාත්මක වාක්‍ය රටා සෑදීමට යොමු කරවීම යනාදිය ඒ ඒ පන්තියේ ශිෂ්‍යයන්ගේ වයස් මට්ටම් ආදිය කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දක්වමින් සිදු කළ හැකි ය. ඒ සඳහා උපකාර වන මග පෙන්වීම් පාඩම

අවසානයේ අභ්‍යාස මගින් පෙන්වා දී ඇත. මෙයින් අපේක්ෂිත කාර්යය වන්නේ අනුක්‍රමික ව ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම මෙන් ම හදවත ද පෝෂණය කිරීම යි.

සෑම භාෂාවක ම ව්‍යාකරණය වූ කලී ශිෂ්‍යයන් විසින් ඉතා අපහසු යැයි සලකනු ලබන විෂය පරිපථයක් වේ. එහෙත් එය සත්‍යය නො වේ. භාෂාවේ ඇතැම් රීති අප ඉගෙන ගෙන ඇත්තේ කිසියම් ව්‍යාකරණ කෘතියකින් නො වේ. ඒවා බොහෝ විට ඉගෙන ගන්නේ පොතපතෙහි යෙදී ඇති ආකාරය බහුල වශයෙන් දැකීමෙනි. ඒ අනුව පොතපත වැඩි වශයෙන් කියවීම, නිවැරදි ලෙස උච්චාරණය කිරීම, පරිවර්තනය කිරීම, අරුත් තේරුම් ගැනීම යනාදියෙන් එහි ශෛලිය හා භාෂා රීතිය හඳුනා ගත හැකි ය. ඒ අනුව කෙනකුට ව්‍යාකරණ ඉගෙනීමකින් තොර ව වුව ද භාෂාවක් හැසිරවීමේ ශක්තිය ලැබේ. අනෙක් කිසිදු බුද්ධ දේශනාවක ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පෙන්වා දී නැත. එසේ ම ව්‍යාකරණය ඉගෙනීම සඳහා ශ්‍රාවකයන් දිරිමත් කළ අවස්ථාවක් ද නැත. ව්‍යාකරණයෙහි ප්‍රවීණ වූ කිසියම් ශ්‍රාවකයකු අග තනතුරු දීම ආදියෙන් ඇගයීමක් කළ බවට ද සාධක නැත. එහෙත් ව්‍යාකරණ හැදෑරීමකින් තොර ව බුද්ධවචනය වටහා ගැනීමෙන් මාර්ග ඵල අවබෝධ කොට ගෙන ඇත. එයින් තහවුරු වන්නේ ව්‍යාකරණය පිළිබඳ අනවශ්‍ය වටිනාකමක් දීමට මුල් කාලීන බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය තුළ උද්‍යෝගයක් නො පැවති බව යි. එබැවින් භාෂාව ඉගැන්වීමේ දී ශිෂ්‍යයා කෙරෙහි ව්‍යාකරණය සම්බන්ධයෙන් අනවශ්‍ය භීතියක් ඇති නො කරවීමට ගුරුවරයා විසින් වග බලාගත යුතු ය.

ඉහත කී අදහස දැඩි ව ගෙන වරදවා වටහා නො ගත යුතු ය. බුද්ධකාලීන ශ්‍රාවකයන් ව්‍යාකරණය නො දත් බවත් එහෙයින් මෙ කල ද ව්‍යාකරණය දැන ගැනීම අවශ්‍ය නො වන බවත් තහවුරු කිරීමට උත්සුක නො විය යුතු වන්නේ ඔවුන් සංස්කෘත භාෂාව දැන සිටි බැවින් පාලි භාෂාවේ භාවිතය ඔවුන්ට වහා වටහා ගත හැකි වූ හෙයිනි. එනිසා ඔවුන්ට ව්‍යාකරණමය දැනුමක් නො තිබූ බව කීම නිවැරදි නො වේ. අපට ද සංස්කෘත භාෂා ඥානය මැනවින් ඇත්නම් පාලි ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්ත ද ඒ අනුව බොහෝ සෙයින් වටහා ගත හැකි ය. මේ නිසා ව්‍යාකරණය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන අපගේ සාම්ප්‍රදායික අදහස ද සම්භාවනීයත්වයෙන් පිළිගත යුත්තකි.

යො නිරුත්තිං න ජානාති - ජානාති පිටකත්තයං

පඳෙ පඳෙ විකංඛෙය්‍ය - වනෙ අන්ධගජො විය

'යමෙක් ව්‍යාකරණය නො දනී ද, පිටකත්‍රය දනී ද, ඔහු වනයෙහි සැරිසරන අන්ධ ඇතකු මෙන් පියවරක් පාසා සැක කරයි' යනු එහි දළ අදහස යි. මෙයින් අදහස් වන්නේ ව්‍යාකරණය නො දනී නම් බුද්ධවචනය හැදෑරීමේ දී නිතර ම ගැටලුවලට මුහුණ පාන බව යි. එයින් ගම්‍ය වන්නේ ව්‍යාකරණ ඥානයෙන් තොර ව බුද්ධවචනය පිළිබඳ නිසි අවබෝධයක් ලැබීම අපහසු බව යි. මේ නිසා ව්‍යාකරණ ඥානය බුද්ධවචනය හැදෑරීමේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වේ. ලෝකික විෂයයන් හැදෑරීම සඳහා අප විසින් යොදා ගනු ලබන ඉංග්‍රීසි සිංහල භාෂාවලට වඩා බුද්ධවචනය ප්‍රකාශ වන පාලි භාෂාව වෙනස් ය. එය කිසි සේත් සෙසු භාෂාවලට සම කළ නො හැකි ය. ඊට හේතුව එය සාන්ථ සබ්‍යඤ්ජන ගුණයෙන් යුක්ත වීමත් ශබ්ද ධ්වනි ආශ්‍රිත ශක්ති විශේෂයන් පැවතීමත් නිසා ය. එම නිසා තනි අක්ෂරයක් වුව ද වැදගත් ය. වෙනත් භාෂාවල අක්ෂරයක් වැරදුණු පමණකින් අර්ථයට මහත් හානියක් සිදු නො වේ. එහෙත් පාලියේ අක්ෂරයක් වැරදුණු හොත්

එයින් අර්ථයට සිදු වන හානිය විශාල ය. එබැවින් ආගමික භාෂාවක් වන පාලියේ සියලු භාෂාත්මක ප්‍රයෝග සැලකිල්ලෙන් භාවිත කළ යුතු වේ. පාලි භාෂාවේ දී ව්‍යාකරණය වැදගත් වන්නේ එහෙයිනි. මෙම වචනවල තේරුම බලන්න. අත්ථි ලිඛගං (ලිංගයක් ඇත) අත්තිලිඛිගං (ලිංගයක් නැත), මච්චො (මිනිසා) මච්චො (මත්ස්‍යයා), අච්චි (ගිනිදූල්) අච්ඡි (ඇස) යනාදී වශයෙනි. එක් අක්ෂරයක වෙනස නිසා අර්ථය වශයෙන් සිදුවන වෙනස එයින් පෙනේ. ඇතැම් පද ලියන්නේ එක සමාන ව වුවත් උච්චාරණයෙන් වෙනස පෙන්නුම් කළ යුතු ය. අජභිතො යන්නෙහි තේරුම 'අජානං හිතො අජභිතො' යනුවෙන් තත්පූර්ව සමාස පදයක් ලෙස ගෙන එළවන්නට හිතවත් වූ තැනැත්තා යනුවෙන් අර්ථ දැක්විය හැකි ය. එසේම එයට අජභිතො යන්නෙහි අන් නො හළ තැනැත්තා(න ජභිතො) යනුවෙන් ද අරුත් කිව හැකි ය. මේ නිසා පාලි-සංස්කෘත වැනි භාෂාවල උච්චාරණ ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියේ හික්මවීමක් ද සිදු කෙරේ. එබැවින් කළයුතු වන්නේ කුමක් ද යන්න ඉතා පැහැදිලි ය. එනම් ව්‍යාකරණය පිළිබඳ නිරවුල් දැනුමක් තිබීම භාෂාවක් හැදෑරීමේ දී අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් බව ශිෂ්‍යයාට අවබෝධ කර දීම හා ඒ සඳහා ඔහු තුළ උත්තේජනයක් ඇති කිරීම යි.

ව්‍යාකරණයේ සරල බව

පාලි භාෂාව මැනවින් හැදෑරීමට අවශ්‍ය වන පාලි ව්‍යාකරණය කෙනකුට වටහා ගත නො හැකි තරමට සංකීර්ණ වුවක් හෝ පුළුල් වුවක් හෝ දූෂ්කර වුවක් හෝ නො වේ. එහි විෂය සීමාව ව්‍යාකරණාංග කිහිපයකට පමණක් සීමා වේ. ඒ අනුව යමකුට අවම වශයෙන් අක්ෂර මාලාව, නාමපද, සන්ධි, සමාස, තද්ධිත, කාරක, කිතක හා ආබ්‍යාත යන ව්‍යාකරණාංග 08 පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් ඇත්නම් ඔහුට පාලි භාෂාව මැනවින් හැසිරවීමේ හැකියාවක් ලැබේ. පාලි විෂය මූලික පිරිවෙන් පොත් පෙළෙහි මෙම ව්‍යාකරණාංග කිහිපය ඉතා විධිමත් ව හා සර්ව සම්පූර්ණ ලෙස ඉගැන්වීමට හැකි වන පරිදි කරුණු පෙළ ගස්වා ඇත. මෙය ගුරුවරයා විසින් මෙන් ම ශිෂ්‍යයා විසින් ද මනා ව තේරුම් ගත යුත්තකි. මේවා ඉගැන්වීමේ දී ගුරුවරයකු වශයෙන් ඔබ තුළ ඉතා පිරිසිදු දැනුමක් තිබීම අනිශ්‍ය වැදගත් බව තේරුම් ගන්න.

ව්‍යාකරණය ඉගෙනීම යනු භාෂාවක් භාවිත කරන ආකාරය දැන ගැනීම යි. විශේෂයෙන් එහි වාක්‍යයක පද යෙදීමේ රටාව තේරුම් ගැනීම යි. එය ශිෂ්‍යයාට පහසුවෙන් ග්‍රහණය කරගත හැකි වන පරිදි ගොනු කොට දැක්වීමට දක්ෂ ගුරුවරයා සමත් වෙයි. ඔහු ඒ සඳහා විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කරයි. පාඨමත මුලින් ම දක්වා ඇති පාඨයක් ශබ්ද නගා කියැවීම, සජ්ඣායනා කිරීම, පුවරුවෙහි ප්‍රදර්ශනය කිරීම ආදී ක්‍රමවලින් ශිෂ්‍යයා වාග් කෝෂය දියුණු කර ගනී. නිවැරදි උච්චාරණ රටාව හා නිවැරදි ලේඛනය හඳුනා ගනී. තිත් කොමා ආදිය නිසි පරිදි තැබිය යුතු ස්ථාන තේරුම් ගනී. පාඨයේ අර්ථය වටහා ගනී. මෙබඳු ප්‍රයෝජන රාශියක් සිදු වේ. මේවා සියල්ල ම ව්‍යාකරණට අයත් කරුණු ය. ඒ අතර ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල උගන්වනු ලබන ඉහත කී මාතෘකා ගැන ද ගුරුවරයා සිහිපත් කරයි. තමා ඉගෙන ගත් ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්තය එකී පාඨය තුළින් ශිෂ්‍යයා මෙනෙහි කරන අතර එහි අපැහැදිලි බවක් වේ නම් ඔහු විසින් ප්‍රශ්න කරනු ඇත.

ගුරුවරයා වූ කලී සම්පාදකයෙකි (provider). ඔහු සියල්ල සපයන්නෙකි. මෙම කාර්යය වඩා සාර්ථක ව කළ හැකි වන්නේ විෂය පිළිබඳ යාවත්කාලීන දැනුමක් සහිත ව ගුරු භූමිකාවෙහි සිටින කෙනකුට පමණකි. ගුරුවරයා සිතිය යුත්තේ පියෙකු දරුවන් කෙරෙහි සිතන ආකාරයට බව

බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළේ එහෙයිනි. එහෙයින් පොතෙහි දී ඇති පාඩමට අදාළ කරුණු පිළිබඳ පමණක් නො ව තත් විෂය සම්බන්ධ අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳ ද විශේෂඥ දැනීමක් තිබීම ගුරුවරයකුට ඉගැන්වීමේ දී අතිශය ප්‍රයෝජනවත් වේ. නිදසුනක් ලෙස ආධුනිකයකු අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ දත යුත්තේ එහි මූලික කරුණු කිහිපයකි. ඒ අනුව ඔහු භාෂාව මැනවින් භාවිත කරයි. එහෙත් ගුරුවරයා අක්ෂර මූලික කොට ගෙන භාෂාවක ශබ්ද විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ද හැදෑරීමට හැකි බව දැන සිටිය යුතු ය. නිදසුනක් ලෙස වතුහි වාතෙහි අසම්පකම්පියො යනුවෙන් යෙදිය හැකි පාඨය වතුබිහි වාතෙහි අසම්පකම්පියො යනුවෙන් යොදා ඇත්තේ ශබ්ද විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවක් නිසා ය. එකී යෙදුමෙහි ශබ්ද ධ්වනියක් ඇත. එහෙයින් ම එයින් කාව්‍යමය ගුණයක් ද ප්‍රකාශ වේ. අනෙක් අතින් මෙහි සංස්කෘතයෙහි බලපෑමක් ද විද්‍යමාන වේ. එහෙයින් ම එම ප්‍රයෝගය ඓතිහාසික ව්‍යාකරණය අනුව ද විශ්ලේෂණය කළ හැකි ය. මෙබඳු භාවිතයන් පාලියෙහි සුලබ වන හෙයින් ඒවා අධ්‍යයනය කිරීම ද භාෂාවක් පිළිබඳ ගැඹුරු විඤ්ඤාණයක් ඇති වීමට ඉවහල් වේ. අනෙක් අතින් පාලියේ එක ම තනි අක්ෂරයක වුව ද අරුත් කිහිපයක් ඇත. 'බ' යන අක්ෂරය අහස, හිස් යන අර්ථ ද්වයක් දෙයි. ඒ අනුව බෙ (අහසෙහි), බග (කුරුල්ලා), බයං (ක්ෂය වීම හෝ නිවන) යනාදි විවිධ වචන නිර්මාණය වේ. මේ නිසා ආධුනිකයකුට ඉගැන්වීමෙහි නිරත වන ගුරුවරයාට ශිෂ්‍යයා ඉදිරියෙහි තම දැනුම ප්‍රකාශ කිරීමට එයින් මහත් පිටිවහලක් ලැබේ.

ගුරුවරයා විෂය ප්‍රවීණයකු වේ නම් ඔහුට අදාළ පාඩමට ඇතුළත් විය යුතු කරුණු මනා ව පෙළගස්වා ශිෂ්‍යයාට වැඩිදුර ඉගෙනීමට මංපෙත් විවර කර දිය හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස පාලියෙහි කාරක විභක්ති ප්‍රයෝග භාවිතය දෙස බලන්න. එහි දක්වා ඇත්තේ විභක්තියට අදාළ රීති කිහිපයක් පමණකි. සමඟ යන අර්ථය දීමට යොදන සහ, සද්ධිං යන නිපාත පද තනියා විභක්ති නාම පද සමඟ යෙදිය යුතු ය යන්න රීතියකි. එසේ ම අතුරෙන්/අතරින්/අතර යන අදහස පැවසීමට නාම පදය ඡට්ඨි හෝ සත්තම් බහුවචනයෙන් යෙදිය යුතු බව කාරක ප්‍රයෝගයකි. ඒ අනුව ප්‍රඥාවන්තයන් අතුරෙන් යැයි පැවසිය යුතු විට පඤ්ඤාවන්තානං හෝ පඤ්ඤාවන්තෙසු යැයි යෙදිය යුතු ය. මෙම දැනුම තරමක් වැඩුණු දැනුමක් සහිත ශිෂ්‍යයකු විසින් දැන ගෙන තිබීම ප්‍රමාණවත් ය. එහෙත් ගුරුවරයකු විසින් තම දැනුම මීට ද වඩා පුළුල් කොට ගෙන තිබිය යුතු ය. සබ්බං රසං ධම්මරසො ජිනාති යන්නෙහි තේරුම 'සියලු රස අතුරෙන් ධර්ම රසය ජය ගනියි' යන්න යි. එම වාක්‍යයෙහි ඡට්ඨි හෝ සත්තම් රීතිය ක්‍රියාත්මක වී ඇද්ද? නැත. එයින් පෙනෙනුයේ එහි අතුරෙන් යන අදහස ප්‍රකාශ කිරීමට දුතියා විභක්තිය ද යෙදී ඇති බව යි. ගුරුවරයා මෙය දැනී නම් ඔහුට ඉගැන්වීමේ කාර්යයයේ දී වඩාත් ආත්ම විශ්වාසයෙන් යුතු ව අදාළ ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්තය ඉගැන්විය හැකි ය. ශිෂ්‍යයකු යම් අවස්ථාවක එබඳු ගැටලු ගැන ප්‍රශ්න කළ හොත් නිවැරදි පිළිතුරක් සැපයීමට හැකි වීම, ගුරුවරයාගේ සුවිශේෂ දැනුම තුළින් ශිෂ්‍යයා වැඩිදුර සෙවීමට පෙළඹවීම, අතිරේක පොතපත කියවීමට පෙළඹවීම, විශ්ලේෂණ විමර්ශන හා වින්තන ශක්තිය දියුණු කිරීම, අදාළ පාඩම සිහි කල්පනාවෙන් නැවත නැවතත් අධ්‍යයනය කිරීමට උත්තේජනයක් ඇති වීම ආදී ප්‍රයෝජන රාශියක් එයින් ලැබේ.

මෙපමණක් නො ව ගුරුවරයා තම පුළුල් දැනුමෙන් ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය පුළුල් කිරීමේ උපාය මාර්ගය ද යොදයි. නිදසුනක් ලෙස ඔබ ශිෂ්‍යයකුගෙන් එදා යන්න පාලියෙන් කිව හැක්කේ කෙසේ දැයි ප්‍රශ්න කළහොත් ඔහු වහා තදා යැයි පිළිතුරු දෙනු ඇත. එහෙත් දක්ෂ ගුරුවරයා එම අදහස පැවසිය හැකි වෙනත් ආකාර ද පෙන්වා දීමෙන් භාෂාව වඩාත් පහසු ලෙස හා විධිමත් ලෙස භාවිත කිරීමට ශිෂ්‍යයාට මඟ පෙන්වයි. පහත දැක්වෙන නිදසුන් බලන්න.

එදා/එදවස	- තදා	(තදා අරඤ්ඤෙ එකො තාපසො අහොසි.)
	තස්මිං දිවසෙ	(තස්මිං දිවසෙ මනුස්සා දීඝායුකා අහෙසුං)
	තස්මිං සමයෙ	(තස්මිං සමයෙ ත්වං කුහිං විහාසි?)
	තෙන ඛො පන සමයෙන	(තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා එවං දෙසෙසි.)
එක් දවසක	- එකදා	(එකදා අහං ජම්බුදීපෙ වසිං)
	එකස්මිං දිවසෙ	(එකස්මිං අහං දිවසෙ ජම්බුදීපෙ අවරිං)
	එකස්මිං කාලෙ	(එකස්මිං කාලෙ අහං ජම්බුදීපෙ උග්ගණ්හිං)
	එකං සමයං	(එකස්මිං සමයෙ අහං ජම්බුදීපෙ විහාසිං)
හොඳයි/මැනවි	- සාධු	(සාධු සාධු මහාකච්චාන)
	හද්දං	(හද්දං තෙ දස්සනං)
	කල්‍යාණං	(කල්‍යාණං තවාගමනං)
	අභික්කන්තං	(අභික්කන්තං හො ගොතම)
	යන්තූන	(යන්තූන ත්වං මෙත්තං චිත්තං භාවෙය්‍යාසි)
නම් වූ	- නාම	(සන්තින්ද්‍රියො නමා සාමණෙරො)
	නාමො	(සුමනපාලො නාමො මහාසයො)
	සමඤ්ඤො	(සුමනො සමඤ්ඤො සමණො අහොසි.)
	අභිධානො	(භික්ඛුච්චි සිරි සුමංගලාභිධානො නායකත්ථෙරො.)
	ආබොයා	(භත්ථිසෙලපුරාබොය නගරෙ)
	අච්ඡයො	(ධම්මජ්ජියච්ඡයා භික්ඛුනි සීලවතී හොති.)

මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ එක ම අදහස විවිධ අයුරින් පැවසිය හැකි බව යි. මෙසේ එක ම අදහස පැවසිය හැකි ක්‍රම හඳුනා ගැනීමෙන් ශිෂ්‍යයා තම අදහස ඉතා ව්‍යක්ත ආකාරයෙන් පාලියෙන් පැවසීමේ කුශලතාව වර්ධනය කර ගනී. මෙබඳු ක්‍රම ශිෂ්‍යයාගේ මනසට මැනවින් තහවුරු වූ කල්හි පන්තියේ කරනු ලබන පරිවර්තනවල දී පාඨ ග්‍රන්ථ කියවීමේ දී හා සූත්‍ර සජ්ඣායනයේ දී ඔහු ඒ බව ස්මරණය කොට ලේඛනයේ දී පෙන්නුම් කරයි.

එපමණක් නො ව ඇතැම් යෙදුම් මතකයේ තබා ගත හැකි නම් අපට වඩාත් ව්‍යක්ත ලෙස වාක්‍ය ලිවීමටත් භාෂාව කථා කිරීමටත් හැකි වේ. නිදසුනක් ලෙස කච්චි තෙ කස්සප බමනීයං? (කාශ්‍යපය, ඔබට ඉවසන්ට පුළුවන් ද?) යන මෙම ප්‍රකාශය බලන්න. මෙම පාඨය මතකයේ ඇති ශිෂ්‍යයකුට කච්චි තෙ ආවුසො ගමනීයං? (අවැත්නි ඔබට යන්ට පුළුවන් ද?) කච්චි තෙ උපාසිකෙ පවනීයං? (උපසාසිකාවෙනි, ඔබට උයන්ට පුළුවන් ද?) කච්චි තෙ මහාසය, අජ්ජ කරණියමිදං කම්මං? (මහත්තයෝ අද මේ වැඩේ කරන්ට පුළුවන් ද?) යනාදී වශයෙන් බොහෝ විවිධ වාක්‍ය නිර්මාණය කළ හැකි ය. මෙබඳු වාක්‍ය මෙම පොත් පෙළෙහි විවිධ තැන්වල යෙදී තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

නිදසුන් -

මා රොදසිති මාතා ඔවදි. (හඬන්න එපා කියලා අම්මා අවවාද කළා. - 2 ශ්‍රේණිය, 5 පාඩම)

උත්තරදිසායං දම්ප්‍රා, දක්ඛිණපස්සෙ ගොඨසමුද්දො, කථං සුබ්බෙනාහං සයාමි?

(උතුරු පැත්තේ දෙමළ, දකුණු පැත්තේ ගොළු මුහුද, මං කොහොම සැප සේ නිදන්න ද?

2 ශ්‍රේණිය, 6 පාඩම)

කං කිං මඤ්ඤසි මහාරාජ? (මහරජතුමෙනි, ඔබ ඒ ගැන මොකද හිතන්නේ? - 3 ශ්‍රේණිය, 11 පාඩම)

අත්ථංගතෙ සුරියෙ සායමාසං භුඤ්ජිත්වා (හිරු බැස ගිය කල්හි රාත්‍රී ආහාරය අනුභව කොට - 4 ශ්‍රේණිය, 8 පාඩම)

බුද්දපුත්තාමිති සමණ පොස මං (ග්‍රමණය, මම කුඩා දරුවකු ඇත්තියක් වෙමි. මා පෝෂණය කරන්න. - 5 ශ්‍රේණිය, 16 පාඩම)

ඉහත වාක්‍යවල කිසියම් භාෂා රීතියක් දක්නට ඇත. එම වාක්‍ය ශිෂ්‍යයාට මතකයේ දරා ගත හැකි නම් ඔහුට එම ශෛලියෙන් ම එබඳු සිය දහස් ගණනක් වාක්‍ය නිර්මාණය කළ හැකි ය. එබැවින් ඉගැන්වීමේ දී එබඳු වාක්‍ය ශිෂ්‍යයාගේ මතකයෙහි රඳවාලීමට ගුරුවරයා සමත්විය යුතු ය.

පාඨ විවරණය

සෑම පාඩමක් ම කිසියම් පාඨයකින් ආරම්භ වීම මෙම ග්‍රන්ථවල මූලික ලක්ෂණයක් බව මූලින් කියන ලදී. එම පාඨ පරිවර්තනය කිරීම, ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පෙන්වා දීම, අලුත් වචන හඳුනා ගැනීම පමණක් නො ව එම පාඨයෙන් කියැවෙන ආගමික සාමාජික සාහිත්‍යාත්මක හා ඓතිහාසික ආදි කරුණු විවරණය කොට දීම ද ඒවායින් අපේක්ෂිත කාර්යය වේ. මෙය පැහැදිලි කිරීම සඳහා මූලික පිරිවෙණ 3 ශ්‍රේණිය පොතෙහි 08 වන පාඩම ගනිමු.

‘මන්දාර පර්වතයෙහි දුර්දාන්ත නමින් එක් සිංහයෙක් විසි ය. උභ විසින් දිනපතා බොහෝ සිවුපාවුන් මරන ලද බැවින් කැලැවේ සිවුපාවෝ රැස් වී ‘අප අතරින් එකකු දිනපතා ඔබගේ සමීපයට එවන්නෙමු’ යි කී හ. ඔහු ‘ඉතා මැනවැ’ යි එය පිළිගනි. දිනක් මහලු හාවකුගේ වාරය පැමිණියේ ය. ඔහු ‘කෙසේ නම් මරණයෙන් මිදෙන්නෙමි දැ’ යි සිතමින් උපායක් සිතමින් තැන තැන කල් යවමින් සිංහයා වෙතට පැමිණියේ ය. බඩගින්නෙන් පෙළුණු සිංහයා කෝපාවිෂ්ට ව ‘තෝ කුමක් නිසා පරක්කු වී ආවේ දැ’ යි ඇසී ය. ‘ස්වාමීනි, මගේ වරදක් නැත. අතරමග දී වෙනත් සිංහයකු විසින් මම නවත්වන ලද්දෙමි. මම ඔබතුමාගේ ළඟට අවුත් නැවත එමි යි කියන තුරු මට එන්නට නො දුන්නේ යැ’ යි හාවා කී ය. එයින් අතිශය කෝපයට පත් සිංහයා ‘මට වහා ඒ උඩඟු සිංහයා පෙන්වව’ යි කියමින් ඔහු සමීපයට යන්නට නික්මිණි. ඉක්බිති සාවා ඔහු ඉතා ගැඹුරු ලිඳක් ළඟට පමුණුවා ‘බලන්න ස්වාමීනි, ඒ දුෂ්ටයා මේ ලිඳ ඇතුළේ වෙසේ යැ’ යි කියමින් ලිං ජලයෙහි පෙනෙන ඔහුගේ ම ඡායාව පෙන්වී ය. උඩඟු වූ සිංහයා මහත් හඬින් ගොරවමින් ලිඳට පැන එහි ම මළේ ය.’

ඉහත දැක්වෙන ඉතා කුඩා කථා වස්තුව රසවත් කිරීම සඳහා සාහිත්‍යකරුවා උපක්‍රම කිහිපයක් යොදයි. සිංහයා සහ හාවා අතර සංවාදය ඉන් එකකි. අවස්ථා නිරූපණය තවත් උපක්‍රමයකි. භාෂා ශෛලිය තවෙකකි. ඊට අමතර ව කථාවෙන් නො කියැවෙන බොහෝ දේ ඉස්මතු කිරීමට සංකේතාත්මක භාෂාව ද භාවිත කරයි. නිදසුනක් ලෙස මෙහි කථා නායකයාට සිංහයා යොදා

ගැනීමෙන් සමාජයේ කවරාකාර උසස් යැයි සම්මත කෙනකුට වුව ද මෙහි දැක්වෙන සිද්ධි දාමය අදාළ වන බව සංකේතවත් කෙරේ. එසේ ම මෙහි සිංහයා නො හික්මුණු දඩබ්බර කෙනකු බව වචනයකිනුදු නො කියැවේ. එහෙත් ඔහු හිතුවක්කාරයෙක් බව හැඟවේ. එය සංකේතවත් කෙරෙනුයේ ඔහු හඳුන්වනු ලබන නාමයෙනි. එනම් දුර්දාන්ත (දුද්දන්ත) යන්නෙනි. එයින් අදහස් කෙරෙනුයේ කිසි දමනයක් නැති අසංවර වණ්ඩ කෙනකු බව යි. වුද්ධසසක (මහලු සාවා) යන්නෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ මුහුකුරා ගිය චිත්තන ශක්තිය යි. ළිං ජලයෙහි ඡායාවෙන් අදහස් වන්නේ මායාව යි. මෙබඳු සංකේතාත්මක අදහස් පැවසීමක් මෙම කථා වස්තුවෙහි භාවිත පදවල දක්නා ලැබේ. අනෙක් අතින් මෙයින් ලැබෙන සමාජ විඥානය ද පුළුල් ය. තරුණකම, ශක්තිය හා බලවත්කම යනාදිය සෑම විට ම ජීවිතයක් ගෙවීමේ දී ප්‍රබලතම සාධක නො වේ. ඇතැම් විට සමාජ මට්ටමෙන් කුඩා කෙනකුට වුවත් ඔහුට වයසින් මුහුකුරා ගිය බුද්ධියක් ඇත්නම් උපායශීලී ව ඇතැම් ගැටලු විසඳා ගත හැකි ය. අනෙක් අතින් අවිඥානික ජන සමාජයක දුබලයා හැමවිට ම ප්‍රබලයාගේ ගොදුරක් බවට පත් වන බව ද උපන්‍යාසයකි. මහලු සාවාගේ උපායශීලීත්වයෙන් අපට උගන්වනු ලබන පාඩම එය යි. එබැවින් මහල්ලන්ට ගැරහීම තරුණ ප්‍රජාව විසින් කිසි විටෙකත් නො කළ යුත්තක් ය යන උපදේශය ලැබේ. මෙසේ මෙම කථා වස්තු පිළිබඳ විග්‍රහයක් කිරීමෙන් ද ශිෂ්‍යයාගේ ජීවිත විඥානය හා රසාස්වාද ශක්තිය පුළුල් කළ හැකි ය.

ඉහත දැක්වූ කරුණු අනුව ඉගැන්වීමේ කාර්යයේ දී ගුරුවරයකුට වගකීම් හා කාර්යභාරයන් රාශියක් ඇත. ශිෂ්‍යයා තම ගුරුවරයාගේ ඥාන ශක්තියේ ගැඹුර හා පිරිසිදුභාවය දැකීමෙන් බොහෝ දෑ ඉගෙන ගනී. ඉගැන්වීම යනු ගුරුවරයාගේ ඇඳුම, පැළඳුම, ගමනබිමන, ගතිගුණ, කතාබහ, හැසිරීම, භාෂා පරිහරණය, කරුණු දැක්වීම, රිද්මයානුකූල අවයව වලනය ආදී ශරීරයේ සියලු ඉරියව් මගින් කරනු ලබන මග පෙන්වීමකි. එක් අතකින් ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයාගේ දකුණ අත වැනි ය. කෙනකුගේ ජවය, ශක්තිය, හැකියාව සඳහා දකුණු අත බලපාන ආකාරය ඔබ දනී. ශිෂ්‍යයා ද පසුකාලීන ව සමාජයට බොහෝ දෑ කරනු ලබන්නේ ගුරුවරයාගෙන් ලද පන්තරය නිසා ය. බුදුන් වහන්සේ විසින්ද ආචර්යා දක්ඛණා දිසා යනුවෙන් ප්‍රකාශ කිරීම ද සලකා බලන්න. පාලි භාෂාව ත්‍රිපිටක භාෂාව බව අපි දනිමු. මෙම භාෂාව ඉගෙනීමෙන් ශිෂ්‍යයාට දැනුම ලබා දීම නූතන අධ්‍යාපනයේ මූලික අරමුණ වුවත් බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය තුළ ඊට සමගාමී ලෙස ශිෂ්‍යයාගේ හදවත පෝෂණය කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරෙන බව තේරුම් ගන්න. සමාජයට බුද්ධිමත් මෙන් ම ගුණගරුක මිනිසකු ප්‍රදානය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. විශේෂයෙන් පාලි භාෂාව බහුල වශයෙන් හදාරනු ලබනුයේ සාමණේර හික්ෂුන් වහන්සේලා විසින් හෙයින් උන්වහන්සේලාගේ ශ්‍රමණ සාරුප්‍ය ගුණය වර්ධනය වන මානසික ඒකාග්‍රතාවට තුඩු දෙන දැනුම් සම්භාරයක් ද, නිර්වාණගාමී මාර්ගය කෙරෙහි ප්‍රවණතාවක් හා උත්තේජනයක් ද, ඇති වන පරිදි ඉගැන්වීමේ කාර්යය සිදු විය යුතු බව ගුරුවරයා අවබෝධ කර ගත යුතු ය.

මහාචාර්ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි

පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය,

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය,

කැලණිය.

පටුන

පිටු අංකය

ගුරු අධ්‍යාපන අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය	iii
අධ්‍යාපන ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය	iv
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	v
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	vi
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය	vii
පිරිවෙන් අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂගේ පණිවිඩය	viii
විෂයමාලා කමිටුව හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදක මණ්ඩලය	ix
ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය සඳහා උපදෙස්	xii
පටුන	xxii
ජාතික අරමුණු	xxiii
මූලික නිපුණතා	xxiv
විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු	xxvi
විෂය නිර්දේශය වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජනා සැලැස්ම	xxvii
විෂය නිර්දේශය	xxviii
පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් සංවිධානය	xxxii
ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	1
පාඩම 1 - පාලි අක්ෂරමාලාව	4
පාඩම 2 - නාම වර්තැගීම	10
පාඩම 3 - ආඛ්‍යාත වර්තැගීම	20
පාඩම 4 - වාක්‍ය රචනය	28
පාඩම 5 - වාක්‍ය පරිවර්තනය	34
පාඩම 6 - පාලි පාඨ හා වර්තැගීම් වාචෝද්ගත කිරීම	37
පාඩම 7 - සූත්‍ර ගණසජ්ඣායනය	43
කක්සේරුව සහ ඇගයීම	49

ජාතික අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා පුද්ගලයන්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතු ය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබී ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟා කරගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරාගැනීම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

- i. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගීය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකීය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- ii. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගවලට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාද හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- iii. මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම සහ හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මත සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම
- iv. පුද්ගලයින් ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත සහ මානව අගයවලට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- v. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- vi. පුද්ගලයා ගේ සහ ජාතියේ ජීව ගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්ය සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- vii. ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩ ගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවලට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- viii. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම

(උපුටා ගැනීම - 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා පෙර සඳහන් ජාතික අරමුණු මුද්‍රත්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(i) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ හතරක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවධානව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි ව කතා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම. එලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය.

රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය: පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිශ්‍රයන් තුළ දී ද පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

(ii) පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රාහක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වාර්ගීය කුසලතා
- සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම වැනි අගයයන්, චිත්තවේගී බුද්ධිය

(iii) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

ජෛව පරිසරය : සජීවී ලෝකය, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස්වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය- ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය : අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මළපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව. ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

- (iv) වැඩ ලෝකයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා
ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම.
තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම.
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා
- (v) ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා
පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාරධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය
- (vi) ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා
සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්
- (vii) "ඉගෙනීමට ඉගෙනීම" පිළිබඳ නිපුණතා
ශිෂ්‍යයන් වෙත ස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් මගින් වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීනව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ශක්තිය ලබාදීම

(උපුටා ගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු

01. පාලි භාෂාව නිවැරදිව උච්චාරණය කිරීමේ හා ලිවීමේ හැකියාව ඇති කිරීම
02. පාලි භාෂාවේ අක්ෂර වින්‍යාසය, විවිධ පද, විවිධ වාක්‍ය රටා හා රචනය හුරු කිරීම
03. පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ මාතෘකාවලටත්, මාතෘකා භාෂාවෙන් පාලි භාෂාවටත් පරිවර්තනය කිරීමේ හැකියාව ඇති කිරීම
04. පාලි සාහිත්‍යය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දීම හා එහි එන ජීවන දර්ශනය උපයෝගී කර ගනිමින් පෞරුෂය වර්ධනයක් බිහිකිරීම
05. ත්‍රිපිටකාගත හරධර්ම වර්තායනය කෙරෙන ආදර්ශවත් හා මනා පෞරුෂයක් සහිත හික්ෂු පිරිසක් රටට දායාද කිරීම
06. පාලි භාෂාව පිළිබඳ දැනුම සිංහල භාෂාඥානයේ ප්‍රවීණත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් බව තහවුරු කිරීම
07. පාලි භාෂාව තමාගේ මෙන්ම ජාතියේ ද සියරටේ ද උරුමයක් බව තහවුරු කිරීම
08. ත්‍රිපිටකය හැදෑරීම සඳහා පාලි භාෂාව මූලික අවශ්‍යතාවක් බව අවධාරණය කිරීම
09. ත්‍රිපිටකය හා අටුවා පරිශීලනය කරමින් ධර්මය නිවැරදිව අර්ථකථනය කරන හික්ෂු පිරිසක් ශාසනයට දායක කිරීම
10. ත්‍රිපිටක බුද්ධචරිතය නිවැරදිව ග්‍රහණය කිරීම පිණිස ඇති ඒකායන මාර්ගය පාලි භාෂාව ඉගෙනීම බව පසක් කිරීම
11. ත්‍රිපිටක බුද්ධචරිතය ඉදිරියට පවත්වාගෙන යෑමට ප්‍රතිබල සම්පන්න පිරිසක් බිහිකිරීම
12. මහාවිහාරීය හික්ෂු සම්ප්‍රදාය විසින් සුරක්ෂිත විශිෂ්ට ඥාණ සම්භාරය නොනසා ආරක්ෂා කිරීම
13. ජාත්‍යන්තර භාෂාවක් වශයෙන් පාලි භාෂාව භාවිත කිරීම සඳහා සිසුන් යොමු කිරීම
14. පාලි භාෂාව ඉගෙනීමෙන් තමන්ටත් සිව්පසය සපයන දායක පිරිසටත් මෙලොව පරලොව සුභසිද්ධිය ළඟා කරවා ගත හැකි බව තහවුරු කිරීම

පාලි භාෂාව
විෂය නිර්දේශය පිරිවෙන් වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජනා සැලැස්ම

ශ්‍රේණිය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම්	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
01	I	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4	60
	II	3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 5.1, 6.1, 6.2, 6.3	59
	III	4.2, 4.3, 5.2, 6.1, 6.2, 6.3	56
		එකතුව	175

පාලි භාෂාව - විෂය නිර්දේශය

1 ශ්‍රේණිය

1 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
1.0 පාලි අක්ෂරමාලාව ප්‍රභේද ගතකර භාවිත කරයි.	1.0 1.1 පාලි අක්ෂරමාලාව පිළිවෙළින් ලියා ස්වර හා ව්‍යංකේෂණ වශයෙන් ප්‍රභේද කරයි. 1.2 පාලි අක්ෂරමාලාවේ ස්වර ප්‍රභේද දක්වයි. 1.2 ව්‍යංකේෂණ අක්ෂරවලට ස්වරාරූඪ කරයි. 1.3 ස්වරාරූඪ අක්ෂරවල ස්වර හා ව්‍යංකේෂණ වෙන් කරයි.	1.0 • අක්ෂර මාලාව • ස්වරාක්ෂර • ව්‍යංකේෂණාක්ෂර • හ්‍රස්වාක්ෂර • දීර්ඝාක්ෂර • ව්‍යංකේෂණ ස්වරාරූඪ කිරීම	1.0 • පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදිව උච්ඡාරණය කරයි. • පාලි අක්ෂර මාලාව පිළිවෙළින් ලියයි. • ස්වර සහ ව්‍යංකේෂණ ලියයි. • ස්වර ප්‍රභේද කර පෙන්වයි. • ව්‍යංකේෂණාක්ෂරවලට ස්වරාරූඪ කර ලියයි. • අක්ෂරවල ස්වර හා ව්‍යංකේෂණ වෙන් කරයි. • වචනවල ස්වරාක්ෂර හා ව්‍යංකේෂණාක්ෂර වෙන් කර ලියයි.	30
2.0. පාලි නාමපද විභක්තාර්ථ පිළිබඳ අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.	2.0 2.1 විවධ ස්වරාන්ත ශබ්ද කිහිපයක් වර්තමානයි. 2.2 නාමපදවල විභක්තාර්ථ දක්වයි. 2.3 වාක්‍ය නිර්මාණයේ දී හා පරිවර්තනයේ දී විභක්තාර්ථ භාවිත කරයි. 2.4 සමාන ශබ්ද වර්තමානයි.	2.0 • පුල්ලිංග - බුද්ධ ශබ්දය • ඉත්ථිංග - කඤ්ඤා ශබ්දය • නපුංලිංග - එල ශබ්දය විභක්තාර්ථ සහිතව	2.0 • නිර්දේශිත ශබ්ද නිවැරදිව මතකයෙන් වර්තමානයි. • කිසියම් විභක්තියකට අයත් පද ලියා දක්වයි. • නිර්දේශිත ශබ්දවලට හෝ ඒ හා සමාන වර්තමාන ශබ්දවල සිංහලාර්ථ සපයයි. • නිර්දේශිත ශබ්ද හා සමාන ශබ්ද වර්තමාන අර්ථ ගන්වයි.	30

1 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
3.0 විවිධ ආඛ්‍යාත ප්‍රභේද උචිත පරිදි භාවිත කරයි.	3.0 3.1 පුරුෂ හා චචන භේදය සැලකිල්ලට ගනිමින් ආඛ්‍යාත කිහිපයක් වර්තමාන. 3.2 ලේඛනයේ දී ආඛ්‍යාත පද නිවැරදිව භාවිත කරයි. 3.3 ආඛ්‍යාත කිහිපයක් උභය පදයෙහි වර්තන අර්ථ ගන්වයි.	3.0 • චක්‍රමාන ආඛ්‍යාතය • භවිෂ්ඨාන ආඛ්‍යාතය	3.0 • නියමිත ආඛ්‍යාත වගුගත කර ලියයි. • ආඛ්‍යාත වර්තනීම් මතකයෙන් කියයි ලියයි. • පුරුෂ භේදය හා චචන භේදය අනුව ආඛ්‍යාත පදවලට සිංහලාර්ථ ලියයි. • වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගතකාලයටත්, අනාගතකාල වාක්‍ය වර්තමානකාලයටත් පරිවර්තනය කරයි. • ධාතු කිහිපයක් චක්‍රමානා හා භවිෂ්ඨාන ආඛ්‍යාතවල උභය පදයෙහි වර්තමාන.	25
4.0 පාලි භාෂා රීතියට අනුව වාක්‍ය රචනා කරයි.	4.0 4.1 උක්ත ආඛ්‍යාත පද පමණක් ඇති සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි. 4.2 ඒකච්චන වාක්‍ය බහුවචනයටත් බහුවචන වාක්‍ය බහුවචන වාක්‍ය ඒකච්චනයටත් හරවයි. 4.3 සරල වාක්‍ය නිර්මාණය කොට කාල භේදය සැලකිල්ලට ගනිමින් වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගතකාල වාක්‍ය වර්තමානකාල වාක්‍ය හරවයි.	4.0 • පඨමා විභක්ති පද • චක්‍රමාන කාල ආඛ්‍යාත පද • අනාගත කාල ආඛ්‍යාත පද	4.0 • අකාරාන්ත පුල්ලිංග ශබ්දවල පඨමා විභක්තිය නිවැරදිව අර්ථ ගන්වයි • උක්තපද හා වර්තමාන ආඛ්‍යාත පමණක් ඇති සරල වාක්‍ය ලියයි. • ඒක චචන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවයි. • බහු චචන වාක්‍ය ඒකච්චනයට හරවයි. • ආඛ්‍යාත පදය වෙනස් කරමින් වර්තමානකාල හා අනාගතකාල වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.	35

1 ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - පාලි භාෂාව

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
5.0 නිවැරදි වියරණ විධි සහිතව පරිවර්තන කාර්යයේ යෙදෙයි.	5.0 5.1 උක්තාඛ්‍යාත පමණක් ඇති වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි. 5.2 මධ්‍ය භාෂාගත සරල වාක්‍ය පාලි භාෂාවට නගයි.	5.0 - වර්තමාන කාල සරල වාක්‍ය - අනාගත කාල සරල වාක්‍ය	5.0 - සරල පාලි වාක්‍ය සිංහලයට නගයි. - සරල සිංහල වාක්‍ය පාලියට නගයි. - ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවයි. - බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයට හරවයි. - වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගතකාලයට හරවා ලියයි. - අනාගතකාල වාක්‍ය වර්තමානකාලයට හරවා ලියයි.	25
6.0 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තමාන වාච්ඡාදායක කරයි.	6.0 6.1 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තමාන මතකයෙන් කියයි. 6.2 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තමාන නිවැරදිව ලියයි. 6.3 සූත්‍ර ගණසජ්ඣායනය කරයි.	6.0 - වර්තමාන - බුද්ධ, කඤ්ඤා, ඵල යන ගබ්ඨ - වත්තමානා හා භවිෂ්ඨත්ති ආඛ්‍යාත - වාච්ඡාදායක කිරීම හා ගණසජ්ඣායනය - තුන් සූත්‍රය, අට්ඨකපිටක, මහා ජයමංගල ගාථා - ගණසජ්ඣායනය - බන්ධ පිරිත, මෝර පිරිත, සූරිය පිරිත, වන්ද පිරිත - මේඛානිසංස සූත්‍රය	6.0 - නිර්දේශිත පාඨ හා වර්තමාන මතකයෙන් ප්‍රකාශ කරයි, ලියයි. - නිර්දේශිත සූත්‍ර මතකයෙන් සජ්ඣායනය කරයි. - පිරිත් පාඨ හා ගාථා නිවැරදිව සජ්ඣායනය කරයි. - නිර්දේශිත සූත්‍ර ගණසජ්ඣායනය කරයි.	25

නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ හා පරිශීලනීය ග්‍රන්ථ

- පාලි නාමාඛ්‍යාත වර්තූහිල්ල
- චතුර්භාණුවාර පාළි
- පාලි ව්‍යාකරණ විවරණය
- පාලි ව්‍යාකරණය හා රචනා
- පාලි රචනා 1 - බද්දේගම විමලවංස හිමි
- පාලි භාෂාවකරණය 1 සහ 11
- පාලි පාඨ මඤ්ජරී 1 සහ 11
- පාලි කථාමඤ්ජරිය
- ධම්මපදය
- කච්චායන ධාතු මඤ්ජරියාව
- අභිදානප්පදීපිකාව
- පාලි රචනා 1 සහ 11
- බාලාවකාරදීපනී
- පාලි සාහිත්‍යය
- උදාන පාළි
- ධම්මපදට්ඨ කතා
- අපදාන පාළි
- මහා වංසය
- පාලි පාඨාවලී
- පාලි භාෂාව පිරිවෙන් පෙළපොත්
- පාලි පාඨ මඤ්ජරියා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පාසල් ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩ සටහන් සංවිධානය

සම්භාව්‍ය භාෂාවක් මෙන් ම ආගමික භාෂාවක් ද වශයෙන් පාලි භාෂාව ශ්‍රී ලංකාවේත්, ලොව විවිධ රටවලත්, පුරාතනයේ සිට අද දක්වා හැදෑරීම සහ භාවිතය සිදු වේ. තාක්ෂණික අංශයෙන් දියුණු වී විශ්ව ගම්මානයක් වූ ලෝක ප්‍රජාව ගේ ශාස්ත්‍රීය හා නිර්මාණාත්මක සංවර්ධනයට පෙරටත් වඩා පරිපූර්ණ දායකත්වයක් පාලි භාෂාවෙන් ලබා ගත හැකි ය.

දැනුම ගවේෂණය කරන ක්‍රියාකාරී පුද්ගලයකු ලෙස පන්ති කාමරයට පමණක් කොටු වී ලබන අධ්‍යාපනයෙන් බැහැර ව පිරිවෙන් තුළත්, ඉන් බැහැර වත්, විවිධ වැඩසටහන් සංවිධාන කළ යුතු යි. පිරිවෙන් සංස්කෘතියට ගැළපෙන පරිදි සහ පිරිවෙනෙහි පවත්නා මානව හා භෞතික සම්පත් අනුව විෂය නිර්දේශයේ සඳහන් නිපුණතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මෙම වැඩසටහන් සංවිධානය විය යුතු ව ඇත. ඒ සඳහා නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

01. පාලි භාෂා දින සුවිශේෂ වැඩ සටහන් සංවිධානය කිරීම
02. කණ්ඩායම් සංවාද හා කෙටි නාට්‍ය නිර්මාණය
03. ගාථා හා සූත්‍ර ගායනා තරග සංවිධානය කිරීම
04. පාලි කථික තරග සංවිධානය කිරීම
05. බිත්ති පුවත්පතක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
06. රාජ්‍ය ආයතන, පාසල් ආදියේ භාවිත උපදෙස් පාඨ රැස් කිරීම
07. පාලි භාෂා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ගවේෂණාත්මක ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරවීම
08. පාලි සමිතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඇගයීම් හා තක්සේරු කාර්යය

පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ පිරිවෙන්වලට ද අදාළ ය. ඒ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් උපකරණ නිර්මාණාත්මක ව පිළියෙළ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂිත ය.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් කාර්යයේ දී ශිෂ්‍යයා අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ අත්පත් කරගෙන ඇති ඉගෙනුම් පලවල ගුණාත්මක බව සොයා බැලීමට තක්සේරුව හා ඇගයීම් අවශ්‍ය වේ.

නිපුණතා මට්ටම් ඔස්සේ අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් පලවලට ළඟා වන ආකාරය හඳුනා ගැනීම තක්සේරුවේ දී සිදු වේ. මුල දී තීරණය කර ගත් නිර්ණායක සමග සසඳා බලමින් අදාළ නිපුණතා කවර මට්ටමකින් ශිෂ්‍යයා සාක්ෂාත් කරගෙන තිබේ දැයි පරීක්ෂා කළ යුතු ය. ඒ අනුව ප්‍රබලතා සහ දුබලතා හඳුනාගෙන ප්‍රතිපෝෂණ සහ ඉදිරි පෝෂණ වැඩ සටහන් සංවිධාන කළ යුතු ය. ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර දී කණ්ඩායම් ගවේෂණය, ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්, ඉදිරිපත් කිරීම යන අවස්ථාවල තක්සේරු කාර්යය මැනවින් කළ හැකි ය.

තක්සේරු කාර්යයට අමතර ව ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ යනු ශිෂ්‍යයා ගේ ප්‍රවීණතා මට්ටම තීරණය කිරීම ය. ප්‍රවීණතා මට්ටම විනිශ්චයේ දී සිසුන් හිමි කර ගත් ශ්‍රේණි, ලකුණු ආදිය සසඳා ඔවුන් ගේ ප්‍රගතිය සොයා බැලිය යුතු ය.

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය

පාලි භාෂාව පිළිබඳ මූලික පිරිවෙන් අවසාන නව විෂය නිර්දේශය සකස් කොට ඇත්තේ නිපුණතා පාදක කර ගෙනය. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී ශිෂ්‍ය කාර්යය ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් ගනී. අද වන විට විශේෂයෙන් පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ක්‍රමය සකස් වී ඇත්තේ දේශන ක්‍රමය කේන්ද්‍ර කර ගත් සම්ප්‍රේෂණ භූමිකාවක ගුරුවරයා සිටින ආකාරයෙනි. එහෙත් නව නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී පැරණි සම්ප්‍රේෂණ භූමිකාව හැරදමා ගුරුවරයා සිසුන් ගවේෂණයට යොමු කරන මාර්ගෝපදේශකයෙකු විය යුතු ය. මෙහි දී පාලි භාෂාවේ සුවිශේෂ අධ්‍යාපන ක්‍රම හා නවීන ක්‍රම ශිල්ප කිහිපයක් යොදාගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ කෙටියෙන් සඳහන් කරමු.

බුදුරජාණන් වහන්සේ මාර්ග දර්ශකයාණෝ ය. ගුරුවරයා විසින් පාලි භාෂාව ඉගැන්වීමේ දී බුදුරජුන් අනුගමනය කළ ක්‍රමවේදය උපයෝග කර ගැනීම වඩාත් සුදුසු ය. එබැවින් නූතන ගුරුවරයා මනෝ මූලික හා විෂය මූලික සාධක ඔස්සේ පූර්ව විනිශ්චයවලට නොඑළඹී ශිෂ්‍යයා ගවේෂකයෙකු හා නවෝත්පාදකයෙකු කිරීමට මාර්ගෝපදේශ සැපයීම මැනවි.

1 ක්‍රමය

‘සො ධම්මිං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣික කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං’ (මහාවග්ගපාළි)

ආදිකල්‍යාණං	-	පාඩමක ආරම්භය ශිෂ්‍යයා පොළඹවන, සිත්ගන්නාසුලු වමන්කාරජනක අත්දැකීම් ඇසුරින් ඉදිරිපත් විය යුතු ය.
මජ්ඣික කල්‍යාණං	-	පාඩමෙහි මැද සාරවත් කරුණු අන්තර්ගත විය යුතුවා සේම පැහැදිලි හා නිරවුල් ද විය යුතු ය. තව දුරටත් ශිෂ්‍යයා මාතෘකාවට පොළඹවන, ගවේෂකයෙකු කරවන ක්‍රියාවලියක් විය යුතු ය.
පරියොසානකල්‍යාණං	-	පාඩමේ අවසානය ශිෂ්‍යයා ප්‍රාප්ති මට්ටමකට පමුණුවා ශිෂ්‍යයාගේ වර්යාත්මක වෙනසක් ඇති කිරීමට සමත් විය යුතු ය.
සාත්ථං	-	පාඩම සරල සුගම හා අර්ථවත් කරුණුවලින් සමන්විත විය යුතු ය.
සබ්බඤ්ජනං	-	යොදා ගන්නා වාග්මාලාව අරුත් ප්‍රකට කරවන අදහස් නිවැරදිව සන්නිවේදනය කරවන්නක් විය යුතු ය.
පරිසුද්ධං	-	පාඩම අසහ්‍ය හා ග්‍රාම්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් තොර විය යුතුය.
කෙවලපරිපුණ්ණං	-	පාඩම උගුණතාවලින් තොරව භාෂණය, ලේඛනය, වින්තනය, වර්තායනය කර ගැනීමට හැකිවන අංගයන්ගෙන් සමුපලක්ෂිත විය යුතු ය.

මෙම ලක්ෂණවලින් යුතුව පාඩමක් මෙහෙයවීමෙන් ශිෂ්‍යයා නිපුණතාවට ළංවන අතර ශිෂ්‍යයාගේ වර්යාත්මක වෙනසක් ද ඇති කළ හැකි ය.

2 ක්‍රමය

ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පටිඨපනා විවරණා විභජනා උත්තානිකම්මං (සච්චවිභංග සූත්ත - මජ්ඣිමනිකාය)

ආචික්ඛනා	-	පාඩමට අදාළව අපේක්ෂිත කරුණු කෙටියෙන් කීම
දෙසනා	-	උචිත භාෂාව යොදා ගනිමින් කෙටියෙන් කී කරුණු ගුරුවරයා කෙරෙහි ප්‍රාමාණික විශ්වාසයක් ඇති වන පරිදි ධර්මානුකූලව විස්තර කිරීම
පඤ්ඤපනා	-	ශිෂ්‍යයාගේ බුද්ධියට හා ප්‍රඥාවට යෝග්‍ය ලෙස කරුණු පෙළ ගැස්වීම
පටිඨපනා	-	අපේක්ෂිත අරමුණෙහි ශිෂ්‍යයා පිහිටුවීම
විවරණා	-	වසා තිබූවක් විවෘත කරන්නාක් සේ හේතුඵලවාදී ව කරුණු විවරණය කිරීම
විභජනා	-	කරුණු විශ්ලේෂණය කොට කුඩා අනුකුඩා කොටස්වලට බෙදා විග්‍රහ කිරීම
උත්තානිකම්මං	-	සංයුක්ත සංකල්ප නිදසුන් වශයෙන් ගෙනහැර දක්වමින් ග්‍රාවක බුද්ධියට ගෝචරවන ලෙස මතුකර දැක්වීම හා ශිෂ්‍යයා ගැටලුවෙන් නිදහස් කිරීම

3 ක්‍රමය

ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය දියුණු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රමය අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවයි.

ශිෂ්‍යයාට අලුත් අත්දැකීම් ලබා දෙන විට එය ඔහුගේ අතීත අත්දැකීම්වලට සම්බන්ධ දෙයක්වීම වැදගත් වේ. ශිෂ්‍යයා ආස්වාදිත දෙයෙහි සිට නොදන්නා සත්‍යය කරා යොමු කරවීම මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ පිළිවෙළයි.

- සද්ධාජාතො උපසංකමති - ශ්‍රද්ධාව ඇතිකර ගැනීමයි. එසේ ගුරුවරයා කෙරේ ශිෂ්‍යයාගේ විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ශිෂ්‍යයා ගුරුවරයා වෙත එළඹෙයි.
- පයිරුපාසති - විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ශිෂ්‍යයා ගුරු ඇසුර ලැබීමට ප්‍රිය කරයි.
- සොතං ඔදහති - පාඩමට සාවධාන ව හා අවික්ෂිප්ත ව ඇහුම්කන් දෙයි.
- සුත්වා ධාරෙති - ඇසු පාඩම සිතේ දරා ගනියි.
- අත්ථං උපපරික්කති - දරාගත් කරුණුවල අර්ථය නුවණින් පරීක්ෂා කර බලයි.
- ධම්මා නිජ්ඣානං බමන්ති - කරුණු නුවණින් සලකා බලා වටහා ගනියි.
- ජන්ඥො ජායති - කරුණු වටහා ගැනීම නිසා ගුරුවරයාගේ පාඩමට රුචියක් ඇති වෙයි.
- උස්සහති - පාඩමේ කරුණුවල ප්‍රාප්ති මට්ටමට ළඟාවීමට උත්සාහ කරයි.
- තුලෙති - වෙනත් කරුණු හා තුලනය කර බලයි.
- පදහති - සංසන්දනය කොට නිපුණතා මට්ටමට යාමට විරූප කරයි.
- සච්චං සචිෂ්කරොති - සත්‍ය වූ තත්ත්වය අවබෝධ සාක්ෂාත් කර ගනියි.
- පඤ්ඤාය ව නං පටිවිජ්ඣ පස්සති - නුවණින් ද එය විනිවිද දකී. (කීටාගිරි සුත්ත - මජ්ඣිමනිකාය)

සරල අවස්ථාවේ සිට අනුක්‍රමයෙන් ගැඹුරට යන ආකාරයේ පිළිවෙළක් මෙහි දක්නට ඇත. පාලි භාෂාව විෂයෙහි ශිෂ්‍ය නිපුණතාව ඇති කිරීමේ දී මෙම ඉගැන්වීම් ක්‍රම උපයෝග කර ගත හැකි ය. මෙබඳු ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රම රාශියක් පාලි සාහිත්‍යයේ අඩංගු ය.

පාලි භාෂාවේ නව විෂය නිර්දේශය ඉගැන්වීමට සරල සුගම ක්‍රමවේදයක් මෙහිලා දක්වමු. (ආශ්‍රය - පාලි භාෂාව 9 - 10 අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, 1984)

- i. පියවර - නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා ඡේද උස් හඬින් ගුරුවරයා විසින් කියවීම, පාලි විෂයේ ආරම්භක ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට එම භාෂාව කනට හුරු කරවීම මෙයින් අපේක්ෂා කෙරේ. පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය දරුවන්ගේ ඇසට, කනට හුරු කරවීමට මෙම ක්‍රමය යෝග්‍ය වේ.
- ii. පියවර - අනතුරුව ගුරුවරයා විසින් කළ යුත්තේ එකී කොටස අර්ථවත් ලෙස භාවාර්ථ පැහැදිලි වන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීමයි. එමගින් පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය හා රීතිය ශිෂ්‍යයාගේ ඉන්ද්‍රියයන්ට හුරුවනු ඇත.
- iii. පියවර - කාලවේලාව අනුව පාලි උද්ධෘතය ශිෂ්‍යයන් ලවා සාමූහික ව හෝ වෙන් වෙන් වශයෙන් හෝ නිවැරදි උච්චාරණය සහිත ව කියවීම ප්‍රයෝජනවත් ය.
- iv. පියවර - පාලි උද්ධෘතයන්හි අර්ථය අවබෝධ කර ගැනීමට ගුරුවරයා සිසුන්ට උදව් කළ යුතු ය.
- v. පියවර - උද්ධෘත ඡේදවල වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ හුණුපුරුවේ ලියා එම යෙදුම් රටාව ශිෂ්‍යයාට පැහැදිලි කළ යුතු ය.
- vi. පියවර - උද්ධෘත ඡේදවල ඇතුළත් පද හා වාක්‍යවල ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කළ යුතු ය. මෙය සරල ක්‍රමවේදවලින් පටන් ගෙන සංකීර්ණ ක්‍රම දක්වා වැඩි කිරීම සුදුසු ය.
- vii. පියවර - වැදගත් ගාථා හා ඡේද වනපොත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ශිෂ්‍යයන්ට ඒත්තු ගැන්වීම අවශ්‍ය වෙයි.

මෙම ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීම මගින් ශිෂ්‍යයන් අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට ළඟාවනු ඇත. සිසුන් කරුණු හා තොරතුරු ගවේෂණයට යොමු කළ යුතු ය. ගවේෂිත කරුණු අධීක්ෂණය ගුරුවරයා විසින් කළ යුතු ය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නොකොට බාහිර ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ද යොමු කිරීම ගුරුවරයාගේ යුතුකමකි. සිසු දරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තීරණයන් අවධානයෙන් සිටීමෙන් ඇගයීම හා තක්සේරුව ද විනිවිදභාවයකින් යුතුව කිරීමට ගුරුවරයාට ඉඩකඩ සැලසේ. මෙම නව විෂයමාලා සංශෝධනයේ අපේක්ෂාව ගුරුවරයාත් ශිෂ්‍යයාත් අතර වූ සම්ප්‍රේෂණ අධ්‍යාපන ක්‍රමය සංවර්ධනය කර ක්‍රියාකාරී ගවේෂණාත්මක අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයකට යොමු කිරීම හා එමගින් සිසුන්ගේ නිපුණතාව ඉහළ නංවා සමාජයට රටට යෝග්‍ය පුරවැසියන් බිහි කිරීමයි.

පාඨම 1 - පාලි අක්‍ෂරමාලාව

නිපුණතාව : 1.0 පාලි අක්‍ෂර මාලාව ප්‍රභේදගත කර භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම :

- 1.1 පාලි අක්‍ෂර මාලාව පිළිවෙළින් ලියා ස්වර හා ව්‍යංක්‍ෂ්‍ය වශයෙන් ප්‍රභේද කරයි.
- 1.2 පාලි අක්‍ෂර මාලාවේ ස්වර ප්‍රභේද දක්වයි.
- 1.3 ව්‍යංක්‍ෂ්‍ය අක්‍ෂරවලට ස්වරාරූඪ කරයි.
- 1.4 ස්වරාරූඪ අක්‍ෂරවල ස්වර හා ව්‍යංක්‍ෂ්‍ය වෙන් කරයි.

කාලච්ඡේද : 30 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- පාලි අක්‍ෂර මාලාව නිවැරදිව උච්චාරණය කරයි.
- පාලි අක්‍ෂර මාලාව පිළිවෙළින් ලියයි.
- ස්වර සහ ව්‍යංක්‍ෂ්‍ය ලියයි.
- ස්වර ප්‍රභේද කර පෙන්වයි.
- ව්‍යංක්‍ෂ්‍යාක්‍ෂරවලට ස්වරාරූඪ කර ලියයි.
- අක්‍ෂරවල ස්වර හා ව්‍යංක්‍ෂ්‍ය වෙන් කරයි.
- වචනවල ස්වරාක්‍ෂර හා ව්‍යංක්‍ෂ්‍යාක්‍ෂර වෙන් කර ලියයි.

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- පෙළ පොතෙහි ඇතුළත් පාලි අක්‍ෂර මාලාව ඇතුළත් වගුව සිසුන්ට ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- පාලි අක්‍ෂර මාලාව සිසුන් සමග සාමූහිකව කිහිපවරක් කියවන්න.
- පාලි අක්‍ෂර මාලාව හා සිංහල අක්‍ෂර මාලාව සංසන්දනය කරමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.

පාඨම සංවර්ධනය:

පියවර 1

- පුවරුවේ ලියා ඇති පාලි අක්‍ෂර මාලාව සිසුන් සමග සාමූහිකව කියවන්න.
  - පාලි අක්‍ෂර මාලාව තනි තනිව ශබ්ද නගා කියවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
  - පාලි අක්‍ෂර මාලාවේ ස්වර හා ව්‍යංක්‍ෂ්‍ය අක්‍ෂර අතර වෙනස පහදමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
  - ඇමුණුම අංක 1 හි සඳහන් වන පරිදි ස්වරවලින් පටන්ගන්නා වචන මාලාව හා ව්‍යංක්‍ෂ්‍යවලින් පටන්ගන්නා වචන මාලාව ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
  - එම වචන අභ්‍යාස පොතේ ලියා ගැනීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
  - සිසුන් සමග සාකච්ඡාවක නිරත වෙමින් තනි ස්වර අක්‍ෂරයක් බොහෝවිට යෙදෙන්නේ වචනයක් ආරම්භයේ දී බව පෙන්වන්න.
- නිදසුන්:- අස්සමො, ආවරියො
- ස්වර අකුරු අට පුවරුවේ ලියා හුස්ව හා දීර්ඝ වශයෙන් ප්‍රභේද දෙකකට බෙදෙන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
  - මාත්‍රා එකක් ඇති අඩු කාලයකින් උච්චාරණය වන ස්වර, හුස්ව වන බව පෙන්වා දෙන්න.
  - මාත්‍රා දෙකක් ඇති වැඩි කාලයකින් උච්චාරණය වන ස්වර, දීර්ඝ වන බව පෙන්වා දෙන්න.
  - හුස්ව ස්වර තුනක් හා දීර්ඝ ස්වර පහක් ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.

පියවර 2

- පාලි අක්ෂර මාලාව සිසුන් සමග උච්චාරණය කරන්න.
- ඇමුණුම අංක 2 හි ඇතුළත් රූපසටහන සිසුන්ට ප්‍රදර්ශනය කරමින් ක සහ ප යන ව්‍යංජනාක්ෂරවලට ස්වරාරූඪ වී ඇති ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- ක, කා, කී, කී, කු, කු, කෙ, කො යන ව්‍යංජන අකුරු සිසුන් ලවා පුවරුවේ ලියවන්න.
- පහත සඳහන් පරිදි ව්‍යංජන අක්ෂරවලට ස්වරාරූඪ වී ඇති ආකාරය සාකච්ඡා කරන්න.

ස් + අ = ස	චි + ආ = චා
ල් + ඉ = ලි	ස් + ඊ = සී
ටි + උ = ටු	ඩි + උඹ = ඩු
භ් + එ = භෙ	ග් + ඔ = ගො
- ඇමුණුම 1 හි වචනවල ස්වරාක්ෂර සහ ව්‍යංජනාක්ෂර වෙන් කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඇමුණුම 3 ද, පහත නිදසුන ද, උපයෝග කර ගනිමින් ව්‍යංජන අක්ෂරවල ස්වර සහ ව්‍යංජන විසුකිත කර පෙන්වීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.

- ඇමුණුම 4 අභ්‍යාසය කිරීමට සිසුන් මෙහෙයවන්න.

මූලික වදන් සංකල්ප

- අක්ෂර - කථන භාෂාවක් ලිවීම සඳහා යොදා ගන්නා සංකේත සමූහයට අක්ෂර යැයි කියනු ලැබේ.
- ස්වර - තනිව ශබ්ද කළ හැකි අක්ෂරයි.
- ව්‍යංජන - ව්‍යංජන යනු හල් අකුරු ය. ස්වරයකින් තොරව එය උච්චාරණය කළ නො හැකි ය. එබැවින් ස්වරයක් එකතුකර උච්චාරණය කරනු ලැබේ.
- ස්වරාරූඪ කිරීම - ස්වර හින ව්‍යංජනය කරා ස්වර පැමිණවීම

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- පාලි අක්ෂර මාලාව නිවැරදිව ලිවීම
- පාලි අක්ෂර මාලාවේ ස්වර අටක් හා ව්‍යංජන 33 ක් වන අක්ෂර 41 නිවැරදිව මතකයෙන් හඬනගා කියවීම හා ලිවීම
- ස්වර අක්ෂර අට හුස්ව හා දීර්ඝ වශයෙන් ප්‍රභේද දෙකකට බෙදා ඒවා නම් කිරීම
- ව්‍යංජන අක්ෂරවලට ස්වරාරූඪ කොට ලිවීම
- ව්‍යංජන අක්ෂරවල ස්වර සහ ව්‍යංජන වෙන් කර ලිවීම
- ස්වර අක්ෂරවලින් ආරම්භ වන වචන සහ ව්‍යංජන අක්ෂරවලින් ආරම්භ වන වචන පෙළපොතින් උපුටා දැක්වීම
- වචනවල ස්වර සහ ව්‍යංජන වෙන්කර ලිවීම

ගුණාත්මක යෙදවුම් :

- ඇමුණුම 1 සහ 2
- පෙළපොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ජුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

ස්වරවලින් ආරම්භවන වචන

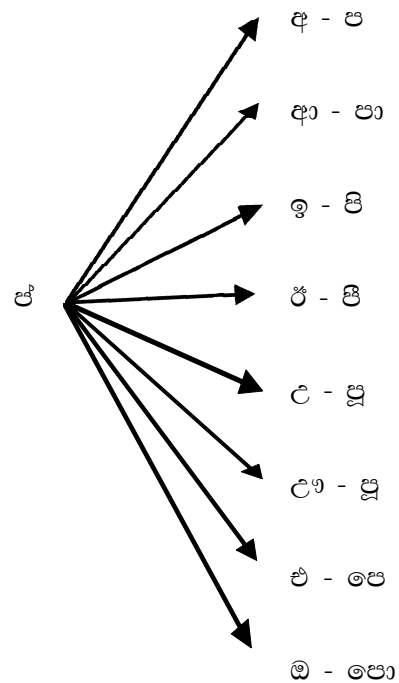
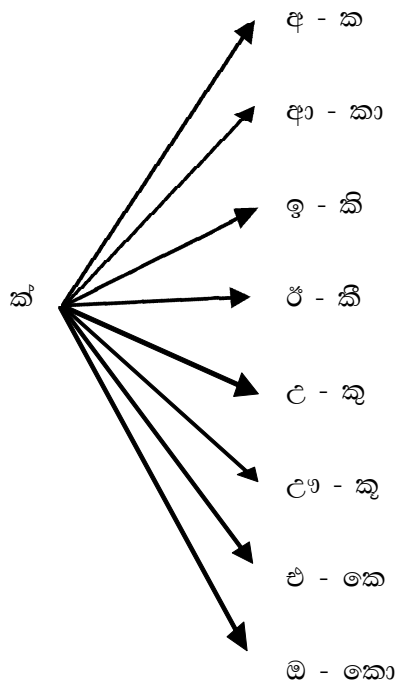
අකත (නොකළ)
 අකරණ (නොකිරීම)
 ආගමන (ඒම)
 ආතප (අවිච)
 ඉසි (සෘෂිවරයා)
 ඉධ (මෙහි)
 ඊස (අධිපතියා)
 ඊසක (ස්වල්ප වූ)
 උදය (නැගීම)
 උදක (ජලය)
 උභන (අඩු)
 එක (එක)
 එධ (දර)
 ඔක (වාසස්ථානය)
 ඔස (සැඩ පහර)
 කකව (කියන)

ව්‍යංශ්ඡනවලින් ආරම්භ වන වචන

ඛග (කුරුල්ලා)
 ගගන (අහස)
 සට (කළය)
 චටක (ගේ කුරුල්ලා)
 ජල (ජලය)
 තව (සම)
 ථල (ගොඩබිම)
 දස (දහය)
 ධන (ධනය)
 පද (පියවර)
 ඵල (ගෙඩිය)
 බක (කොකා)
 භට (භටයා)
 මකස (මදුරුවා)
 යස (කීර්තිය)
 රස (රසය)
 හදය (හදවත)

ඇමුණුම 02

ව්‍යංශ්ඡනවලට ස්වරාරූඪවන ආකාරය

ව්‍යංජන අක්ෂරවල ස්වර සහ ව්‍යංජන විසුක්ත කිරීම

ක	→	ක් + අ
කා	→	ක් + ආ
කි	→	ක් + ඉ
කී	→	ක් + ඊ
කු	→	ක් + උ
කූ	→	ක් + උභ
කෙ	→	ක් + එ
කො	→	ක් + ඔ

ත, තා, ති, තී, තු, තූ, තෙ, තො යන ව්‍යංජන අක්ෂරවල ස්වර ව්‍යංජන වෙන් කිරීම

ත	→	ත් + අ
තා	→	ත් + ආ
ති	→	ත් + ඉ
තී	→	ත් + ඊ
තු	→	ත් + උ
තූ	→	ත් + උභ
තෙ	→	ත් + එ
තො	→	ත් + ඔ

ප් අක්ෂරයට ස්වරාරූපි කර දැක්වීම

ප් + අ	=	ප
ප් + ආ	=	පා
ප් + ඉ	=	පි
ප් + ඊ	=	පී
ප් + උ	=	පු
ප් + උභ	=	පූ
ප් + එ	=	පෙ
ප් + ඔ	=	පො

විවිධ ව්‍යංජන අක්ෂරවල ස්වර ව්‍යංජන වෙන් කිරීම

න	=	න් + අ
නා	=	න් + ආ
නි	=	න් + ඉ
නී	=	න් + ඊ
නු	=	න් + උ
නූ	=	න් + උභ
නෙ	=	න් + එ
නො	=	න් + ඔ

01. හිස්තැන් පුරවන්න.

අ.....ඉ.....උ.....එ.....
 ක.....ග.....ඛ.....
 ච.....ජ.....ඤ.....
 ට.....ඩ.....ණ.....
 ත.....ද.....න.....
 ප.....බ.....ම.....
 ය.....ර.....
 ස.....ල.....
 අං

02. i. පාලි අක්ෂරමාලාවේ අකුරු ගණන කීය ද?
 ii. ස්වරාක්ෂර කීය ද? ඒ මොනවා ද?
 iii. ව්‍යංකේෂනාක්ෂර කීය ද? ඒ මොනවා ද?
 iv. හ්‍රස්ව අකුරු කීය ද? ඒ මොනවා ද?
 v. දීර්ඝ අකුරු කීය ද? ඒ මොනවා ද?

03. ස්වර අකුරුවලින් පටන් ගන්නා වචන තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
 අජෝ, ගජෝ, එවං, උදකං, නරෝ, උපාසකෝ

04. ව්‍යංකේෂන අකුරු සහිත වචන තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
 පාදෝ, බාලකා, දෙවා, ආලිං, වොරෝ, එකං

05. හ්‍රස්ව අකුරුවලින් පටන් ගන්නා වචන තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
 අජෝ, ආරාමේ, එවං, උදකං, ඔහාසෝ, උපාසකෝ, ඉතෝ

06. දීර්ඝ අකුරුවලින් පටන් ගන්නා වචන තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
 ආසා, ආරාමේ, එවං, උදකං, අලොහෝ, උපාසකෝ, ඉතෝ, අසි

07. පහත ව්‍යංකේෂන අකුරුවලට පිල්ලම් යොදා ලියන්න.

ග් + අ	=	.....
ධ් + අ	=	.....
ද් + ආ	=	.....
බ් + ඉ	=	.....
න් + උ	=	.....
ඪ් + එ	=	.....
ය් + ඔ	=	.....
ඡ් + ආ	=	.....
ම් + ඉ	=	.....
ස් + ඊ	=	.....
ච් + උ	=	.....
භ් + උ	=	.....
ඡ් + එ	=	.....
ග් + ඔ	=	.....
ස් + ඊ	=	.....
න් + උ	=	.....

දී + ඔ	=	.....
කී + ආ	=	.....
ලී + ඊ	=	.....
චී + උ	=	.....

08. පහත ව්‍යංජන ස්වරය එකතු වී සෑදෙන අකුර සොයා යටින් ඉරක් අඳින්න.

සී + ආ	=	සා, සෙ, සො, සු, සි, ස
දී + ඔ	=	දො, දෙ, දා, දු, දි
ලී + උ	=	ලා, ලො, ලී, ලු, ලි
චී + ඊ	=	චි, චෙ, චො, චු, චි
ජී + උභ	=	ජා, ජෙ, ජො, ජු, ජි
ඵ + ඵ	=	ඵා, ඵෙ, ඵො, ඵු, ඵි
නී + අ	=	නා, නෙ, නො, නු, නි
හී + ඉ	=	හා, හෙ, හො, හු, හි

09. පහත වචනවල ස්වර හා ව්‍යංජන වෙන් කරන්න.

දෙවො	=	..... +..... +..... +.....
පාලකා	=	..... +..... +..... +..... + ...
කුමාරො	=	..... +..... +..... +..... + ...
යක්කො	=	..... +..... +..... +..... + ...
අස්සො	=	..... +..... +..... +.....

10. පහත ස්වර හා ව්‍යංජන එකතු කර වචන ලියන්න.

උ + ඵ + ආ + සී + අ + කී + ඔ	=	.....
ය + අ + කී + බී + ඔ	=	.....
ඊ + උ + කී + බී + ඔ	=	.....
දී + ආ + යී + අ + කී + ඔ	=	.....
හී + උභ + ඵ + ආ + ලී + ඵ + නී + අ	=	.....

පාඩම 2 - නාමවර්තැගීම

නිපුණතාව : 2.0 පාලි නාමපද විභක්තාර්ථ පිළිබඳ අවබෝධයෙන් භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 2.1 විවිධ ස්වරාන්ත ශබ්ද කිහිපයක් වර්තනයයි.
 2.2 නාමපදවල විභක්තාර්ථ දක්වයි.
 2.3 වාක්‍ය නිර්මාණයේ දී හා පරිවර්තනයේ දී විභක්තාර්ථ භාවිත කරයි.
 2.4 සමාන ශබ්ද වර්තනයයි.

කාලච්ඡේද : 20 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- නිර්දේශිත ශබ්ද නිවැරදිව මතකයෙන් වර්තනයයි.
- කිසියම් විභක්තියකට අයත් පද ලියයි.
- නිර්දේශිත ශබ්දවලට හෝ ඒ හා සමාන වර්තැගෙන ශබ්දවලට සිංහලාර්ථ සපයයි.
- නිර්දේශිත ශබ්ද හා සමාන ශබ්ද වර්තනය අර්ථ ගන්වයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- සිසුන් පිරිවෙන් පරිශ්‍රයට කැඳවාගෙන ගොස් පරිශ්‍රයේ ඇති ශාක, සත්ත්ව, පුද්ගල, වස්තු, ද්‍රව්‍ය ආදිය පෙන්වා ඊට අදාළ පාලි වචන ප්‍රකාශ කරන්න.
- පුළුලිංග, ඉත්තිලිංග සහ නපුංසකලිංග වශයෙන් ඒවායේ ලිංග හේදය ඉස්මතු කර පෙන්වන්න.
- එම සඤ්ඤා නාම හෝ ද්‍රව්‍ය නාමවල අන්ත ස්වරය (ශබ්දාන්තය) කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරවන්න. (නිද: රුක්ඛ - අ, ලතා - ආ)

පාඩම සංවර්ධනය:

පියවර 1

- ශබ්ද කීපයක් සිසුන්ට ප්‍රකාශ කර ඒවායේ ලිංග හේදය හා ශබ්දාන්තය පෙන්වීමට යොමු කරන්න.
- ඇමුණුම 1 හි අඩංගු ලිංගත්‍රයට අයත් ශබ්ද කීපයක් හුණු පුවරුවේ ලියා දක්වන්න.
- පහත දැක්වෙන නිදසුන්වල පරිදි අන්ත ස්වරය අනුව වචන අකාරාන්ත, ඉකාරාන්ත, උකාරාන්ත ආදී වශයෙන් වන බව පෙන්වන්න.

නදී, හික්ඛු, රුක්ඛ, අග්ගි, ලතා, ගො (පාලි භාෂාවේ එකාරාන්ත ශබ්ද එතරම් ප්‍රකටව දැකිය නොහැකි බව සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.)

පියවර 2

- විභක්ති යන්න හඳුන්වන්න.
- ඒකවචන බහුවචන හේදය පෙන්වා දෙන්න.
- නාම විභක්ති නවයක් ඇති බව පෙන්වා දෙන්න.
- ඒ ඒ විභක්තියට මූලික වූ අර්ථයක් ඇති බව පැහැදිලි කරන්න.
- ඇමුණුම 1හි බුද්ධ, කඤ්ඤා, ඵල ශබ්ද වර්තැගීමේදී ඒකවචන බහුවචන හේදය සහ විභක්ති හේදය ඉස්මතුකර පෙන්වන්න.
- වර්තැගීමේදී ලිංග හේදය අනුව වෙනස්ව වර්තැගෙන අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- ලිංගත්‍රයේ වර්තැගීමේ දී වෙනස්ව වර්තැගෙන ද අර්ථය වෙනස් නො වන බව පෙන්වා දෙන්න.
- ඇමුණුම 1හි දක්වා ඇති අකාරාන්ත පුළුලිංග බුද්ධ ශබ්දය, ආකාරාන්ත ඉත්තිලිංග කඤ්ඤා ශබ්දය සහ අකාරාන්ත නපුංසකලිංග ඵල ශබ්දය සිසුන්ට සපයා සිසුන් සමග හොඳින් උච්චාරණය කරන්න.

- ඒවා වාචෝද්ගත කිරීමට සිසුන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- විභක්තිගත සිංහල පද කීපයක් පාලියට නගන්න.
- විභක්තිගත පාලි පද කීපයක් සිංහලට නගන්න.
- ඇමුණුම 2හි දැක්වෙන පරිදි තෝරා ගත් පද කීපයක් දී විභක්තාර්ථ ගැන්වීමට යොමුකරන්න.
- විභක්තාර්ථ සහිත පද වාක්‍යවල යොදා පෙන්වන්න.

පියවර 3

- ඇමුණුම 3 සිසුන්ට සපයන්න.
- ආකාරාන්ත පුල්ලිංග බුද්ධ ශබ්දය හා සමාන වෙනත් ශබ්ද ද බුද්ධ ශබ්දය මෙන්ම වර්තමාන බව පෙන්වා දෙන්න.
- බුද්ධ ශබ්දය දෙස බලා එක් එක් සිසුවාට ඒ හා සමාන එක් ශබ්දය බැගින් හඬනගා වර්තමාන උපදෙස් දෙන්න.
- ආකාරාන්ත ඉත්තිලිංග කඤ්ඤා ශබ්දය හා සමාන වෙනත් ආකාරාන්ත ශබ්ද කීපයක් සිසුන්ට ලබා දෙන්න.
- කඤ්ඤා ශබ්දය දෙස බලා එක් එක් සිසුවාට ඒ හා සමාන එක් ශබ්දය බැගින් හඬනගා වර්තමාන උපදෙස් දෙන්න.
- ආකාරාන්ත නපුංසක ලිංග ඵල ශබ්දය හා සමාන වෙනත් ආකාරාන්ත ශබ්ද ද ඵල ශබ්දය මෙන් වර්තමාන බව පෙන්වා දෙන්න.
- ඇමුණුම 3හි සඳහන් පරිදි පාලි භාෂාවෙහි ඇතැම් අප්‍රාණවාචී ශබ්ද පුල්ලිංග ශබ්ද හා සමානව ද, ඉත්තිලිංග ශබ්ද හා සමානව ද වර්තමාන බව පෙන්වා දෙමින් සිසුන් සමග සාකච්ඡාවක් පවත්වන්න.
- සිසුන් කණ්ඩායම් තුනකට බෙදා බුද්ධ, කඤ්ඤා, ඵල යන ශබ්දවල වර්තමාන සහ අර්ථය ඇතුළත් වාචි සටහන් නිර්මාණය කරවා පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- ශබ්ද වර්තමානමේදී දැකිය හැකි ඇතැම් සුවිශේෂ වෙනස්කම් පෙන්වා දෙමින් සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
- ඇමුණුම 4 අභ්‍යාසයෙහි සිසුන් නිරත කරවන්න.

මූලික වදන් සංකල්ප

- ලිංග - සියලුම නාම පද පුල්ලිංග, ඉත්ති ලිංග හා නපුංසක ලිංග යන ලිංගත්‍රයට අයත් වේ. පුරිසො, ආචරියො ආදී නාම පුල්ලිංග ලෙසත්, ඉත්ති, කඤ්ඤා ආදී නාම ඉත්ති ලිංග ලෙසත් විත්ත, ඵල ආදී නාම නපුංසක ලිංග ලෙසත් හැඳින්විය හැකිය.
 පුරිස - මනුෂ්‍ය, ආචරිය, රුක්ඛ
 ඉත්ති - කඤ්ඤා, ලතා, රත්ති
 නපුංසක - ඵල, ජල, ලෙඛන
- නාම - කිසියම් නමක්, දෙයක්, තැනක්, හඳුන්වන පද නාම නම් වේ.
- වර්තමාන - නාමයක් පද්මාදී විභක්තිවලට හා වචනවලට බෙදා දැක්වීම.
- විභක්ති - පද්මා, ආලපන, දුතියා, තතියා, කරණ, චතුර්ථි, පඤ්චමී, ඡට්ඨි, සත්තමී යනුවෙන් විභක්ති නවයකි.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- ස්වරාන්ත ශබ්ද නම් කිරීම
- ස්වරාන්තය අනුව ශබ්ද වෙන් කර දැක්වීම
- විවිධ නාම ලිංගත්‍රයෙහි ප්‍රභේද ගත කර දැක්වීම
- ඒකවචන නාමපද බහුවචනයටත්, බහුවචන නාමපද ඒකවචනයටත් නැගීම
- බුද්ධ, කඤ්ඤා, ඵල ශබ්ද වර්තමාන සහ මතකයෙන් ලියා දැක්වීම
- විභක්ති යන්න හැඳින්වීම
- නාම විභක්ති නවය ලියා දැක්වීම
- ඒ ඒ විභක්තියෙන් කියවෙන අර්ථය ගෙනහැර දැක්වීම
- ඉදිරිපත් කරනු ලබන නාම පද කවර විභක්තියකට අයත් දැයි ප්‍රකාශ කිරීම
- විභක්තිය ප්‍රකාශ කළ විට නියමිත ශබ්ද හෝ එසේ වර්තමාන ශබ්දවල පදය ප්‍රකාශ කිරීම

- ලිංග භේදයට අනුව ශබ්ද වර්තැගීම
- විභක්තිගත සිංහල පද පාලියට නැගීම
- විභක්තිගත පාලි පද සිංහලට නැගීම
- විභක්තාර්ථ සහිත පද වාක්‍ය නිර්මාණයේ දී හා පරිවර්තනයේ දී භාවිත කිරීම
- බුද්ධ, කඤ්ඤා හා ඵල මෙන් වර්තැගෙන අනෙකුත් ශබ්ද නම් කිරීම
- වර්තගත ලද ශබ්දවල අර්ථය ප්‍රකාශ කිරීම

ගුණාත්මක යෙදවුම් :

- පිරිවෙණ පරිශ්‍රය
- ඇමුණුම 01, 02, 03 සහ 04
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ඡුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- පෙළපොත
- නාමාධ්‍යාත වර්තැගිල්ල

ඇමුණුම 01

අකාරාන්ත පුළුලිංග බුද්ධ ශබ්දය			බුද්ධ ශබ්දයෙහි අර්ථය	
විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා		බුද්ධා	බුදුරජ	බුදුරජවරු
ආලපන	හෙ බුද්ධ බුද්ධා		පින්වත් බුදුරජ	පින්වත් බුදුරජවරුනි
දුතියා	බුද්ධං		බුදුරජ	බුදුරජවරුන්
තතියා			බුදුරජ විසින්	බුදුරජවරුන් විසින්
කරණ			බුදුරජ කරණ කොටගෙන	බුදුරජවරුන් කරණ කොටගෙන
චතුතී		බුද්ධානං	බුදුරජුට	බුදුරජුන්ට
පඤ්චමී	බුද්ධා,බුද්ධම්භා බුද්ධස්මා		බුදුරජුගෙන්	බුදුරජවරුන්ගෙන්
ඡට්ඨී		බුද්ධානං	බුදුරජුගේ	බුදුරජවරුන්ගේ
සත්තමී	බුද්ධෙ බුද්ධම්හි බුද්ධස්මිං		බුදුරජ කෙරෙහි	බුදුරජවරුන් කෙරෙහි

ආකාරාන්ත ඉතිරිලිංග කඤ්ඤා ශබ්දය			කඤ්ඤා ශබ්දයෙහි අර්ථය	
විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	කඤ්ඤා	කඤ්ඤා, කඤ්ඤායො	කන්‍යාව	කන්‍යාවෝ
ආලපන	භෝති කඤ්ඤා	භෝති කඤ්ඤා, කඤ්ඤායො	පිංවත් කන්‍යාව	පිංවත් කන්‍යාවති
දුතියා	කඤ්ඤං	කඤ්ඤා, කඤ්ඤායො	කන්‍යාව	කන්‍යාවන්
තතියා	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාහි, කඤ්ඤාහි	කන්‍යාව විසින්	කන්‍යාව විසින්
කරණ	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාහි, කඤ්ඤාහි	කන්‍යාව කරණකොට	කන්‍යාව කරණකොට
චතුර්ථී	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤානං	කන්‍යාවට	කන්‍යාවට
පඤ්චමී	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාහි, කඤ්ඤාහි	කන්‍යාවගෙන්	කන්‍යාවන්ගෙන්
ෂට්ඨී	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤානං	කන්‍යාවගේ	කන්‍යාවන්ගේ
සත්තමී	කඤ්ඤායං	කඤ්ඤාසු	කන්‍යාව කෙරෙහි	කන්‍යාවන් කෙරෙහි

ආකාරාන්ත නපුංසකලිංග ඵල ශබ්දය			ඵල ශබ්දයෙහි අර්ථය	
විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	ඵලං	ඵලා, ඵලානි	ගෙඩිය	ගෙඩි
ආලපන	ඵලං	ඵලා, ඵලානි	ගෙඩිය	ගෙඩි
දුතියා	ඵලං	ඵලෙ, ඵලානි	ගෙඩිය	ගෙඩි
තතියා	ඵලෙන	ඵලෙහි, ඵලෙහි	ගෙඩියෙන්	ගෙඩි වලින්
කරණ	ඵලෙන	ඵලෙහි, ඵලෙහි	ගෙඩිය කරණකොට	ගෙඩි කරණකොට
චතුර්ථී	ඵලාය, ඵලස්ස	ඵලානං	ගෙඩියට	ගෙඩිවලට
පඤ්චමී	ඵලා, ඵලාමිහා, ඵලස්මා	ඵලෙහි ඵලෙහි	ගෙඩියෙන්	ගෙඩිවලින්
ෂට්ඨී	ඵලස්ස	ඵලානං	ගෙඩියේ	ගෙඩිවල
සත්තමී	ඵලෙ, ඵලමිහි, ඵලස්මිං	ඵලෙසු	ගෙඩියෙහි	ගෙඩිවල

ඇමුණුම 02

පදය	විභක්තිය	ඒක/බහු හේදය	අර්ථය
බුද්ධං	දුතියා	ඒකවචන	බුදුරජ
භික්ඛුම්භා	පඤ්චමි	ඒකවචන	භික්ෂුවගෙන්
නදීසු	සත්තමී	බහුවචන	ගංගාවල
කඤ්ඤාය	තතියා	ඒකවචන	කන්‍යාව විසින්
ආවරියෙන	තතියා	ඒකවචන	ගුරුවරයා විසින්
මිත්තා	පඨමා	බහුවචන	මිතුරෝ
ඉමෙ	පඨමා	බහුවචන	මේවා
ඵලං	පඨමා, දුතියා	ඒකවචන	ගෙඩිය

ඇමුණුම 03

- අකාරාන්ත පුල්ලිංග බුද්ධ ශබ්දය හා සමානව වර්තැගෙන ශබ්ද කීපයක්.

සුර	-	දෙවියා	යක්ඛ	-	යක්ෂයා	ගන්ධබ්බ	-	ගාන්ධර්වයා
කින්නර	-	කිදුරා	නාග	-	නාගයා	සිහ	-	සිංහයා
මනුස්ස	-	මිනිසා	පිසාව	-	පිසාවයා	පෙන	-	ප්‍රේතයා
තර	-	මිනිසා	උරග	-	සර්පයා			

- ආකාරාන්ත ඉත්ථිලිංග කඤ්ඤා ශබ්දය හා සමානව වර්තැගෙන ශබ්ද කීපයක්.

සද්ධා	-	ශ්‍රද්ධාව	මෙධා	-	ප්‍රඥාව	පඤ්ඤා	-	ප්‍රඥාව
විජ්ජා	-	විද්‍යාව	තණ්හා	-	තෘෂ්ණාව	විණා	-	විණාව
භිවා	-	බෙල්ල	වාවා	-	වචනය	සාලා	-	ශාලාව

- අකාරාන්ත නපුංසක ලිංග ඵල ශබ්දය හා සමානව වර්තැගෙන ශබ්ද කීපයක්.

චිත්ත	-	සිත	පුඤ්ඤ	-	පින්	පාප	-	පව
රූප	-	රූපය	සොත	-	කන	දුක්ඛ	-	දුක
සුසාන	-	සොහොන	පදුම	-	පියුම	චීවර	-	සිවුර
නගර	-	නගරය	වත්ථ	-	වස්ත්‍රය	ගන්ධ	-	ගන්ධය

- පාලි භාෂාවෙහි ඇතැම් අප්‍රාණවාචී ශබ්ද පුල්ලිංග ශබ්ද හා සමානව ද, ඉත්ථිලිංග ශබ්ද හා සමානව ද වර්තැගේ. පහත සඳහන් අප්‍රාණවාචී ශබ්ද පුල්ලිංගයෙහි වර්තැගේ.

පුත්තාග	-	දොඹගස	පුග	-	පුවක්	පනස	-	කොස්
වම්පක	-	සපුගස	අම්බ	-	අඹ	තාල	-	තල්ගස
මඤාර	-	මදාරාගස	කොධ	-	ක්‍රෝධය	ලොහ	-	ලෝහය
ධම්ම	-	ධර්මය	ඔදන	-	බත්	රුක්ඛ	-	ගස

- පහත සඳහන් අප්‍රාණවාවී ශබ්ද ඉක්මවාගියෙහි ද වරනැගේ.

සද්ධා	-	ශුද්ධාව	මෙධා	-	ප්‍රඥාව	තණ්හා	-	තෘෂ්ණාව
විණා	-	විණාව	නාවා	-	නැව	සාලා	-	ශාලාව
පූජා	-	පූජාව	ගාථා	-	ගාථාව	ගංගා	-	ගංගාව
සික්කා	-	ශික්ෂාපද	සෙනා	-	සේනාව	ලතා	-	වැල

ඇමුණුම 04

- පහත නාමවල අකාරාන්ත ශබ්ද තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

වරාහ	දාතු	අග්ගි	පුරිස
සිහ	යක්ක	ජන්තු	බුද්ධ
නර	සොතු	නත්තු	පිතු
ගො	පිසාව	පුත්ත	රුක්ක
සත්ථු	අභිභු	භික්ඛු	උපාසක

- පහත සඳහන් නාමපදවල ශබ්ද මූලය ලියන්න.

උදාහරණය: ශබ්දය දෙවෙන - ශබ්ද මූලය දෙව

ශබ්දය	ශබ්ද මූලය
බුද්ධං	
යාවකානං	
රුක්කමිහි	
නරෙසු	
දාසස්ස	
නාගස්මා	
ආචරියා	
සිස්සෙහි	
බුද්ධස්මිං	
ගජො	
අජා	
කුමාරස්ස	
දෙවමිහා	
මනුස්සෙසු	
ගොපාලො	

3. අකාරාන්ත පුල්ලිංග බාලක ශබ්දයේ හිස්තැනට සුදුසු පදය යොදන්න.

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පද්මා	බාලකො	
ආලපන	(හෙ)	(හෙ) බාලකා
දුතියා	බාලකං	
තතියා		බාලකෙහි, බාලකෙහි
කරණ	බාලකෙන	
චතුසී		බාලකානං
පඤ්චමී		බාලකෙහි, බාලකෙහි
ෂට්ඨී	බාලකස්ස	
සත්තමී		බාලකෙසු

4. වාණිජ ශබ්දය සියලු විභක්තින්හි වර්තනා අර්ථය ද ලියා දක්වන්න.

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පද්මා		
ආලපන	(හෙ)	(හෙ)
දුතියා		
තතියා		
කරණ		
චතුසී		
පඤ්චමී		
ෂට්ඨී		
සත්තමී		

5. පහත නාම පදවල විභක්තිය හා වචනය ලියන්න.

නාම පදය	විභක්තිය	වචනය
බාලකො	පඨමා	ඒකවචන
පණ්ඩිතො		
දායකා		
උපාසකානං		
වරාහෙන		
නාගමීහා		
රුක්ඛෙසු		
යක්ඛානං		
බුද්ධෙහි		
සුරො		
වාණිජා		

6. පහත සඳහන් ශබ්ද අතරින් කඤ්ඤා ශබ්දයට සමානව වර්තනගෙන ශබ්ද තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

වනිතා, නදී, ලතා, නාවා, සාධු, ලංකා, මාලා, බාලිකා, පාලිකා, බුද්ධ, සද්ධා, ගජ, පඤ්ඤා

7. ස්ත්‍රීලිංග ආකාරාන්ත වනිතා ශබ්දයේ හිස්තැන් පුරවා සම්පූර්ණ කරන්න.

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා		වනිතා, වනිතායො
ආලපන	(හොති) වනිත	(හොති)
දුතියා		වනිතා, වනිතායො
තතියා	වනිතාය	
කරණ		වනිතාහි
චතුත්ථී		වනිතානං
පඤ්චමී	වනිතාය	
ෂට්ඨී		
සත්තමී	වනිතායං, වනිතාය	

8. ආකාරයන් ස්ත්‍රී ලිංග බාලිකා ශබ්දය ලියා එහි අර්ථය ලියන්න.

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා		
ආලපන		
දුතියා		
තතියා		
කරණ		
චතුර්ථී		
පඤ්චමී		
ඡට්ඨී		
සත්තමී		

9. පහත දැක්වෙන පාලි වචනවල සිංහල අර්ථය ලියන්න.

පාලි වචනය	සිංහල අර්ථය
වනිතායො	
කඤ්ඤානං	
මාලා	
බාලිකාසු	
ලතං	
පඤ්ඤා	
සද්ධාය	
බාලිකාහි	
උපාසිකායො	
සද්ධං	

10. පහත සඳහන් නාමපද අයත් විභක්තිය හා වචනය ලියන්න.

නාම පදය	විභක්තිය	වචනය
වනිතං	දුතියා	ඒකවචන
ලතාසු		
බාලිකානං		
උපාසිකායං		
සද්ධා		
වනිතාය		
පාලිකානං		
මාලාසු		
දාරිකාහි		
කඤ්ඤාහි		
ලංකායං		

11. පහත සඳහන් වගුවෙහි හිස්තැන් පුරවන්න.

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා		එලා, එලානි
ආලපන	(හෙ)	(හෙ)
දුතියා		
තතියා	එලෙන	
කරණ		
වතුතී		එලානං
පඤ්චමී		
ෂට්ඨී		
සත්තමී	එලෙ, එලමිහි, එලස්මිං	

12. නපුංසක ලිංග පුඤ්ඤ ශබ්දය සියලු විභක්තිවල වර්තනා අර්ථය ලියා දක්වන්න.

13. නපුංසක ලිංග නාමපද පහක් ලියා දක්වන්න.

පාඩම 3 - ආබ්‍යාන වර්තැගීම

නිපුණතාව : 3.0 විවිධ ආබ්‍යාන ප්‍රභේද උචිත පරිදි භාවිත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම :

- 3.1 පුරුෂ හා වචන භේදය සැලකිල්ලට ගනිමින් ආබ්‍යාන කිහිපයක් වර්තගයි.
- 3.2 ලේඛනයේ දී ආබ්‍යාන පද නිවැරදිව භාවිත කරයි.
- 3.3 ආබ්‍යාන කිහිපයක් උභය පදයෙහි වර්තගා අර්ථ ගන්වයි.

කාලච්ඡේද : 25 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- නිර්දේශිත ආබ්‍යාන වගුගත කර ලියයි.
- ආබ්‍යාන මතකයෙන් කියයි, ලියයි.
- පුරුෂ භේදය හා වචනභේදය අනුව ආබ්‍යාන පදවල සිංහලාර්ථ ප්‍රකාශ කරයි.
- වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගත කාලයටත්, අනාගතකාල වාක්‍ය වර්තමාන කාලයටත් පරිවර්තනය කර පෙන්වයි.
- ධාතු කිහිපයක් වත්තමානා හා භවිෂ්සන්ති ආබ්‍යානවල උභයපදයෙහි වර්තගයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- කිසියම් උක්ත පදයක් ප්‍රකාශ කරමින් එයට සුදුසු ක්‍රියා පදයක් යෝජනා කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
  - එය ආබ්‍යානය ලෙස හඳුන්වන්න.
  - ආබ්‍යානයක් යනු යම්කිසි ක්‍රියාර්ථයක් පැවසෙන, එනම් කිරීමක් හෝ සිදුවීමක් හෝ දැක්වීමට යොදා ගන්නා පදයක් බව උදාහරණ මගින් පෙන්වා දෙන්න.
  - සිංහල භාෂාවේ මෙන් ක්‍රියා පදවල ලිංග භේදයක් නොමැති වීම පාලි භාෂාවෙහි ඇති සුවිශේෂ ලක්ෂණයක් බව පහත ආකාරයේ නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කරන්න.
- නිදසුන:- බාලකො ගච්ඡති.
බාලිකා ගච්ඡති.

පාඩම සංවර්ධනය

- ඇමුණුම 1 සපයමින් සිසුන්ට ආබ්‍යාන විභක්ති වගුවක මූලික අංග පෙන්වන්න.
- ආබ්‍යානපද පඨමපුරිස, මජ්ඣමපුරිස, උත්තමපුරිස යැයි පුරිස තුනක හා ඒකවචන බහුවචන දෙකේ වර්තැගෙන බව පෙන්වන්න.
- උභය පද යනු අත්තනොපද හා පරස්පද බව සරලව පහදන්න.
- පඨම පුරිසයේ දී ඕනෑම නාමපදයක් යොදා ගත හැකි බවත්, එහි සර්වනාම පද ලෙස ඒකවචනයේ දී සො ලෙස ද බහුවචනයේ දී තෙ ලෙස ද යෙදෙන බව පෙන්වා දෙන්න. ඊට අදාළ ආබ්‍යාන ප්‍රත්‍යය වන්නේ ති හා න්ති බවත් පෙන්වන්න.
- මජ්ඣම පුරිසයේ දී ඒකවචන නාම පදය ක්‍රිං ලෙස ද බහුවචන නාම පදය තුම්හෙ ලෙස ද පමණක් යෙදෙන බව පහදන්න. ඊට අදාළ ආබ්‍යාන ප්‍රත්‍යය වන්නේ සි හා ථ බවත් පෙන්වන්න.
- උත්තමපුරිසයේ දී ඒකවචන නාම පදය අහං ලෙස ද බහුවචන නාම පදය මයං ලෙස ද පමණක් යෙදෙන බව පහදන්න. ඊට අදාළ ආබ්‍යාන ප්‍රත්‍යය වන්නේ මි හා ම බවත් පෙන්වන්න.
- සර්වනාම යොදා වාක්‍ය ලියමින් ඒ ඇසුරින්ම පුරුෂත්‍රයේ දී හා වචනභේදයේ දී ප්‍රකාශ වන අර්ථ පහදා දෙන්න.
- ආබ්‍යාන පදයක් ලිංග භේදයෙන් තොර බවත්, ඒකවචන, බහුවචන භේදයෙන් යුතු බවත් උදාහරණ දෙමින් පෙන්වා දෙන්න.

- ඇමුණුම 2හි දැක්වෙන පරිදි ආබාහන ප්‍රත්‍යය මාලාව සිසුන් සමඟ එක් වතාවක් කියවා අනතුරුව සිසුන් ලවා නිවැරදිව උච්චාරණය කරවන්න.
- නියමිත ආබාහන විභක්ති ප්‍රත්‍යය ප්‍රකාශ කිරීමට හා ලිවීමට සිසුන් යොදවන්න.
- සරලව තේරුම් ගත හැකි පව වැනි ධාතුවක් යොදා ආබාහන පදයක් නිර්මාණය කර වත්තමානා හා භවිස්සන්ති පරස්පදයෙහි වර්තනා පෙන්වන්න.
- ආබාහන පදයක් දී නියමිත විභක්තිවල වගුගත කොට වර්තැභිමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- සෑම දිනකම පාඩමක් අවසානයේ සිසුන්ට එම වර්තැභිම මතකයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දීමෙන් මෙම දක්ෂතාව ප්‍රගුණ කරවන්න.
- ඒ ඒ පුරුෂයට හා වචනයට අදාළ උක්තයට අනුව ආබාහනය යෙදිය යුතු බව පෙන්වා දෙන්න.
- වත්තමාන හා භවිස්සන්ති ආබාහන පද යොදා සරල වාක්‍ය නිර්මාණයට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඇමුණුම 04 අභ්‍යාසයෙහි සිසුන් නිරත කරවන්න.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- ආබාහන නිර්වචනය කිරීම
- නියමිත ආබාහන විභක්ති හා ඒවා යෙදෙන අර්ථ මතකයෙන් කියවීම/ලිවීම
- ඒ ඒ ආබාහන විභක්තිවල ප්‍රත්‍යය නිවැරදිව වගුගත කිරීම
- දෙනු ලබන ආබාහන පදයක වචනභේදය, කාලභේදය(වත්තමානා/භවිස්සන්ති), පුරුෂභේදය, ආබාහන ප්‍රත්‍යය හා ආබාහන විභක්තිය ප්‍රකාශ කිරීම
- ඒ ඒ විභක්තියට අයත් ඒකවචන පදය ඉදිරිපත් කළ විට බහුවචන පදයත් බහුවචන පදය ඉදිරිපත් කළ විට ඒකවචන පදයත් ප්‍රකාශ කිරීම
- නියමිත ආබාහන විභක්තිය කී විට විභක්තාර්ථය කීම/ ලිවීම
- වර්තමාන සහ අනාගත ආබාහන නිවැරදිව තෝරා ගැනීම
- ආබාහන විභක්ති ප්‍රත්‍යයන් තුළින් අදාළ ආබාහන විභක්තිය නම් කිරීම
- නිර්දේශිත පාඩමෙහි ඇති සිංහල ක්‍රියාපදවලට යෙදෙන පාලි ආබාහන විභක්තිය හා ආබාහන පදය ප්‍රකාශ කිරීම
- උක්තාබාහන නිවැරදිව ගළපා කෙටි වාක්‍ය නිර්මාණය කිරීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- ඇමුණුම 1 සහ 2
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ඡුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- පෙළපොත
- නාමාබාහන වර්තැභිල්ල
- පාලි භාෂාවතරණය 1
- පාලි රචනා 1

ඇමුණුම 01

ආබ්‍යාන වගුවක මූලික ලක්ෂණ

පරස්පදය			අන්තනොපදය		
පුරිස	ඒකවචන	බහුවචන	පුරිස	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස			පඨමපුරිස		
මජ්ඣිමපුරිස			මජ්ඣිමපුරිස		
උත්තමපුරිස			උත්තමපුරිස		

ආබ්‍යාන

ආබ්‍යාන යනු යම් ක්‍රියා සිද්ධියක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන පද විශේෂයකි. ආබ්‍යානපදයක වර්තමාන, අතීත හා අනාගත යැයි කාල තුනක් ද පඨමපුරිස, මජ්ඣිමපුරිස සහ උත්තමපුරිස යැයි පුරුෂ තුනක් ද ඒකවචන හා බහුවචන යැයි වචන දෙකක් ද ඇති මුත් ලිංග හේදයක් නොමැත.

ඇමුණුම 02

වත්තමානා ආබ්‍යානය

පරස්පදය			අන්තනොපදය		
පුරිස	ඒකවචන	බහුවචන	පුරිස	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස	ති	අන්ති	පඨමපුරිස	තෙ	අන්තෙ
මජ්ඣිමපුරිස	සි	ථ	මජ්ඣිමපුරිස	සෙ	විහෙ
උත්තමපුරිස	මි	ම	උත්තමපුරිස	ඵ	මිහෙ

වත්තමානා

ආරම්භ වී අවසන් නොවූ කාලය වත්තමානා නම් වේ. බාලාවතාරයට අනුව වත්තමානා පච්චුප්පන්තෙ (දූන් පවත්නා කාලය) ලෙස හඳුන්වා ඇත.

ප්‍රත්‍යය මාලාව :- ති, අන්ති, සි, ථ, මි, ම/තෙ, අන්තෙ, සෙ, විහෙ, ඵ, මිහෙ

හවිස්සන්ති ආබ්‍යානය

පරස්පදය			අන්තනොපදය		
පුරිස	ඒකවචන	බහුවචන	පුරිස	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස	ස්සති	ස්සන්ති	පඨමපුරිස	ස්සතෙ	ස්සන්තෙ
මජ්ඣිමපුරිස	ස්සසි	ස්සථ	මජ්ඣිමපුරිස	ස්සසෙ	ස්සවිහෙ
උත්තමපුරිස	ස්සාමි	ස්සාම	උත්තමපුරිස	ස්සං	ස්සාමිහෙ

හවිස්සන්ති

අනාගතකාලික ක්‍රියාර්ථයක් පැවසීම සඳහා හවිස්සන්ති ආබ්‍යානය භාවිත වේ. බාලාවතාරයේ අනාගතෙ හවිස්සන්ති යනුවෙන් සඳහන් වේ.

ප්‍රත්‍යය මාලාව :- ස්සති, ස්සන්ති, ස්සසි, ස්සථ, ස්සාමි, ස්සාම/ස්සතෙ, ස්සන්තෙ, ස්සසෙ, ස්සවිහෙ, ස්සං, ස්සාමිහෙ

ඇමුණුම 03

වර්තමාන කාලය (වත්තමානා) පරස්සපද හා අත්තනොපද

පුරුෂ	පරස්සපද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස	ගච්ඡති	ගච්ඡන්ති	ගච්ඡතෙ	ගච්ඡන්තෙ
මජ්ඣිමපුරිස	ගච්ඡසි	ගච්ඡථ	ගච්ඡසෙ	ගච්ඡවිහෙ
උත්තමපුරිස	ගච්ඡාමි	ගච්ඡාම	ගච්ඡෙ	ගච්ඡාමිහෙ

අනාගත කාලය (භවිස්සන්ති) පරස්සපද හා අත්තනොපද

පුරුෂ	පරස්සපද		අත්තනො පද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස	ගච්ඡස්සති	ගච්ඡස්සන්ති	ගච්ඡස්සතෙ	ගච්ඡස්සන්තෙ
මජ්ඣිමපුරිස	ගච්ඡස්සසි	ගච්ඡස්සථ	ගච්ඡස්සසෙ	ගච්ඡස්සවිහෙ
උත්තමපුරිස	ගච්ඡස්සාමි	ගච්ඡස්සාම	ගච්ඡස්සං	ගච්ඡස්සාමිහෙ

ඇමුණුම 04

1. පහත ක්‍රියා වර්තැගිම සම්පූර්ණ කරන්න.

පුරුෂ	පරස්සපද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස	ගච්ඡති			ගච්ඡන්තෙ
මජ්ඣිමපුරිස		ගච්ඡථ	ගච්ඡසෙ	
උත්තමපුරිස	ගච්ඡාමි	ගච්ඡාම	ගච්ඡෙ	ගච්ඡාමිහෙ

පුරුෂ	පරස්සපද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස	යයි			යති
මජ්ඣිමපුරිස				
උත්තමපුරිස		යමු	යමි	

2. A කොටසේ ඇති සර්වනාමයට ගැළපෙන ක්‍රියාපදය B කොටසින් තෝරා යා කරන්න.

A කොටස	B කොටස
සො	බාදාම
තෙ	වදසි
කුං	හසති
අහං	ධාවන්ති
මයං	පතථ
තුම්හෙ	වසාමි

3. පහත සඳහන් ක්‍රියාපදවල පුරුෂය හා වචනය ලියන්න.

භාසති (උදාහරණ)	පද්මපුරිස	ඒකවචන
ධාවථ		
බාදාමි		
පවන්ති		
වන්දසි		
හසාම		
රමාමි		
ගච්ඡසි		
පතන්ති		
පිබතෙ		
හරන්ති		

4. අනාගත කාල ක්‍රියාපද වර්තමාන ඇති වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

පුරුෂ	පරස්පද		අන්තනෝපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමපුරිස		භුඤ්ජස්සන්ති	භුඤ්ජස්සතෙ	
මජ්ඣිමපුරිස	භුඤ්ජස්සසි			භුඤ්ජස්සවිහෙ
උත්තමපුරිස		භුඤ්ජස්සාම	භුඤ්ජස්සෙ	

5. තිරුවේ දක්වෙන වර්තමාන කාල ක්‍රියාවෙන් සැකසී ඇති අනාගත කාල ක්‍රියා පදය තිරුවෙන් සොයා යා කරන්න.

A තිරුව	B තිරුව
ධාවති	නමිස්සථ
ගච්ඡති	සුඤ්ඤිස්සාම
කිංඤාති	පච්ඡසාමි
පඨන්ති	ලිඛිස්සති
කරොසි	බන්ධිස්සථ
රොදථ	බන්ධිස්සසි
චන්දති	ලහිස්සන්ති
ලහන්ති	පඨිස්සන්ති
ආහරථ	රොදිස්සථ
බන්ධථ	කරිස්සසි
පචාමි	ආහරිස්සථ
සුඤාම	කිංඤිස්සති
බන්ධසි	ගච්ඡිස්සති
ලිඛති	චන්දිස්සති
නමථ	ධාවිස්සති

6. පහත දක්වෙන වර්තමාන කාල සිංහල ක්‍රියාපද පාලියට නගන්න.

යයි	ගවිෂති
එයි	
දුවයි	
පාවම් කරයි	
ලියයි	
කියයි	
කරයි	
සිනාසෙයි	
දේශනා කරයි	
බලයි	
සෝදයි	

7. පහත දක්වා ඇති අනාගත කාල සිංහල ක්‍රියාපද පාලි භාෂාවෙන් ලියන්න.

මිල දී ගන්නේය	කිණිස්සති
අසන්නේය	
වඳින්නේය	
නමඳින්නේය	
කියන්නේය	
ගෙන එන්නේය	
බොන්නේය	
පිසන්නේය	
ගන්නේය	
කරන්නේය	
දෙන්නේය	

8. පහත සඳහන් පාලි වාක්‍ය අනාගත කාලයට හරවා ලියන්න.

i. අහං ගච්ඡාමි.	xi. මාතා පවති.
ii. සො ධාවති.	xii. තුම්හෙ කරොථ.
iii. බුද්ධො දෙසෙති.	xiii. බාලකො උග්ගණ්හාති.
iv. ගජා ගච්ඡන්ති.	xiv. බාලිකා ගායති.
v. වරාහො බාදති.	xv. මයං සුණාම.
vi. මනුස්සො සයති.	xvi. පුරිසො සුණාති.
vii. සිස්සො නිසීදති.	xvii. වාණිජො වික්කිණාති.
viii. අස්සො සයති.	xviii. සුනබා බාදන්ති.
ix. මයං ලිබාම.	xix. දාසො රොදති.
x. ත්වං භායසි.	xx. අහං හරාමි.

9. ඉහත අනාගත කාලයට හැරවූ වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

10. පහත දැක්වෙන වගුව වර්තමාන කාල අඛණ්ඩ පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

ධාතුව	පඨම පූර්වස		මජ්ඣම පූර්වස		උත්තම පූර්වස	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පව (පිසිමෙති)	පවති පිසයි	පවන්ති පිසති	පවසි පිසති	පවථ පිසතු	පවාමි පිසමි	පවාම පිසමු
පඨ (පාඨමි කිරීම)						
හස (සිනාසීම)						
සය (නිදාගැනීම)						
හර (ගෙනයාම)						
කර (කිරීමේ)	කරොති (කරයි)					
පූජ (පූජාකිරීම)	පූජෙති(පූජා කරයි)					
තර (තරණය කිරීම)						
සු (ඇසීමේ)	සුණාති (අසයි)					
භුජ (කෑමේ)	භුඤ්ජති					
ගමු (යෑමේ)	ගච්ඡති					

28

පියවර 2

- පෙළ පොත භාවිත කරමින් එහි ඇති උක්තය සහ ආඛ්‍යාතය සහිත වාක්‍යයක් ඒකවචන හා බහුවචන වශයෙන් හුණු පුවරුවෙහි ලියා එම වාක්‍ය දෙකෙහි වෙනස්කම් සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.
- උක්ත පදවල හා ආඛ්‍යාත පදවල ඒකවචන බහුවචන හේදය පැහැදිලි කර දෙන්න.
- නාම වර්තැගීම් හා ක්‍රියා වර්තැගීම් ආශ්‍රයෙන් ඒකවචන බහුවචන හඳුනා ගන්නා අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
- සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදා හුණු පුවරුව වෙත ගෙන්වමින් එක් කණ්ඩායමක් ලවා බහුවචන වාක්‍ය ලියවා අනෙක් කණ්ඩායම ලවා ඒවා ඒකවචනයට හැරවීමට යොමු කරවන්න.
- පෙළ පොතෙහි ඇති බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයට හරවා අර්ථ ගැන්වීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- පාලි කථාමඤ්ඡුසාවේ තෝරාගත් ඡේදයක් සපයා එහි ඇති ඒකවචන හා බහුවචන වාක්‍ය උපුටා දැක්වීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.

පියවර 3

- පහත වාක්‍ය යුගල සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
බුද්ධෝ දෙසෙති
බුද්ධෝ දෙසිස්සති
- එහි පළමුවැන්න වර්තමාන කාල සහ දෙවැන්න අනාගත කාල බව ඉස්මතු කරමින් අනාගත කාලය යනු කුමක් දැයි සරලව පැහැදිලි කරන්න.
- ඇමුණුම 2 උපයෝග කර ගනිමින් වර්තමාන කාල ක්‍රියාපදය සරල ආකාරයෙන් අනාගත කාලයට හරවා ගන්නා අයුරු සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.
- වර්තමාන කාල ක්‍රියාපද සිසුන් ලවා හුණු පුවරුවේ ලියවා ඒවා අනාගත කාලයට හැරවීමට යොමු කරමින් කාලභේදය පැහැදිලි කරන්න.
- ඇමුණුම 3 හි අඩංගු සරල වර්තමාන කාල වාක්‍ය අනාගත කාල වාක්‍ය බවට පරිවර්තනය කිරීමට ශිෂ්‍යයන් යොමු කරවන්න.
- ඇමුණුම 4 අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.

මූලික වදන් සංකල්ප:

- අකාරාන්ත පුල්ලිංග ශබ්ද- අකාරයෙන් අවසන් වන පුරුෂ ලිංගයේ වර්තමාන පද
- උක්ත පදය - අවසාන ක්‍රියාවෙන් කියවෙන නාම පදය
- පඨමා විභක්තිය - උක්ත පදය භාවිත වන විභක්තිය
- වර්තමාන ආඛ්‍යාතය - වර්තමාන කාලය හඟවන ක්‍රියාව
- ඒකවචන - එක් පුද්ගලයෙක් හෝ දෙයක් හඟවන පද
- බහුවචන - දෙදෙනෙක් හෝ වැඩි ගණනක් හඟවන පද
- ඒකවචන වාක්‍ය - උක්ත පදය හා ආඛ්‍යාත පදය ඒකවචනයෙන් තැබෙන වාක්‍ය
- බහුවචන වාක්‍ය - උක්ත පදය හා ආඛ්‍යාත පදය බහුවචනයෙන් තැබෙන වාක්‍ය
- අනාගත කාලය - නොපැමිණි කාලය
- අනාගත ආඛ්‍යාතය - නොපැමිණි කාලය හඟවන ක්‍රියා පදය

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- දෙනු ලබන නාමපද හා ක්‍රියා පද ඇසුරෙන් සුදුසු පරිදි වාක්‍ය නිර්මාණය කිරීම
- පඨමා විභක්ති අර්ථය නිවැරදි ව ප්‍රකාශ කිරීම
- උක්තආඛ්‍යාත සම්බන්ධය නිවැරදි ව ගළපා වාක්‍ය ලිවීම
- වාක්‍ය ලිවීමේ දී පුරිස, වචන අනුව ආඛ්‍යාතය ගැළපීම
- නාමපදවල හා ක්‍රියාපදවල ඒකවචන බහුවචන හේදය නිවැරදිව ප්‍රකාශ කිරීම
- ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයටත් බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයටත් හැරවීම
- ඒකවචන හා බහුවචන උක්ත පදවලට අදාළ ආඛ්‍යාත ගැළපීම
- වර්තමාන කාල හා අනාගත කාල භේදය හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කිරීම
- වර්තමාන කාල වාක්‍ය නිවැරදිව අනාගත කාලයට හැරවීම
- අනාගත කාල වාක්‍ය නිවැරදිව වර්තමාන කාලයට හැරවීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- පෙළපොත
- පිරිවෙණ පරිශ්‍රය

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ඡුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- පාලි රචනා - 1, බද්දේගම විමලවංස හිමි
- පාලි කථාමඤ්ඡුසා - ලේල්වල අරියජොති හිමි
- පාලි නාමාඛ්‍යාත වරනැගිල්ල

ඇමුණුම 01

මූලිකාංග	නිදසුන
උක්තය	බුද්ධෝ
ආඛ්‍යාතය	දෙසෙනි
වාක්‍යය	බුද්ධෝ දෙසෙනි

පුරිස	නාමපදය	ක්‍රියාපදය	පුරිස	නාමපදය	ක්‍රියාපදය
පද්ම	සො	පද්නි	පද්ම	තෙ	පද්නති
මජ්ඣිම	ඤ්ඤා	පද්නි	මජ්ඣිම	කුම්භෙ	පද්ම
උත්තම	අහං	පද්මා	උත්තම	මයං	පද්මා

ඇමුණුම 02

පුරුෂය	නාමය		ක්‍රියාව			
			වර්තමාන කාල		අනාගත කාල	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පද්ම	සො	තෙ	ගච්ඡති	ගච්ඡන්ති	ගච්ඡස්සති	ගච්ඡස්සන්ති
මජ්ඣිම	ඤ්ඤා	කුම්භෙ	ගච්ඡසි	ගච්ඡථ	ගච්ඡස්සසි	ගච්ඡස්සථ
උත්තම	අහං	මයං	ගච්ඡාමි	ගච්ඡාම	ගච්ඡස්සාමි	ගච්ඡස්සාම

ඇමුණුම 03

- වර්තමාන කාල සරල වාක්‍ය

බල්ලා නිදයි.	සුනඛෝ සයති
ඔහු අවදිවෙයි.	සෝ පබ්බජ්ඣති
ඔහු කයි.	සෝ බාදති
ඔහු දුවයි.	සෝ ධාවති
හෙතම වැටෙයි.	සෝ පතති.
හෙතම අඬයි.	සෝ රොදති.

ඇමුණුම 04

01. පහත වරහන තුළ දැක්වෙන ආඛ්‍යාත පද අතුරෙන් සුදුසු ආඛ්‍යාත පද යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. (වික්තිණාති, පාලෙති, කසති, වන්දති, තික්ච්ඡති, ලිඛති, වදති, ඔවදති, ගච්ඡති, කීළති.)

- i. මනුස්සෝ.....
- ii. දාරකෝ.....
- iii. භූපාලෝ.....
- iv. අමච්චෝ.....
- v. වාණිජෝ.....
- vi. මිත්තෝ.....
- vii. සාමණෙරෝ.....
- viii. සිස්සෝ.....
- ix. කස්සකෝ.....
- x. වෙජ්ජෝ.....

02. සුදුසු උක්ත පද යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

- i. .... සයති.
- ii. .... ධාවති.
- iii. .... තිට්ඨති.
- iv. .... පිබ්බති.
- v. .... බාදති.
- vi. .... හසති.
- vii. .... සුණාති.
- viii. .... නිසීදති.
- ix. .... ආගච්ඡති.
- x. .... රොදති.

03. ගැළපෙන අර්ථ ඇති වාක්‍යය තෝරා යා කරන්න.

i.	සො භාසති.	මම නිදමි.
ii.	තෙ වන්දන්ති.	මියා දුවයි.
iii.	ත්වං ලිඛති.	ඔහු කියයි.
iv.	තුම්හෙ පඨං.	මැඬියා කෑගසයි.
v.	අහං සයාමි.	බලලා ලුහුබදියි.
vi.	මයං සුභාම.	ඔවුහු වදිති.
vii.	මණ්ඩුකො රචති.	නුඹ ලියති.
viii.	වාතරො පක්ඛන්දති.	අපි අසමු.
ix.	මුසිකො ධාවති.	නුඹලා පාවිම් කරහු.
x.	බිලාලො අනුබන්ධති.	වඳුරා පනියි.

04. පහත දැක්වෙන ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවන්න.

- i. බුද්ධො දෙසෙති.
- ii. සාමණෙරො සම්මජ්ජති.
- iii. උපාසකො වන්දති.
- iv. බාලකො හසති.
- v. සිස්සො පඨති.
- vi. කලඤ්ඤො බාදති.
- vii. පදිපො ඡලති.
- viii. බොධිරුක්ඛො චලති.
- ix. ලෙඛකො ලිඛති.
- x. පණ්ඩිතො ඔවදති.

05. ගැළපෙන උක්තපද හෝ ආබ්‍යාක පද යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

- i. ගජා .....
- ii. අස්සො.....
- iii. මයං.....
- iv. සකුණො.....
- v. තුම්හෙ.....
- vi. .... වන්දාමි.
- vii. .... කීළන්නි.
- viii. .... ඛණ්ති.
- ix. .... හරන්නි.
- x. .... භාසසි.

06. පහත දැක්වෙන වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගත කාලයට හරවන්න.

- i. අස්සො ධාවති.
- ii. කලඤ්ඤා බාදන්ති.
- iii. නාගො සයති.
- iv. භූපාලා භුඤ්ජන්ති.
- v. සකුණො උච්චෙති.
- vi. මනුස්සා පුපෙන්නි.
- vii. වාණිජො වික්කිණාති.
- viii. සො සුභාති.
- ix. තුම්හෙ ගච්ඡං.
- x. අහං සයාමි.

07. ගැළපෙන අර්ථ ඇති වාක්‍යය තෝරා යා කරන්න.

i.	මිගා ධාවන්ති.	මිනිස්සු කියති.
ii.	ගොපාලො භුඤ්ජති.	යාවකයා ඉල්ලයි.
iii.	දාසා චරන්ති.	උපාසකයෝ අසති.
iv.	මයං හසාම.	නුඹ ලියහි.
v.	බුද්ධා දෙසෙන්නි.	මුචෝ දුවති.
vi.	ත්වං ලිබසි.	සාමණේරයන් වහන්සේ වළඳති.
vii.	යාවකො යාවති.	ගොපල්ලා අනුභවකරයි.
viii.	මනුස්සා වදන්ති.	අපි සිනාසෙමු.
ix.	සාමණෙරො භුඤ්ජති.	දාසයෝ හැසිරෙති.
x.	උපාසකා සුණන්ති.	බුදුන් වහන්සේලා දේශනා කරති.

08. පහත දැක්වෙන අනාගත කාල වාක්‍ය වර්තමාන කාලයට හරවන්න.

- i. බාලකා පටීස්සන්ති.
- ii. සීහො පස්සිස්සති.
- iii. උපාසකා චන්දිස්සන්ති.
- iv. වරාහො ඛණිස්සති.
- v. තෙ ලිබිස්සන්ති.
- vi. ත්වං භාසිස්සසි.
- vii. මයං ආහරිස්සාම.
- viii. යාවකා යාවිස්සන්ති.
- ix. වානරො පක්ඛන්දිස්සති.
- x. පණ්ඩිතා ඔවදිස්සන්ති.

09. ගැළපෙන උක්ත පද හෝ අනාගත කාල ආබ්‍යාන පද යොදා හිස් තැන් පුරවන්න.

- i. .... පාලෙස්සති.
- ii. .... වොරෙස්සන්ති.
- iii. .... පස්සිස්සාමි.
- iv. .... සුණිස්සථ.
- v. .... උග්ගණ්හිස්සන්ති.
- vi. .... ධාවිස්සාම.
- vii. .... චන්දිස්සසි.
- viii. .... පුජෙස්සථ.
- ix. .... නිසීදිස්සති.
- x. .... පචිස්සන්ති.
- xi. ත්වං.....
- xii. මයං.....
- xiii. කුක්කුටා.....
- xiv. පුත්තා.....
- xv. කාකො.....
- xvi. උපාසකා .....
- xvii. දාසො .....
- xviii. සිස්සා .....
- xix. අහං .....
- xx. කලන්දකො .....

පාඨම 5 - වාක්‍ය පරිවර්තනය

නිපුණතාව : 5.0 නිවැරදි වියරණ විධි සහිත ව පරිවර්තන කාර්යයේ යෙදෙයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.1 උක්තාධ්‍යාන පමණක් ඇති වාක්‍ය මාධ්‍ය භාෂාවට නගයි.

5.2 මාධ්‍ය භාෂාගත සරල වාක්‍ය පාලි භාෂාවට නගයි.

කාලච්ඡේද : 12 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- සරල පාලි වාක්‍ය සිංහලයට නගයි.
- සරල සිංහල වාක්‍ය පාලියට නගයි.
- ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයට හරවයි.
- බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයට හරවයි.
- වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගත කාලයට හරවයි.
- අනාගතකාල වාක්‍ය වර්තමාන කාලයට හරවයි.

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- පහත සඳහන් වාක්‍ය යුගලය සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- අභං වන්දාමි. පුප්ඵං මිලායාති.
- එම වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- සිසුන් පන්ති කාමරයෙන් බාහිර ව ඇති විහාර පරිශ්‍රයට කැඳවා ගෙන ගොස් එහි ඇති විහාරාංගවලට අදාළ පාලි වචන විමසන්න.
- නිදසුන් -
වෙනියං (සැය), විහාරං (විහාරය), ධම්මසාලා (ධර්ම ශාලාව),
පටිමා (පිළිමය), බොධිරුක්ඛං (බෝගස)
- ඒවා යොදවා වාක්‍ය නිර්මාණය කරවන්න.
- එම වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරවන්න.

පාඨම සංවර්ධනය:

පියවර 1

- ඇමුණුම 01 සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- එම වර්තමානකාල පාලි වාක්‍ය හඬනගා කියවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඒවා සිංහලට පරිවර්තනය කරමින් ලිවීමට උපදෙස් දෙන්න.
- අනතුරු ව සාමූහික ව එම වාක්‍ය බහුවචනයටත්, අනාගතකාලයටත් හරවන්න.
- ඇමුණුම 02 සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
- එම වර්තමානකාල සිංහල වාක්‍ය හඬනගා කියවීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඒවා පාලියට පරිවර්තනය කරමින් ලිවීමට උපදෙස් දෙන්න.
- අනතුරු ව සාමූහික ව එම වාක්‍ය බහුවචනයටත්, අනාගතකාලයටත් හරවන්න.
- ඇමුණුම 04 අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- ඒකවචන වාක්‍ය බහුවචනයටත්, බහුවචන වාක්‍ය ඒකවචනයටත්, පරිවර්තනය කිරීම
- වර්තමානකාල වාක්‍ය අනාගතකාලයටත්, අනාගතකාල වාක්‍ය වර්තමානකාලයටත්, පරිවර්තනය කිරීම
- පාලි වාක්‍ය සිංහලයටත්, සිංහල වාක්‍ය පාලියටත්, පරිවර්තනය කිරීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- ඇමුණුම 01, 02 සහ 03
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ඡුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
- පාලි භාෂාවකරණය 1

ඇමුණුම 01

i. බුද්ධෝ නිට්ඨති.	ii. අස්සෝ ධාවති.
iii. නරෝ ගච්ඡති.	iv. මාතා පවති.
v. රුක්ඛෝ පතති.	vi. සුරියෝ උදෙති.
vii. අහං කීළාමි.	viii. ත්වං ධාවසි.
ix. වොරෝ වොරෙති.	x. ලෙඛකෝ ලිඛති.

ඇමුණුම 02

i. මම කියමි.	ii. ඔහු එයි.
iii. බල්ලා කයි.	iv. උග්‍රා භාරයි.
v. ඔබ පාවිම් කරති.	vi. ඇය සිනාසෙයි.
vii. යාවකයා ඉල්ලයි.	viii. හික්ෂුච සක්මන් කරයි.
ix. ගස එල දරයි.	x. වෙළෙන්දා විකුණයි.

ඇමුණුම 03

1. පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

i. ලෙඛකෝ ලිඛති.	ii. සීහෝ සයති.
iii. බුද්ධෝ දෙසෙති.	iv. මීගෝ ධාවති.
v. සුරියෝ ගච්ඡති.	vi. දාසෝ පවති.
vii. කස්සකෝ කසති.	viii. ආචරියෝ ආගච්ඡති.
ix. සිස්සෝ ධොවති.	x. වරාහෝ බාදති.
xi. අස්සෝ වරති.	xii. දාරකෝ කීලති.
xiii. කුමාරෝ රොදති.	xiv. බාලිකා හසති.
xv. වාණිජෝ වික්කිණාති.	xvi. වානරෝ ආරුහති.
xvii. අජෝ පවිසති.	xviii. මාතා ලාලයති.
xix. කම්මකාරෝ නිසීදති.	xx. වොරෝ වොරෙති.

2. ඉහත දක්වා ඇති වාක්‍ය බහුවචනයට හරවා ලියන්න.

3. එම වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

4. සුදුසු උක්ත පද යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

i. .... ලිබ්බි.	ii. .... දෙසෙති.
iii. .... ධාවති.	iv. .... ගච්ඡන්ති.
v. .... කසන්ති.	vi. .... ආගච්ඡති.
vii. .... ධොවති.	viii. .... චරන්ති.
ix. .... රොදන්ති.	x. .... හසසි.
xi. .... වික්කිණාම.	xii. .... ආරුහන්ති.
xiii. .... පච්ඡප්.	xiv. .... ලාලයති.
xv. .... නිසීදන්ති.	

5. ඉහත හිස්තැන් පිරවූ වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

6. පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

i. සො භාසිස්සති.	ii. බුද්ධො දෙසෙස්සති
iii. අහං උග්ගණ්හාමි.	iv. කුමාරො ලිබ්බිස්සති.
v. දාරකො කිලිස්සති.	vi. දෙවො පුප්පෙස්සති.
vii. කං කරිස්සසි.	viii. ආචරියො වදිස්සති.
ix. උපාසකො දදිස්සති.	x. මිත්තො ආගච්ඡස්සති.

7. ඉහත ප්‍රශ්න අංක 6හි වූ වාක්‍ය බහුවචනයට හරවා ලියන්න.

8. එම වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

9. අනාගත කාල ක්‍රියා පද යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

i. ලෙබ්බකො	ii. සීහො .....
iii. බුද්ධො	iv. මිගො .....
v. පුරිසො	vi. දාසො .....
vii. ආචරියො	viii. සිස්සො .....
ix. වරාහො	x. අස්සො .....
xi. දාරකො	xii. කුමාරො .....
xiii. වාණිජො.....	xiv. වානරො .....
xv. අජො	xvi. මාතා .....
xvii. වොරො	

10. ඉහත 9 යටතේ සම්පූර්ණ කළ වාක්‍ය සිංහලට නගන්න.

පාඨම 6 - පාලි පාඨ හා වර්තැගිම් වාචෝද්ගත කිරීම

නිපුණතාව : 6.0 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තැගිම් වාචෝද්ගත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 6.1 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තැගිම් මතකයෙන් කියයි.

6.2 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තැගිම් නිවැරදිව ලියයි.

කාලච්ඡේද : 15 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තැගිම් මතකයෙන් ප්‍රකාශ කරයි, ලියයි.

පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- 'හැකි නම් කියන්න.' යනුවෙන් දෙවැනි පාඨමේ දී උගත් බුද්ධ, කැඤ්ඤා, සහ ඵල යන ශබ්දවල වර්තැගිම් කටපාඨමින් කියන්නට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
- මෙම වර්තැගිම් කටපාඨම කර ගැනීමේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.

පාඨම සංවර්ධනය:

පියවර 1

- ඇමුණුම 01 සිසුන්ට ලබා දෙමින් දෙවන පාඨමේ දී උගත් වර්තැගිම් හඬනගා කියවමින් වාචෝද්ගත කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- අවශ්‍ය නම් අභ්‍යාස පොතේ ලියා ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.
- කේවල වශයෙන් කටපාඨමින් ඉදිරිපත් කරවන්න.
- වාචෝද්ගත කරන ලද ශබ්දවලින් අහඹු ලෙස තෝරා ගන්නා ලද පද කීපයක් සිසුන්ට ලබා දී ඒවා කවර විභක්තිවලට අයත් දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න.
- ශබ්දයක්, විභක්තියක් හා වචනයක් පැවසූ විට ඊට අදාළ පදය ප්‍රකාශ කිරීමට හැකි දැයි පරීක්ෂා කරන්න.
- වාර කිහිපයක් එම ශබ්ද නිවැරදි උච්චාරණයෙන් යුතුව කියවීමට උපදෙස් දෙන්න.
- ඉහත දැක්වූ ලිංගත්‍රයට අයත් නාම පද වාචෝද්ගත කරවන්න.
- පන්තියේ එක් කෙළවරක සිට පටන් ගෙන ඒ ඒ ශිෂ්‍යයාට පාඨයෙන් පාඨය කියන්නට යොමු කරමින් සිසුන් ගේ මතකය විමසා බලන්න.

පියවර 2

- ඇමුණුම 02 සිසුන්ට ලබා දෙන්න.
- දෙවැනි පාඨමේ දී උගත් වචන භේදය, පුරුෂභේදය, හා කාල භේදය(වර්තමාන සහ අනාගත) කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවන්න.
- ඒ ඒ පුරුෂයාට අයත් ප්‍රත්‍යය හා ඒවායේ අල්ප ප්‍රාණ මහප්‍රාණ යෙදීම් පැහැදිලි කර දෙන්න.
- වර්තමාන කාල ආබ්‍යාසයක් අනාගත කාලයට හැරවීමේ දී සිදුවන වෙනස්කම් ඇමුණුම 2හි දැක්වෙන ආබ්‍යාස වර්තැගිම් මගින් පැහැදිලි කරන්න.
- ඒවා හඬනගා කියවමින් වාචෝද්ගත කරවන්න.
- කේවල වශයෙන් ඒවා මතකයෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
- අහඹු ලෙස පදයක කාලයක්, පුරුෂයක් හා වචනයක් විමසූ විට දෙනු ලබන ආබ්‍යාසයෙහි නිවැරදි වර්තැගිම ප්‍රකාශ කිරීමට සිසුන් යොමු කරන්න.
- ඇමුණුම 03 අභ්‍යාසය සඳහා සිසුන් යොමු කරන්න.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- බුද්ධ, කඤ්ඤා සහ ඵල ශබ්දවල වර්තැගීම් කටපාඩමින් ප්‍රකාශ කිරීම
- ගමු ධාතුව වර්තමාන කාලයෙහි හා අනාගත කාලයෙහි වර්තැගීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- සිසු අභ්‍යාස පොත්වල ඇති සටහන්
- ඇමුණුම් 01, 02 සහ 03
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ඡුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

අකාරාන්ත බුද්ධ ශබ්දය		
විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	බුද්ධො	බුද්ධා
ආලපන	හෙ බුද්ධ, බුද්ධා	භවන්තො බුද්ධා
දුතියා	බුද්ධං	බුද්ධෙ
තතියා	බුද්ධෙන	බුද්ධෙහි, බුද්ධෙහි
කරණ	බුද්ධෙන	බුද්ධෙහි, බුද්ධෙහි
චතුර්ථී	බුද්ධාය බුද්ධස්ස	බුද්ධානං
පඤ්චමී	බුද්ධා, බුද්ධමහා, බුද්ධස්මා	බුද්ධෙහි, බුද්ධෙහි
ෂට්ඨී	බුද්ධස්ස	බුද්ධානං
සත්තමී	බුද්ධෙ, බුද්ධමිහි, බුද්ධස්මිං	බුද්ධෙසු

ආකාරාන්ත කඤ්ඤා ශබ්දය		
විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	කඤ්ඤා	කඤ්ඤා, කඤ්ඤායො
ආලපන	භෙ කඤ්ඤා	කඤ්ඤා, කඤ්ඤායො
දුතියා	කඤ්ඤං	කඤ්ඤා, කඤ්ඤායො
තතියා	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාහි, කඤ්ඤාහි
කරණ	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාහි, කඤ්ඤාහි
චතුස්ථී	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤානං
පඤ්චමී	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාහි, කඤ්ඤාහි
ෂට්ඨී	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤානං
සත්තමී	කඤ්ඤායං, කඤ්ඤාය	කඤ්ඤාසු

ආකාරාන්ත ඵල ශබ්දය		
විභක්ති	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	ඵලං	ඵලා, ඵලානි
ආලපන	ඵලං	ඵලා, ඵලානි
දුතියා	ඵලං	ඵලෙ, ඵලානි
තතියා	ඵලෙන	ඵලෙහි, ඵලෙහි
කරණ	ඵලෙන	ඵලෙහි, ඵලෙහි
චතුස්ථී	ඵලාය, ඵලස්ස	ඵලානං
පඤ්චමී	ඵලා, ඵලමිහා, ඵලස්සමා	ඵලෙහි, ඵලෙහි
ෂට්ඨී	ඵලස්ස	ඵලානං
සත්තමී	ඵලෙ, ඵලමිහි, ඵලස්මිං	ඵලෙසු

ඇමුණුම 02

වර්තමාන කාලය (වත්තමානා) පරස්සපද හා අත්තනොපද

පුරුෂ	පරස්සපද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පද්ම පුරිස	ගච්ඡති	ගච්ඡන්ති	ගච්ඡතෙ	ගච්ඡන්තෙ
මජ්ඣිම පුරිස	ගච්ඡසි	ගච්ඡථ	ගච්ඡසෙ	ගච්ඡවිහෙ
උත්තම පුරිස	ගච්ඡාමි	ගච්ඡාම	ගච්ඡෙ	ගච්ඡාමිහෙ

අනාගත කාලය (භවිස්සන්ති) පරස්සපද හා අත්තනොපද

පුරුෂ	පරස්සපද		අත්තනොපද	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පද්ම පුරිස	ගච්ඡස්සති	ගච්ඡස්සන්ති	ගච්ඡස්සතෙ	ගච්ඡස්සන්තෙ
මජ්ඣිම පුරිස	ගච්ඡස්සසි	ගච්ඡස්සථ	ගච්ඡස්සසෙ	ගච්ඡස්සවිහෙ
උත්තම පුරිස	ගච්ඡස්සාමි	ගච්ඡස්සාම	ගච්ඡස්සං	ගච්ඡස්සාමිහෙ

ඇමුණුම 03

1. පහත දැක්වෙන වගුව වර්තමාන කාල අඛ්‍යාත පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

ධාතුව	පද්මපුරිස		මජ්ඣිමපුරිස		උත්තමපුරිස	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පව (පිසිම)	පවති පිසයි	පවන්ති පිසති	පවසි පිසති	පවථ පිසහු	පවාමි පිසමි	පවාම පිසම
පද (පාඩම් කිරීම)	පදති		පදසි		පදාමි	
හස (සිනාසීම)	හසති	හසන්ති		හසථ		හසාම
සය (නිදාගැනීම)	සයති		සයසි		සයාමි	
හර (ගෙනයාම)	හරති	හරන්ති		හරථ		හරාම
කර (කිරීමේ)	කරොති				කරොමි	
පූජ (පූජා කිරීම)	පූජෙති	පූජෙන්ති		පූජෙථ		පූජෙම
තර (තරණය කිරීම)	තරති		තරසි		තරාමි	
සු (ඇසීමේ)	සුණාති	සුණන්ති				සුණාම
භූජ (කෑමේ)	භුඤ්ජති		භුඤ්ජසි		භුඤ්ජාමි	
ගමු (යෑමේ)	ගච්ඡති		ගච්ඡසි	ගච්ඡථ		ගච්ඡාම

2. පහත දැක්වෙන වගුව අනාගත කාල (හවිස්සන්ති) ආබ්‍යාන පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

ධාතුව	පඨම පුරිස		මජ්ඣම පුරිස		උත්තම පුරිස	
	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන	ඒකවචන	බහුවචන
පව (පිසීම)	පච්ඡිසති		පච්ඡිසසි		පච්ඡිසාමි	
පඨ (පාඩම් කිරීම)	පඨිසසති	පඨිසසන්ති		පඨිසසථ		පඨිසසාම
හස (සිනාසීම)	හසිසසති		හසිසසසි		හසිසසාමි	
සය (නිදාගැනීම)	සයිසසති	සයිසසන්ති		සයිසසථ		සයිසසාම
හර (ගෙනයාම)	හරිසසති		හරිසසසි		හරිසසාමි	
කර (කිරීමේ)	කරිසසති	කරිසසන්ති		කරිසසථ		කරිසසාම
පූජ (පූජා කිරීම)	පූජෙසසති		පූජෙසසසි		පූජෙසසාමි	
	පූජයිසසසි	පූජයිසසන්ති		පූජයිසසථ		පූජෙසසාම
තර (තරණය කිරීම)	තරිසසති		තරිසසසි		තරිසසාමි	
සු (අැසීමේ)	සුණිසසති	සුණිසසන්ති		සුණිසසථ		සුණිසසාම
භුජ (කැමේ)	භුඤ්ජිසසති		භුඤ්ජිසසසි		භුඤ්ජිසසාමි	
ගමු (යැමේ)	ගච්ඡිසසති	ගච්ඡිසසන්ති		ගච්ඡිසසථ		ගච්ඡිසසාම

3. පහත දැක්වෙන නාමපදවල විභක්ති හා අර්ථය ලියා දක්වන්න.

i. පුත්තො	xi. මිත්තා
ii. සුනඛො	xii. මාරො
iii. සාමණේරා	xiii. සභායකො
iv. දාසා	xiv. මනුස්සා
v. දායකා	xv. දෙවො
vi. කුක්කුටො	xvi. කච්ඡපා
vii. බාලො	xvii. මිගා
viii. කස්සකො	xviii. කාකා
ix. ආලොකො	xix. සප්පො
x. සාගරො	xx. ධම්මො

4. හිස්තැන්වලට සුදුසු ඒකවචන හෝ බහුවචන පද යොදන්න.

i. උරගා	-	.....
ii. රුක්ඛා	-	.....
iii. කෙසො	-	.....
iv. දන්තා	-	.....
v. සුරියො	-	.....

vi.	අක්ඛරො	-	.....
vii.	රක්ඛසා	-	.....
viii.	කෙසො	-	.....
ix.	අසප්පරිසො	-	.....
x.	කුක්කුරා	-	.....
xi.	යොධා	-	.....
xii.	ථෙරා	-	.....
xiii.	පදිපො	-	.....
xiv.	සුක්කරො	-	.....
xv.	කින්නරා	-	.....

පාඩම 7 - සූත්‍ර ගණසජ්ඣායනය

නිපුණතාව : 6.0 නිර්දේශිත පාලි පාඨ හා වර්තමානී වාචෝද්ගත කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 6.3 සූත්‍ර ගණසජ්ඣායනය කරයි.

කාලච්ඡේද : 25 යි.

ඉගෙනුම් පල :

- නිර්දේශිත සූත්‍ර මතකයෙන් සජ්ඣායනය කරයි.
- පිරිත් පාඨ හා ගාථා නිවැරදිව සජ්ඣායනය කරයි.
- නිර්දේශිත සූත්‍ර ගණසජ්ඣායනය කරයි.

පාඩම සැලසුම සඳහා උපදෙස් :

ප්‍රවේශය:

- සම්ප්‍රදායානුකූලව සජ්ඣායනය කළ නියමිත පිරිත් සූත්‍රයක හඬ පටයක් ශ්‍රවණය කිරීමට සලස්වන්න.
- සිසුන්ට ද එම රිද්මයට අනුගත වෙමින් සජ්ඣායනය කරගෙන යාමට උපදෙස් දෙන්න.

පාඩම සංවර්ධනය:

පියවර 1

- පිරිතක ඇති වටිනාකම පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ සාකච්ඡා කරන්න.
  - පිරිත යන වචනයෙහි තේරුම
  - පිරිතක් රිද්මයානුකූලව දේශනා කළ හැකි බව හා දේශනා කළ යුතු බව
  - විවිධ පිරිත් දේශනා ක්‍රම ඇති බව
  - විවිධ අරමුණු ඇතිව පිරිත් දේශනා කරන බව
  - අත්‍යවශ්‍ය පිරිත් සූත්‍ර කටපාඩමින් ම පවත්වා ගතයුතු බව
- පහත සඳහන් පිරිත් සූත්‍ර සිසුන් සමග සජ්ඣායනය කරන්න.
  - තුන් සූත්‍රය
  - බන්ධ පිරිත
  - මෝර පිරිත
  - සූරිය පිරිත
  - වන්ද පිරිත
  - මෙත්තානිසංස සූත්‍රය
  - අටවිසි පිරිත
  - මහා ජයමංගල ගාථා
- සිසුන්ගේ උච්චාරණ හා පද බෙදීම්වල නිරවද්‍යතාව තහවුරු කර ගන්න.
- ගුරුවරයා හෝ දේශන කුසලතා සහිත භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් යොදවා ගෙන හෝ හඬපටයක් මගින් හෝ පිරිත් දේශනාවල විවිධ ශෛලීන් පෙන්වා දෙන්න.
- විවිධ සූත්‍ර විවිධ අවස්ථාවල දී සජ්ඣායනය කරනු ලබන අවස්ථා හා ශෛලීන් සනිද්ඝ්‍රහණව පැහැදිලි කරන්න.
- මංගල සූත්‍රය, රතන සූත්‍රය, කරණිය මෙත්ත සූත්‍රය, අටවිසි පිරිත, මහා ජයමංගල ගාථා වාචෝද්ගත කරවන්න.
- අවශ්‍ය නම් වාචෝද්ගත කළ පිරිත් සූත්‍ර ලිවීමට සලස්වන්න.
- සංයුත්ත තැටියක් යොදා ගනිමින් බන්ධ පිරිත, මෝර පිරිත, සූරිය පිරිත, වන්ද පිරිත, මෙත්තානිසංස සූත්‍රය ගණ සජ්ඣායනය කරන්න.

- සියල්ලන්ම එකම ස්වර මට්ටමකට අනුගත වෙමින් සජ්ඣායනා කළ යුතු ආකාරය පුහුණු කරන්න.
- පිරිත් ගණ සජ්ඣායනයේ දී අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන යාම දිරිමත් කරන්න.
- ඇමුණුම 1හි අභ්‍යාස කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.

මූලික වදන් සංකල්පය:

- ගණසජ්ඣායනය - සාමූහිකව සජ්ඣායනා කිරීම
- තුන් සූත්‍රය - මංගල, රතන සහ කරණියමෙත්ත යන සූත්‍ර

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය :

- අදාළ පිරිත් සූත්‍ර නිවරදි උච්චාරණය, පද බෙදීම් සහිතව සම්ප්‍රදායට හා රිද්මයට අනුකූලව මතකයෙන් සජ්ඣායනා කිරීම
- එකම ස්වර මට්ටමකට අනුගත වෙමින් ගණ සජ්ඣායනා කිරීම

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- පිරුවානා පොත්වහන්සේ
- අදාළ පිරිත් දේශනා ඇතුළත් හඬ පට
- පෙළ පොත

ගුරු භවතාගේ පරිශීලනයට

- පාලි පාඨ මඤ්ඡුසා - ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ඇමුණුම 01

1. පහත සඳහන් පිරිත් සූත්‍රවල ඇති හිස්තැනට නියමිත වචනය මතකයෙන් යොදන්න.

මංගල සූත්‍රය

එවං මෙ සූතං, එකං ..... හගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ ..... ආරාමෙ. අථ ඛො අඤ්ඤාතරා දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං ..... ඔභාසෙත්වා, යෙන හගවා තෙනුපසඛිකම්. .... හගවන්තං අභිවාදෙත්වා ..... අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො සා දෙවතා හගවන්තං ..... අජ්ඣාමාසි.

බහු ..... මනුස්සා ව - මඩගලානි .....
 ආකඛ්ඛමානා සොඤ්ඤානං - බුද්ධි මඩගලමුත්තමං.
 ..... ව බාලානං - පණ්ඩිතානඤ්ඤා ව .....
 පූජා ව ..... - එතං මඩගලමුත්තමං.

පතිරුපදෙසවාසො ව - පුබ්බෙ ව .....
 අත්තසමමාපණිධි ව - එතං මඩගලමුත්තමං.

..... සිප්පඤ්ඤා ව - විනයො ව .....
 සුභාසිකා ව යා වාචා - එතං මඩගලමුත්තමං.

මාකාපිතු ..... - පුත්තදාරස්ස .....
 අනාකුලා ව ..... - එතං මඩගලමුත්තමං.

..... ධම්මවරියා ව - ඤාතකානඤ්ඤා සඛිගහො

අනවජ්ජානි ..... - එතං මඛිගලමුත්තමං.

ආරති විරති පාපා - මජ්ජිමානිකා ව .....
අප්පමාදො ව ..... - එතං මඛිගලමුත්තමං.

ගාරවො ව ..... ව - සන්තුට්ඨි ව කතඤ්ඤානා
..... ධම්මසවණං - එතං මඛිගලමුත්තමං.

බන්ති ව ..... - සමණානඤ්ච දස්සනං
..... ධම්මසාකච්ඡා - එතං මඛිගලමුත්තමං,

.....ව බ්‍රහ්මචරියං ව - අරියසච්චානදස්සනං
..... ව - එතං මඛිගලමුත්තමං.

ඵට්ඨස්ස ..... - චිත්තං යස්ස න .....
අසොකං විරජං බෙමං - එතං මඛිගලමුත්තමං.

..... කථාන - සබ්බස්මපරාජිතා
සබ්බස්ම සොඤ්චි ..... තං - තෙසං මඛිගලමුත්තමන්ති.

රතන සූත්‍රය

යානිධ ..... සමාගතානි - භුම්මානි වා යානි ව .....
සබ්බෙව ..... භවන්තු - අපොඨි සක්කච්ච සුඤ්ඤානං .....

තස්මා හි භුතා නිසාමෙථ සබ්බෙ - .....
දිවා ව රත්තො ව හරන්ති යෙ බලිං - තස්මා හි නෙ රක්ඛං අප්පමන්තා

යං කිඤ්චි චිත්තං ඉධ වා හුරං වා - සග්ගෙසු වා යං රතනං පණීතං
..... - ඉදම්පි බුද්ධෙ රතනං පණීතං
එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

..... පණීතං - යදජ්ඣගා සකාමුත්ති සමාහිතො
න තෙන ධම්මෙන සමත්ථි කිඤ්චි - ඉදම්පි ධම්මෙ රතනං පණීතං
එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

යං බුද්ධසෙට්ඨො පරිවණ්ණයී සුචිං - .....
සමාධිතා තෙන ..... - ඉදම්පි ධම්මෙ රතනං පණීතං
එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

යෙ පුග්ගලා ..... පසථා - චත්තාරි එතානි යුගානි හොන්ති
තෙ දක්ඛිණෙය්‍යා සුගතස්ස සාවකා - .....
ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

..... - නික්ඛාමිතො ගොතමසාසනමිහි
තෙ පත්තිපත්තා අමතං විගය්හ - .....
ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

යට්ඨන්දබ්බිලො ..... සිතො සියා - චතුර්භි ..... අසම්පකම්පියො

තප්පමං සප්පුරිසං වදාමි - යො ..... අවෙච්ච පස්සති
ඉදමිපි ..... රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

යෙ අරියසච්චානි විභාවයන්ති - ගම්භිරපඤ්ඤෙන සුදෙසිතානි
..... - න තෙ භවං අට්ඨමං ආදියන්ති
ඉදමිපි සංඝෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

..... දස්සනසම්පදාය - තයස්සු ධම්මා ජහිතා භවන්ති
සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡිතඤ්ඤා - ..... වාපි යද්දං කිඤ්චි
චතුහපායෙහි ච ..... - ඡ වාහිදානි අභබ්බො කාතුං
ඉදමිපි සංඝෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

කිඤ්චාපි සො කම්මං කරොති පාපකං - කායෙන වාචා .....
අභබ්බො සො තස්ස පටිච්ඡාදාය - ..... දිට්ඨපදස්ස චුත්තා
ඉදමිපි සංඝෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

..... යථා ඵ්ඤ්ඤාග්ගෙ - ගිම්භානමාසෙ .....
තප්පමං ..... අදෙසයි. - නිබ්බානගාමිං ..... හිතාය
ඉදමිපි බුද්ධෙ රතනං ..... - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

චරො ..... වරාහරො - අනුත්තරො ධම්මවරං .....
ඉදමිපි බුද්ධෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

බීණං පුරාණං නවං නත්ථි සම්භවං - විරත්තචිත්තා ආයතිකෙ භවස්මිං
තෙ ..... අවිරුල්හිෂන්දා - .....
ඉදමිපි සංඝෙ රතනං පණීතං - එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු

යානිධ භූතානි සමාගතානි - භූමිමානි වා යානි ච අන්තලික්ඛෙ
..... පූජිතං - බුද්ධං නමස්සාම සුවත්ථි හොතු

යානිධ භූතානි සමාගතානි - .....
තථාගතං දෙවමනුස්සපූජිතං - ධම්මං නමස්සාම සුවත්ථි හොතු

යානිධ ..... - භූමිමානි වා යානි ච අන්තලික්ඛෙ
තථාගතං දෙවමනුස්සපූජිතං - සංඝං නමස්සාම සුවත්ථි හොතු

කරණියමෙත්ත සූත්‍රය

කරණියමථකුසලෙන - ..... අභිසමෙච්ච
සක්කො උජ්ඣ ච සුජ්ඣ ච - සුවචො වස්ස මුදු අනතිමානි

..... සුභරො ච - අප්පකිච්චො ච සල්ලභුකචුත්ති
සන්තින්ද්‍රියො ච නිපකො ච - ..... අනනුගිද්ධො

න ච බුද්දං සමාවරෙ - කිඤ්චි යෙන විඤ්ඤා පරෙ උපවදෙය්‍යං
..... හොන්තු - සබ්බෙ සත්තා භවන්තු .....

යෙ කෙචි පාණභූතත්ථි - ..... අනවසෙසා
දීඝා වා යෙ මහන්තා වා - මජ්ඣිමා .....

දිට්ඨා වා යෙ ච අද්දිට්ඨා - යෙ ච දූෂර වසන්ති අවිදුරෙ

..... වා - සබ්බෙ සත්තා භවන්තු සුඛිත්තා

න පරො පරං නිකුඛ්බෙථ - නාතිමඤ්ඤෙථ කත්ථචි නං කඤ්චි
ඛ්‍යාරොසනා පටිසසඤ්ඤා - ..... දුක්ඛමිච්ඡෙය්‍ය

..... - ආයුසා එකපුත්තමනුරක්ඛෙ
එවම්පි සබ්බභූතෙසු - මානසං .....

මෙත්තඤ්ච සබ්බලොකස්මිං - මානසං භාවයෙ අපරිමාණං
..... - අසම්බාධං අවෙරං අසපත්තං

තිට්ඨං වරං නිසින්නො වා - .....
එතං සතිං අධිට්ඨෙය්‍ය - බ්‍රහ්මමෙතං විහාරං ඉධමාහු

..... - දස්සනෙන සම්පන්නො
කාමෙසු විනෙය්‍ය ගෙධං - න හි ජාතු ගඛ්භසෙය්‍යං පුනරෙතිති.

මහා ජයමංගල ගාථා

මහාකාරුණිකො නාථො, ...
..... සබ්බා, පත්තො සම්බොධිමුත්තමං,
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, හොතු තෙ ජයමංගලං.

ජයන්නො බොධියා මූලෙ, ...
එවං තුය්හං ජයො හොතු, ජයස්ස ජය මංගලං.

..... බුද්ධ රතනං, ඔසධං උත්තමං වරං,
හිතං දෙව මනුස්සානං, බුද්ධ .....
නස්සන්තුපද්දවා සබ්බෙ දුක්ඛා වූපසමන්තු තෙ.

සක්කඛා ධම්මරතනං, ඔසධං උත්තමං වරං,
..... සොත්ථිනා,
නස්සන්තුපද්දවා සබ්බෙ, ... තෙ.

සක්කඛා සංඝරතනං, ඔසධං උත්තමං වරං,
....., සංඝ තෙජෙන සොත්ථිනා,
නස්සන්තුපද්දවා සබ්බෙ, රොගා වූපසමන්තු තෙ.

යං කිඤ්චි රතනං ලොකෙ, ...
රතනං බුද්ධසමං නත්ථී, තස්මා සොත්ථී භවන්තු තෙ.

යං කිඤ්චි රතනං ලොකෙ, විජ්ජති විවිධා පුද්දු,
..... නත්ථී, තස්මා සොත්ථී භවන්තු තෙ.

යං කිඤ්චි රතනං ලොකෙ, ...
රතනං සංඝ සමං නත්ථී, තස්මා සොත්ථී භවන්තු තෙ.

නත්ථී මෙ සරණං අඤ්ඤං, බුද්ධො මෙ සරණං වරං,

....., හොතු තෙ ජයමංගලං.

නැව් මෙ සරණං අඤ්ඤං, ... වරං,
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, හොතු තෙ ජයමංගලං.

නැව් මෙ ....., සංඝො මෙ සරණං වරං
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන, හොතු තෙ ජයමංගලං.

සබ්බිකියො විචජ්ජන්තු, සබ්බරොගො විනස්සතු
මා තෙ ....., සුඛී දීඝායුකො භව.

භවතු සබ්බ මංගලං, ... දෙවතා,
සබ්බ බුද්ධානුභාවෙන, සදා සොඤ්චි භවන්තු තෙ.

..... මංගලං, රක්ඛන්තු සබ්බදෙවතා,
සබ්බධම්මානුභාවෙන, ... භවන්තු තෙ.

භවතු සබ්බමංගලං, රක්ඛන්තු සබ්බදෙවතා,
....., සදා සොඤ්චි භවන්තු තෙ.

....., පාපග්ගහනිවාරණං,
පරිත්තස්සානුභාවෙන, ... තෙසං උපද්දවෙ.

ඇගයීම හා තක්සේරුකරණය

හැඳින්වීම

පිරිවෙන්වල භාවිතය සඳහා සකස් කරන ලද මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය තුළින් නිපුණතා පාදක විෂය මාලාව හඳුන්වා දීමේ දී පාසල පදනම් කරගත් තක්සේරුකරණය පිළිබඳ මේ වන විට ඔබ මනා වැටහීමක් ලබා තිබිය යුතු ය. ඔබගේ පහසුව සඳහා මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ ද එම විස්තර පහත දක්වා ඇත.

ඉගෙනුම, ඉගැන්වීම සහ ඇගයීම අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේ වැදගත් සංරචක තුනක් බවත්, ඉගෙනුමෙහි සහ ඉගැන්වීමෙහි ප්‍රගතිය දැන ගැනීම පිණිස ඇගයීම යොදා ගත යුතු බවත්, සෑම ගුරුවරයකු විසින් ම දකයුතු පැහැදිලි කරුණකි. ඒවා අන්‍යෝන්‍ය බලපෑමෙන් යුතු ව ක්‍රියා කරන බවත්, එසේම එකිනෙකෙහි සංවර්ධනය කෙරෙහි එම සංරචක බලපාන බවත්, ගුරුවරු දනිති. සන්නික (නිරන්තරයෙන් සිදු වන) ඇගයීම් මූලධර්ම අනුව ඇගයීම සිදු විය යුත්තේ ඉගෙනීම හා ඉගැන්වීම කෙරෙන අතරතුර දී ය. මෙය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ආරම්භයේ දී හෝ මැද දී හෝ අග දී හෝ යන ඕනෑම අවස්ථාවක දී සිදු විය හැකි ය. එලෙස තම සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය ඇගයීමට අපේක්ෂා කරන ගුරුවරයකු ඉගෙනුම ඉගැන්වීම හා සහ ඇගයීම පිළිබඳ සංවිධානාත්මක සැලැස්මක් යොදා ගත යුතු වෙයි.

පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ හුදු විභාග ක්‍රමයක් හෝ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමක් නොවේ. එය හඳුන්වනු ලබන්නේ සිසුන් ගේ ඉගෙනීමත්, ගුරුවරුන් ගේ ඉගැන්වීමත්, වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන මැදිහත් වීමක් වශයෙනි. මෙය සිසුන්ට සමීප ව සිටිමින් ඔවුන්ගේ ප්‍රබලතා සහ දුබලතා හඳුනා ගෙන ඒවා දියුණු කරමින් හා පිළියම් යොදමින් සිසුන්ගේ උපරිම වර්ධනය ළඟාකර ගැනීමට යොදාගත හැකි වැඩපිළිවෙළකි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් අනාවරණ ක්‍රියාවලියට සිසුන් යොමු කෙරෙන අතර ගුරුවරයා සිසුන් අතර ගැටසෙමින් ඔවුන් ඉටු කරන කාර්යය නිරීක්ෂණය කරමින් මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයමින් කටයුතු කිරීම පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් වැඩපිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහි දී ශිෂ්‍යයා නිරතුරු ව ඇගයීමට ලක් විය යුතු අතර ශිෂ්‍ය හැකියා සංවර්ධනය අපේක්ෂිත අන්දමින් සිදු වන්නේ ද යි ගුරුවරයා විසින් තහවුරු කරනු ලැබිය යුතු වෙයි.

ඉගෙනීම සහ ඉගැන්වීම මගින් සිදුවිය යුත්තේ සිසුන්ට නිසි අත්දැකීම් ලබා දෙමින් ඒවා සිසුන් විසින් නිසි පරිදි අත්පත් කර ගෙන තිබේ දැයි තහවුරු කර ගැනීමය. ඒ සඳහා නිසි මාර්ගෝපදේශය සැපයීම ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරයයි. ඇගයීමේ (තක්සේරු කිරීමේ) යෙදී සිටින ගුරුවරුන්ට තම සිසුන් සඳහා දෙයාකාරයක මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දිය හැකිය. එම මාර්ගෝපදේශ පොදුවේ හඳුන්වන්නේ ප්‍රතිපෝෂණය (Feed Back) හා ඉදිරි පෝෂණය (feed forward) යනුවෙනි. සිසුන්ගේ දුබලතා අනාවරණය කොට ගෙන ඒවාට පිළියම් යෙදීම ප්‍රතිපෝෂණයෙන් සිදු කෙරෙන අතර, ප්‍රබලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යම් යම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ඉදිරි පෝෂණයෙන් සිදු කෙරේ.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වය සඳහා පාඨමාලාවේ අරමුණු අතුරෙන් කවර අරමුණු කවර මට්ටමින් සාක්ෂාත් වූයේ ද යි අනාවරණය කර ගැනීම අවශ්‍ය වෙයි. ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ ඔස්සේ සිසුන් ළඟා කර ගත් ප්‍රවීණතා මට්ටම් නිශ්චය කිරීම මේ අනුව ගුරුවරුන් ගෙන් බලාපොරොත්තු වන අතර එම තත්ත්වය සිසුන්ට සන්නිවේදනය කිරීමට ගුරුවරුන් යොමු විය යුතු ය. මේ සඳහා පවත්නා හොඳම ක්‍රමය වන්නේ පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් ක්‍රමයයි.

යථෝක්ත අරමුණ සහිත ව ක්‍රියා කරන ගුරුවරුන් විසින් තම ඉගැන්වීම් කාර්යයත්, සිසුන්ගේ ඉගෙනුම් කාර්යයත්, කාර්යක්ෂම කිරීම පිණිස වඩාත් හොඳ කාර්යක්ෂමතාවෙන් යුක්ත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් සහ ඇගයීම් ක්‍රම යොදා ගත යුතු වෙයි. මේ සම්බන්ධයෙන් සිසුන්ට හා ගුරුවරුන්ට යොදා ගත හැකි ප්‍රවේශ පිළිබඳ ප්‍රභේද කිහිපයක් මතු දැක්වෙයි. මේවා බොහෝ කලක සිට ගුරුවරුන් වෙත විභාග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ද, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් ද, යෝජනා කරන ලද ක්‍රමවේද වෙයි. එහෙයින් ඒවා සම්බන්ධයෙන් පාසල් පද්ධතියේ ගුරුවරුන් හොඳින් දැනුවත් වී ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

1. පැවරුම්	2. ව්‍යාපෘති
3. සම්කෂණ	4. ගවේෂණ
5. නිරීක්ෂණ	6. ප්‍රදර්ශන / ඉදිරිපත් කිරීම
7. කේෂ්ත්‍ර වාරිකා	8. කෙටි ලිඛිත පරීක්ෂණ
9. ව්‍යුහගත රචනා	10. විවෘත ග්‍රන්ථ පරීක්ෂණ
11. නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම්	12. ශ්‍රවණ පරීක්ෂණ
13. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්	14. කථනය
15. ස්වනිර්මාණ	16. කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්
17. සංකල්ප සිතියම	18. ද්විත්ව සටහන් ජර්නල
19. බිත්ති පුවත්පත්	20. ප්‍රශ්න විචාරාත්මක වැඩ සටහන්
21. ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු පොත්	22. විවාද
23. සාකච්ඡා මණ්ඩල	24. සම්මන්ත්‍රණ
25. කෂණික කථා	26. භූමිකා රංගන

හඳුන්වා දී ඇති මෙම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රම සෑම එකක්මත්, සෑම විෂයක් සම්බන්ධයෙන්මත්, සෑම විෂය ඒකකයකටමත්, යොදා ගත යුතු යැයි අපේක්ෂා නොකෙරේ. තම විෂයයට, විෂය ඒකකයට ගැළපෙන ප්‍රභේදයක් තෝරා ගැනීමට ගුරුවරුන් දැනුවත් විය යුතු ය. වග බලාගත යුතු ය. එහි දී උචිත නිර්ණායක පදනම් කරගෙන ඇගයීම් ආධාරක සකස් කොට ඇගයීම් කාර්යය සිදු කළ යුතු වේ.

	ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය	
	1 ශ්‍රේණිය	
	පාලි භාෂාව	කාලය : පැය දෙකයි
විභාග අංකය :		

ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු මෙම පත්‍රයේ ම ලියන්න.

1. නිවැරදි පිළිතුර ලියා හිස්තැන් පුරවන්න.

- I. පාලි අක්ෂර මාලාව ..... හා ..... වශයෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකි.
- II. පාලි භාෂාවේ නාම විභක්ති..... කි.
- III. ක්‍රියා පද ප්‍රධාන වශයෙන් කාල .....කට බෙදේ.
- IV. වට්ටකා යන පදයේ තේරුම ලියන්න .....
- V. සො ගොපාලො යන්නෙහි තේරුම ලියන්න. ....
- VI. 'පින්වත් බුදුරජාණන් වහන්ස' යන්න පාලියෙන් ලියන්න.
.....
- VII. මේ වචනවල තේරුම් ලියන්න. දෙවනුව ද ..... තෙවනුව ද .....
- VIII. සහ, සද්ධිං යන නිපාත පද යෙදෙන විභක්තිය කුමක් ද? .....
- IX. මූසිකො ..... භායති. (බිළාලම්භා, බිළාලෙන) හිස්තැනට සුදුසු වචනය ලියන්න.
- X. උතුපරිස්සය පටිසල්ලානාරාමත්ථං ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං යාවදෙව පටිසානාය විනොදනං යන පද ජේලිය නිවැරදි ව පෙළගස්වා ලියන්න.
.....
.....

(ලකුණු $2 \times 10 = 20$ යි)

2. (අ) පහත සඳහන් නාම පදවල විභක්තිය ලියන්න.

- i. පුප්පේන - .....
- ii. පබ්බතම්භා - .....
- iii. කම්මකාරානං - .....
- iv. පුත්තාය - .....

(ලකුණු $1 \times 4 = 04$ යි)

(ආ) පහත වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

	ඵකවචන	බහුවචන
1.	ගච්ඡසි	
2.		අමච්චා
3.	භාඤ්ජති	
4.		පාදෙසු
5.	හෙ සකුණ	
6.		භාසිස්සාම

3. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය සිංහලට නගන්න

- i. හෙ ආනන්ද, කො අයං?
.....
- ii. දහරො මාතුයා සද්ධිං සයති.
.....
- iii. කුං පාදෙන මා පහරි.
.....
- iv. වොරො වාණිජාය අස්සං දෙති.
.....

(ලකුණු $3 \times 4 = 12$ යි)

4. පහත සඳහන් වාක්‍ය පාලියට නගන්න.

- i. බුදුවරු දේශනා කරති.
.....
- ii. මම පාඩම් කරන්නෙමි.
.....
- iii. දායකයෝ හික්ෂුන්ට දානය දෙති.
.....

(ලකුණු $3 \times 3 = 09$ යි)

5. පහත වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

විභක්තිය	නාමය	එකවචන	බහුවචන
චතුසී	බුද්ධ		
චතුසී	අග්ගි		
චතුසී	දණ්ඩි		
චතුසී	හික්ඛු		
චතුසී	කඤ්ඤා		
චතුසී	නදී		
චතුසී	චිත්ත		
චතුසී	සබ්බ		
චතුසී	ඉම		

(ලකුණු $1 \times 9 = 09$ යි)

6. 'දදාති' යන ක්‍රියාපදය අනාගත කාල පරස්සපදයේ වර්තමානය.

පුරිස	එක වචන	බහු වචන
පද්ම	දදිස්සති	
මජ්ඣිම		
උත්තම		දදිස්සාම

(ලකුණු $2 \times 4 = 8$ යි)

7. මහාමඛිගල සූත්‍රයට අයත් පහත සඳහන් ගාථා සම්පූර්ණ කරන්න.

i. පතිරූප දෙසවාසො ව

.....
 .....
 .....

ii. ගාරවො ව නිවාතො ව

.....
 .....
 .....

(ලකුණු $4 \times 2 = 8$ යි)

8. පහත සඳහන් මහාජයමඛිගල ගාථා සම්පූර්ණ කරන්න.

i. මහාකාරුණිකො නාටො හිතාය සබ්බපාණිනං

.....
 .....
 ..... ජයමඛිගලං.

ii. සක්කඤ්චා බුද්ධරතනං ඔසධං උත්තමං වරං

.....
 .....
 ..... වූපසමෙන්තු තෙ.

(ලකුණු $4 \times 2 = 8$ යි)

9. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අනාගත කාලයට හරවා ලියන්න.

i. භූපාලො ගජස්ස ආහාරං දෙති.

.....

ii. මයං සාමණෙරස්ස දානං දෙම.

.....

iii. අහං තව පොඤ්ඤං ගණ්හාමි.

.....

iv. කුමිහෙ මග්ගෙ ධාවථ.

.....

(ලකුණු 08 යි)

10. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය ඒකවචනයෙන් ලියන්න.

i. දෙවා භාසන්ති.

.....

ii. මයං හික්ඛු හවාම.

.....

iii. තෙ ගොපාලා හොන්ති.

.....

iv. කුමිහෙ නගරං ධාවථ.

.....

(ලකුණු 08 යි)

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ නිදර්ශක ආධාරකය

1. වාරය : තෙවන වාරය
2. ආධාරක අංකය : 1
3. ආවරණය කෙරෙන නිපුණතා මට්ටම : 6.3
4. ආවරණය කෙරෙන විෂය සන්ධාරය : 6.3 බ්‍යු පිරිත, මෝර පිරිත, සූරිය පිරිත, චන්ද්‍ර පිරිත සහ මෙන්තානාසංස සූත්‍රය
5. ආධාරකයේ ස්වභාවය : ගණ සප්තකයනය
6. ආධාරකයේ අරමුණු :
  - නිර්දේශිත සූත්‍ර මතකයෙන් කීම
  - නිර්දේශිත සූත්‍ර නිවැරදි ව සප්තකයනා කිරීම
7. ආධාරකය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්

ගුරු උපදෙස් :

- පන්තියේ සිසුන් සියලු දෙනා ම වසර මුළුල්ලේ නිර්දේශිත පිරිත් සූත්‍ර වාචෝද්ගත කිරීමට යොමු කරන්න.
- සතියකට/මසකට වරක් ඒ ඒ පිරිත කේවල වශයෙනුත්, කණ්ඩායම් වශයෙනුත්, පාඩම් ගන්න.
- වරින්වර සමස්ත පන්තිය ම යොදවමින් පිරිත් ගණ සප්තකයනයට හුරු කරවන්න.
- කණ්ඩායම්වලට දින නියම කරමින් ඒ ඒ පිරිත ගණ සප්තකයනයට පුද්ගලිකව කරන්න.
- කණ්ඩායම්වලට නියමිත දිනවල දී අදාළ පිරිත් ගණ සප්තකයනයට අවස්ථාව දෙන්න.
- අදාළ නිර්ණායකයන්ට ලකුණු ලබා දෙන්න.

සිසු උපදෙස් :

- වසර මුළුල්ලේ නිර්දේශිත පිරිත් සූත්‍ර වාචෝද්ගත කරන්න.
- කණ්ඩායම් වශයෙන් පිරිත් ගණ සප්තකයනයට පුහුණු වන්න.
- නිර්ණායක මැනවින් තේරුම් ගෙන නියමිත දිනයේ දී උසස් ලෙස කණ්ඩායමේ කාර්යය සිදු කරන්න.

ලකුණු පරාසය

• ඉතා හොඳයි	04
• හොඳයි	03
• මධ්‍යස්ථ යි	02
• සංවර්ධනය විය යුතු ය	01

මුලින් ලකුණු 20ක් ප්‍රදානය කොට දෙවනු ව එය දෙකෙන් බෙදා අවසාන ලකුණු සටහන් කිරීම නිර්දේශ කෙරේ. ශිෂ්‍යයා ලබා ගත් ලකුණු ඔත්තේ සංඛ්‍යාවක් නම් දෙකෙන් බෙදූ විට ඉතිරියක් වන නිසා එය ධනාත්මක අගයකින් පූර්ණ සංඛ්‍යාවට වටයන්න. මේ ලකුණු ඇසුරෙන් ශිෂ්‍ය නිපුණතා මට්ටම තීරණය කෙරේ.

9-10	විශිෂ්ට මට්ටමේ නිපුණතාව
8	ඉහළ මට්ටමේ නිපුණතාව
6-7	සම්මාන මට්ටමේ නිපුණතාව
4-5	ආසන්න මට්ටමේ නිපුණතාව
5 ට	අඩු නිපුණතාවට ළඟා නො වූ

මෙය නිර්දේශක ආධාරකයක් පමණි. ගුරුවරයාට ස්වාධීන ව ආධාරක සැලසුම් සකස් කරගත හැකි ය.

නිර්ණායකය	සිසුන්ගේ නම්							
මනා වාචෝද්ගත බව								
අපේක්ෂිත රිද්මය								
පැහැදිලි ව හඬ								
නිවැරදි උච්චාරණය								
සාමූහික ව කටයුතු කිරීම								
එකතුව								

